

UNIVERSITY OF LAPLAND
LAPIN YLIOPISTO

***LAPIN YLIOPISTON TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS
VUODELTA 2007***

***HYVÄKSYTTY LAPIN YLIOPISTON HALLITUKSESSA
6.3.2008***

1	TOIMINTAKERTOMUS	5
1.1	JOHDON KATSAUS.....	5
1.2	VAIKUTTAVUUS	10
1.2.1	<i>Toiminnan vaikuttavuus.....</i>	<i>10</i>
1.3	TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS.....	20
1.3.1	<i>Toiminnan taloudellisuus.....</i>	<i>20</i>
1.3.2	<i>Toiminnan tuottavuus</i>	<i>26</i>
1.3.3	<i>Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus</i>	<i>36</i>
1.3.4	<i>Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus</i>	<i>41</i>
1.4	TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA	42
1.4.1	<i>Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet.....</i>	<i>42</i>
1.5	HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN	67
1.5.1	<i>Henkilöstön määrä ja rakenne.....</i>	<i>67</i>
1.5.2	<i>Henkilöstön ikärakenne</i>	<i>68</i>
1.5.3	<i>Henkilöstön koulutusrakenne.....</i>	<i>68</i>
1.5.4	<i>Henkilöstön sukupuolirakenne.....</i>	<i>69</i>
1.5.5	<i>Vakinainen ja määräaikainen henkilöstö.....</i>	<i>70</i>
1.5.6	<i>Työtyytyväisyys</i>	<i>71</i>
1.5.7	<i>Sairauspoissaolot.....</i>	<i>71</i>
1.5.8	<i>Työterveyshuollon kustannukset</i>	<i>72</i>
1.6	TILINPÄÄTÖSANALYYSI.....	74
1.6.1	<i>Rahoituksen rakenne.....</i>	<i>74</i>
1.6.2	<i>Talousarvion toteutuminen</i>	<i>76</i>
1.6.3	<i>Tuotto- ja kululaskelma.....</i>	<i>76</i>
1.6.4	<i>Tase.....</i>	<i>76</i>
1.7	SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA	77
1.8	ARVIOINTIEN TULOKSET.....	77
1.9	YHTEENVETO HAVAITUISTA VÄÄRINKÄYTÖKSISTÄ.....	78
2	TALOUSARVION TOTEUTUMALASKELMA	79
3	TUOTTO- JA KULULASKELMA	80
4	TASE	81
5	LIITETIEDOT	83
6	ALLEKIRJOITUS.....	95

TAULUKOT

Taulukko 1. Perustutkinnon suorittaneiden työllistyminen 2003-2006	12
Taulukko 2. Budjettirahoituksen käyttö menolajeittain (1 000 €) 2005-2007.....	21
Taulukko 3. Täydentävän rahoituksen osuus (%) kokonaisrahoituksesta 2005-2007	21
Taulukko 4. Ulkopuolisen rahoituksen käyttö rahoituslähteittäin 2005-2007 (1 000 €).....	22
Taulukko 5. Tulosalueittaiset kustannukset 2005-2007 (kokonaisrahoitus, 1 000 €).....	23
Taulukko 6. Perustutkintojen kustannukset 2005-2007 koulutusaloittain (kokonaisrahoitus)	24
Taulukko 7. Kustannukset/perustutkintotasolla suoritetut opintopisteet 2005-2007	24
Taulukko 8. Tohtorin tutkintojen kustannukset 2005-2007 koulutusaloittain (kokonaisrahoitus, 1 000 €)	25
Taulukko 9. Tieteelliset julkaisut/opetus- ja tutkimushenkilökunta (htv) 2004-2006	26
Taulukko 10. Tohtorin tutkinnot/professorit (htv, budjettirahoitteiset) 2005-2007	27
Taulukko 11. Tohtorin tutkinnot/professorit (htv, kokonaisrahoitteiset) 2007	27
Taulukko 12. Jatkotutkinto-opiskelijat/tohtorin tutkinnot 2004-2007.....	28
Taulukko 13. Perustutkinto-opiskelijoiden määrä (FTE-arvo)koulutusaloittain /kokonaisrahoitus, opetushenkilökunnan htv:t	28
Taulukko 14. Perustutkinto-opetuksen läpäisyprosentti 2004-2007.....	29
Taulukko 15. Ylemmät korkeakoulututkinnot/opetushenkilöstö (kokonaisrahoitus, htv) 2005-2007.....	30
Taulukko 16. Uudet opiskelijat koulutusaloittain/budjetti- ja täydentävällä rahoituksella palkatun opetushenkilökunnan tekemät htv:t (sis. sivutoimisen. tuntiopetuksen)	30
Taulukko 17. Uudet opiskelijat/perustutkinto-opiskelijat (%) 2004-2007.....	31
Taulukko 18. Suoritetut opintopisteet/läsnä olevat opiskelijat, 2004-2007 koulutusaloittain.....	31
Taulukko 19. Suoritetut opintopisteet/opetushenkilöstön htv:t, kokonaisrahoitus 2005-2007, vuodesta 2007 lukien htv:t sisältävät sivutoimisen tuntiopetuksen	32
Taulukko 20. Tavoiteajassa (5 vuotta, nettoaika) suoritettujen ylempien korkeakoulututkintojen osuus.....	32
Taulukko 21. Ulkomaalaiset tutkinto-opiskelijat/täysipäiväiset opiskelijat (%) 2003-2007	33
Taulukko 22. Opettajien ja tutkijoiden työskentely ulkomailla (kk)/opetus- ja tutkimushenkilöstön htv:t koulutusaloittain 2004-2007	33
Taulukko 23. Opettajien ja tutkijoiden työskentely ulkomailla (kk)/ulkomailta saapuneiden opettajien ja tutkijoiden työskentely Lapin yliopistossa (kk) 2004-2007.....	34
Taulukko 24. Yli 3 kk:n kansainväliseen vaihtoon lähteneet ja saapuneet perustutkinto-opiskelijat/ tuhat läsnä olevaksi ilmoittautunutta opiskelijaa 2004-2007	34
Taulukko 25. Ulkomaiset tieteelliset julkaisut/opetus- ja tutkimushenkilökunnan htv:t (kokonaisrahoitus) 2003-2006	35
Taulukko 26. Perustutkinto-opiskelijoiden vieraskielisissä opintojaksoissa suorittamat opintopisteet/tuhat läsnä olevaksi ilmoittautunutta perustutkinto-opiskelijaa 2004-2007.....	35
Taulukko 27. Liiketaloudellisen maksullisen palvelutoiminnan kustannusvastaavuus.....	37
Taulukko 28. Julkisoikeudellisen maksullisen palvelutoiminnan kustannusvastaavuus 2005-2007 (1 000 €)	38
Taulukko 29. Koulutuspoliittisin perustein järjestetyn koulutuksen kustannusvastaavuus 2005-2007 (1 000 €)	39
Taulukko 30. Kannettavien tietokoneiden kustannusvastaavuus 2006-2007 (1 000 €).....	40
Taulukko 31. Yhteisrahoitteisen palvelutoiminnan kustannusvastaavuus 2005-2007 (1 000 €).....	41
Taulukko 32. Tohtorin tutkinnot 2005-2007	42
Taulukko 33. Lisensiaatin tutkinnot 2005-2007	43
Taulukko 34. Jatkotutkinto-opiskelijat koulutusaloittain 2004-2007	43
Taulukko 35. Hakeneet ja opiskelupaikan vastaanottaneet koulutusaloittain 2007	47
Taulukko 36. Uusien ylioppilaiden osuus hakeneista ja opiskelupaikan vastaanottaneista tiedekunnittain 2006-2007	48
Taulukko 37. Ylemmät korkeakoulututkinnot 2005-2007	48
Taulukko 38. Alemmat korkeakoulututkinnot 2005-2007	49
Taulukko 39. Ylempien korkeakoulututkintojen keskimääräinen laajuus (ov) 2006-2007, vanhan tutkintoasetuksen mukaan (opintopisteet /1,8 = opintoviikot).....	49
Taulukko 40. Ylempien korkeakoulututkintojen keskimääräinen laajuus (op) 2007, uuden tutkintoasetuksen mukaan	50
Taulukko 41. Ylempien korkeakoulututkintojen keskimääräinen suoritus aika 2003-2007 (mediaani)	50
Taulukko 42. Lähteneet vaihto-opiskelijat koulutusaloittain 2005-2007	52
Taulukko 43. Lähteneiden vaihto-opiskelijoiden suosituimmat kohdemaat 2007	52
Taulukko 44. Saapuneet vaihto-opiskelijat koulutusaloittain 2005-2007.....	52
Taulukko 45. Saapuneiden vaihto-opiskelijoiden kansalaisuus 2007	52
Taulukko 46. Ulkomaiset tutkinto-opiskelijat koulutusaloittain 2007 (läsnä ja poissaolevat)	53
Taulukko 47. Ulkomaiset tutkinto-opiskelijat kansalaisuuksittain (yleisimmät).....	53
Taulukko 48. Avoimen yliopiston kautta tutkinto-opiskelijoiksi siirtyneet 2004-2007	58
Taulukko 49. Täydennyskoulutuksen opetustunnit 2004-2007	62
Taulukko 50. Harjoittelukoulun oppilasmäärä, htv:t ja opetusharjoittelun vuosiviikkotunnit 2000-2007	64

Taulukko 51. Lapin yliopiston toimitilat 2007	66
Taulukko 52. Henkilötyövuodet rahoituslähteittäin (%) 2005-2007	67
Taulukko 53. Henkilöstö ikäluokittain (%) 2005-2007	68
Taulukko 54. Henkilökuntaryhmien koulutustasoindeksit 2005–2007	69
Taulukko 55. Henkilöstö koulutustasoittain (%) 2005–2007	69
Taulukko 56. Henkilöstön sukupuolirakenne henkilöstöryhmittäin 2007	70
Taulukko 57. Sairauspoissaolojen keston jakauma (%) 2004-2007	72
Taulukko 58. Työterveyshuollon kokonaiskustannukset 2004-2006	72
Taulukko 59. Kokonaisrahoitus (kokonaismenot) vuosina 2003-2007 (1 000 €)	74
Taulukko 60. Täydentävän rahoituksen käyttö rahoittajittain	75

KUVAT

Kuva 1. Lapin yliopiston organisaatio	8
Kuva 2. Rahoitusmenot (1 000 €) 1997-2007	20
Kuva 3. Tieteelliset julkaisut 1995–2007	45
Kuva 4. Lapin yliopistoon ensisijaisesti hakeneet ja hyväksytyt 1996-2007	47
Kuva 5. Perustutkinto-opiskelijoiden määrä 1997-2007	49
Kuva 6. Lähteneet ja saapuneet vaihto-opiskelijat 1996-2007	53
Kuva 7. Vieraskielinen perustutkinto-opetus, tarjotut opintopisteet 1997-2007	54
Kuva 8. Vieraskielinen perustutkinto-opetus, suoritettavat opintopisteet 1997-2007	54
Kuva 9. Opettaja- ja tutkijavierailut, lähteneet ja saapuneet 1997-2007	55
Kuva 10. Avoimen yliopiston laskennalliset kokopäiväiset *opiskelijapaikat 1997–2007	59
Kuva 11. Avoimeen yliopisto-opetukseen *osallistuneet 1997-2007	59
Kuva 12. Avoimessa yliopistossa suoritettavat opintopisteet 2001-2007	60
Kuva 13. Ikäihmisten yliopistoon osallistuneet 2001-2007	60
Kuva 14. Täydennyskoulutusten määrät 1996-2007	61
Kuva 15. Täydennyskoulutukseen osallistuneet 1996-2007	61
Kuva 16. Aikuiskoulutukseen osallistuneet opiskelijat 1997-2007	62
Kuva 17. Laadunvarmistus	63
Kuva 18. Opetustilojen käyttöaste vuonna 2007	66
Kuva 19. Henkilötyövuodet Lapin yliopistossa 2000–2007	68
Kuva 20. Kokonaismenojen jakaantuminen menolajeittain vuonna 2007	75

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Johdon katsaus

Yliopiston kokonaisstrategian uudistaminen

Vuoden 2007 aikana Lapin yliopistossa valmisteltiin uutta strategiaa yliopiston kehittämisestä vuoteen 2020 asti. Strategian uudistamisen lähtökohta oli yliopiston oma tarve selvittää, mistä ollaan tulossa ja mihin ollaan menossa. Vuonna 1979 perustettu Lapin yliopisto on presidentti Urho Kekkosen ajan aluepolitiikan tulos. Tämän päivän yhteiskunta asettaa Lapin yliopistolle uusia haasteita, joihin sen on vastattava. Yksi haasteista on kansallisen ja alueellisen koulutusmonopolin murtuminen, mistä johtuen kansainvälinen ja kansallinen kilpailukyky koulutuksessa ja tutkimuksessa tulee aiempaa tärkeämmäksi. Yhtä tärkeää kuin 1970-luvulla on tänä päivänäkin yliopistojen tarkastelu osana aluepolitiikkaa ja yliopistojen yhteiskunnallinen vaikuttavuus. Yliopiston uusi strategia on laadittu vastauksena vanhoihin ja uusiin haasteisiin.

Strategiatyö käynnistyi yliopiston kehittämispäivillä, minkä jälkeen tiedekunnat ja erillislaitokset valmistelivat omat strategia-asiakirjansa. Tältä pohjalta valmisteltiin Lapin yliopiston kokonaisstrategialuonnos. Kokonaisstrategian tutkimusosiota valmisteltiin edelleen yliopiston tiedeneuvostossa, perus- ja jatkotutkintokoulutuksen osiota opetusneuvostossa ja aikuiskoulutuksen ja yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen osiota aluepalveluiden suunnittelutoimikunnassa. Strategia käsiteltiin yhteistoimintaneuvostossa ja yliopiston hallituksessa vuoden 2008 puolella.

Yliopiston toiminta-ajatus

”Pohjoisen puolesta – maailmaa varten”

Lapin yliopisto edistää kestävästä kehitystä, hyvinvointia ja tasa-arvoa sekä alueellisesti että maailmanlaajuisesti tutkimuksen, taiteellisen toiminnan ja korkeimman opetuksen kautta. Yliopiston toiminnassa keskeisiä arvoja ovat yksilöllisyys ja yhteisöllisyys, kriittisyys ja emansipatorisuus sekä luovuus ja vaikuttavuus.

Yliopiston painoalat

Lapin yliopisto kehitetään kansainväliseksi, selkeästi profiloituneeksi tiede- ja taideyliopistoksi.

Lapin yliopiston yhteisenä profiilialana on kansainvälisesti korkeatasoinen arktisen ja pohjoisen ihmisen, yhteiskunnan ja ympäristön sekä näiden vuorovaikutuksen tutkimus. Arktista ja pohjoista huippututkimusta tehdään yliopiston Arktisen keskuksen ja tiedekuntien yhteistyönä.

Yliopiston toinen profiiliala rakentuu kansainväliselle matkailun tutkimukselle. Monitieteinen Matkailun koulutus- ja tutkimusinstituutti perustuu yliopiston, ammattikorkeakoulujen, ammatillisen koulutuksen, tutkimuslaitosten ja elinkeinoelämän yhteistyöhön.

Tutkimuksen ja taiteellisen toiminnan kehittämiskohteet ja painotukset aloittain

Monitieteistä, tiedekuntarajat ylittävää ja tieteen rajapinnoilta uusia avauksia hakevaa tutkimusta vahvistetaan. Yliopistolla on vahva alueellinen ja paikallinen sidos. Samalla tutkimus on globaalisti suuntautunutta ja se avaa luovia ja kriittisiä näkökulmia.

Kasvatustieteellisellä alalla tutkimustoiminnan vahvuuksia ovat opetuksen, oppimisen, opiskelun ja ohjaamisen monitieteinen tutkimus, mediakasvatus sekä poikkitieteellinen naistutkimus.

Oikeustieteiden tiedekunta on yksi Suomen kolmesta oikeustieteellisestä tiedekunnasta. Tiedekunnan tutkimus tukee laaja-alaista koulutustehtävää kaikilla klassisilla oikeustieteen osa-alueilla. Näiden lisäksi oikeustieteellisen tutkimuksen erityisaloja ovat oikeuslingvistiikka, oikeusinformatiikka ja avaruus oikeus.

Yhteiskuntatieteiden tiedekunnan tutkimuksen vahvuusalueita ovat pohjoisten yhteiskuntien tutkimus, hyvinvointitutkimus ja laaja-alainen politiikkatieteellinen tutkimus. Vahvistuvina aloina ovat työelämän ja yhteisöjen muutoksen tutkimus, monitieteinen ympäristötutkimus sekä informaatioteknologian yhteiskuntatieteelliset sovellukset.

Taiteiden tiedekunta on yksi Suomen kahdesta taideteollisen alan yliopistoyksiköstä. Tiedekunnan tutkimuksessa keskitytään pohjoisten ympäristöjen ja yhteisöjen parissa tapahtuvan, ekologisesti ja kulttuurisesti kestävä muotoilun, taiteellisen toiminnan ja taidekasvatuksen kehittämiseen. Yliopiston taiteellisessa toiminnassa globaali näkökulma yhdistyy pohjoiseen orientaatioon ja kulttuuriperintöön.

Liiketoiminnan ja matkailun osaaminen suuntautuu yhteiskuntatieteelliselle ja taideteolliselle alalle. Liiketoimintaosaamisen ja johtamisen näkökulma integroituu matkailun, elämysteollisuuden, muotoilun ja median tutkimukseen sekä hallinto- ja sosiaalitieteisiin. Matkailu on pääaineena suomalaisista yliopistoista ainoastaan Lapin yliopistossa ja oppiaineen tutkimustoiminta on kansainvälistä. Yliopiston yhteiskunnallisen vaikuttavuuden näkökulmasta matkailututkimuksella on tärkeä rooli sekä alueellisesti että valtakunnallista matkailun osaamisklusteria koordinoivan Lapin elämysteollisuuden osaamiskeskuksen tukijalkana.

Arktinen keskus tutkii pohjoisten alueiden yhteiskuntien ja ympäristön muutosta, ilmastonmuutosta, kestävä kehitystä sekä ympäristö- ja vähemmistöoikeutta. Se toteuttaa paikallisesti orientoitunutta ja kansainvälisesti huipputasoista tutkimusta, joka on poliittisen päätöksenteon kannalta tärkeää sekä arktisella alueella että sen ulkopuolella. Arktinen keskus luo arktisen alueen kehityksestä uuden monitieteisen synteetin huomioiden paikallisen perinnetiedon hyödyntämisen ja tieteellisen tiedon popularisoinnin merkityksen.

Menetelmätieteissä tutkimuksen painopistealueita ovat metodologiaa kehittävä ja arvioiva tutkimus yliopiston profiilialueilla, informaatioteknologian sovellukset ja pohjoinen kulttuurihistoria.

Yliopisto on määritellyt strategiset tavoitteensa toimintansa kannalta keskeisille tehtäväalueille. Strategiset tavoitteet suuntaavat yliopiston vaikuttavuutta ja varmistavat toiminnan laatua. Ne linjaavat voimavarojen uudelleen suuntaamista, tutkimustoiminnan painopisteiden kehittymistä ja yhteiskunnallista vuorovaikutusta tehdään kehittämissä budjettivaroin tai täydentävällä rahoituksella.

Lapin yliopisto osana kansallista yliopistolaitosta

Kansallista kilpailukykyä yliopistokoulutuksessa voi tarkastella sen kautta, mikä on kunkin yliopiston suhteellinen osuus koko maan koulutuksesta edustamallaan tieteenaloilla. Tarvitaan riittävä kriittinen massa tutkijoita ja opettajia varmistamaan tiedekuntien koulutuksen monipuolisuus ja korkeatasoisuus. Lapin yliopisto menestyy tässä tarkastelussa varsin hyvin. Oikeustieteen alalla Lapin yliopiston osuus Suomen koulutuksesta oli vuonna 2007 noin 25 prosenttia eli tavoitteena on, että joka neljäs suomalainen juristi valmistui Lapin yliopistosta. Taideteollisella alalla vastaava luku on vielä korkeampi, 35 prosenttia, mikä selittyy sillä, että alan koulutusta tarjotaan Rovaniemen lisäksi ainoastaan Taideteollisessa korkeakoulussa Helsingissä. Yhteiskuntatieteissä Lapin yliopiston osuus koko maan koulutuksesta on 9 ja kasvatustieteissä 7 prosenttia. Kauppatieteiden alalla Lapin yliopiston osuus on ollut 1,3 prosenttia maan koulutuksesta, mutta vuonna 2008 sisäänottoa kauppatieteiden tutkintoon johtavaan koulutukseen ei enää järjestetä.

Suomalaisten yliopistojen kansainvälinen kilpailukyky tieteellisen tutkimuksen alueella useimmilla tieteenaloilla rakentuu kahdelle pilarille. Ensimmäinen pilari on riittävän vahva osuus kansallisesta koulutuksesta eli riittävä tiedekuntapohja. Toinen on yliopistojen erikoistuminen erityisesti väitöskirjan jälkeisessä, ns. post doc -tutkimuksessa. Lapin yliopiston 2020 -strategiassa määritellyt tieteenalakohtaiset painotukset edistävät tutkimustoiminnan vahvistumista perinteisessä "koulutusyliopistossa". Kansainvälinen kilpailukyky tutkimuksessa ja yhteiskunnallinen vaikuttavuus kytkeytyvät yhteen vuotta 2020 kohden mentäessä.

Hallinnollinen rakenne

Vuoden 2007 aikana yliopisto uudisti sekä sisäistä organisaatiotaan että yhteistoiminnan verkostorakenteita. Kaavio nykyisestä organisaatiosta on esitetty seuraavalla sivulla.

Lapin yliopisto luopui omasta neuvottelukunnastaan ja asetti yhdessä Rovaniemen ammattikorkeakoulun kanssa yhteisen neuvottelukunnan. Neuvottelukunnan tehtävänä on tehdä aloitteita ja antaa lausuntoja korkeakouluja koskevista periaatteellisesti tärkeistä asioista. Erityisenä tehtävänä on tuoda esille alueellisesti keskeisiä kehittämiskohteita.

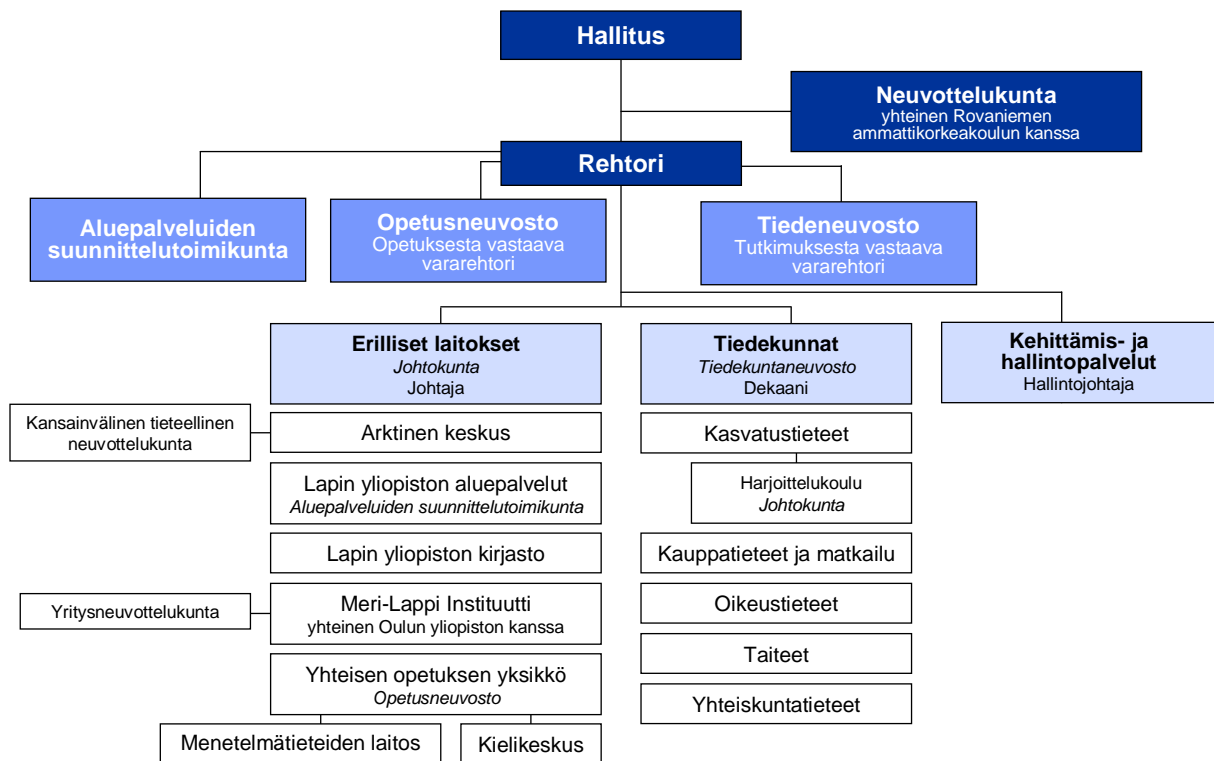
Lapin korkeakoulu yhteisö hankkeen yhteydessä asetettiin kolmen korkeakoulun yhteinen strategiaryhmä, jonka muodostavat korkeakoulujen rehtoraatit ja ammattikorkeakouluja ylläpitävien koulutuskuntayhtymien edustajat. Ryhmä käsittelee Lapin kolmen korkeakoulun strategisia asiakirjoja sekä yhteistyö- ja kehittämisalioitteita.

Yliopiston sisäistä organisaatiota uudistettiin jakamalla aiempi opetus- ja tutkimusneuvosto kahteen erilliseen osaan, opetusneuvostoon ja tutkimusneuvostoon. Samalla lakkautettiin yliopiston tietohuollon toimikunta ja yliopiston kirjasto sai oman johtokuntansa.

Opetusneuvoston tehtävänä on käsitellä ja valmistella opiskelun edellytyksiin, perusopetuksen ja jatkokoulutuksen kehittämiseen ja opetuksen laatuun ja arviointiin vaikuttavia asioita hallituksen ja rehtorin käsittelyä varten. Opetusneuvosto voi antaa opetusta ja jatkokoulutusta koskevia ohjeita ja suosituksia. Opetusneuvosto määrittelee suuntaviivoja opetuksen kehittämishankkeille ja päättää niille tarkoitettujen määrärahojen jaosta. Opetusneuvosto toimii myös yhteisen opetuksen yksikön johtokuntana ja ehdollepanoviranomaisena sen professorin virkoja ja dosenttuureja täytettäessä. Opetusneuvoston puheenjohtajana toimii yliopiston opetuksesta vastaava vararehtori.

Tiedeneuvosto käsittelee ja valmistelee tutkimustoiminnan edistämiseen, tutkimuksen edellytyksiin, tutkimuspolitiikkaan, tutkimuksen laatuun ja arviointiin sekä tutkijan uran edistämiseen liittyviä asioita. Tiedeneuvosto valmistelee hallitukselle esityksiä yliopiston tutkimuksen painopistealoiksi sekä laatii yliopiston sisäisten tutkimusmäärärahojen jaon periaatteet. Tiedeneuvosto voi antaa alaansa koskevia suosituksia. Tiedeneuvosto toimii myös yliopiston tutkimuseettisenä toimikuntana. Tiedeneuvostoa johtaa yliopiston tutkimuksesta vastaava vararehtori.

Kuva 1. Lapin yliopiston organisaatio

Rakenteellinen kehittäminen

Lapin yliopiston hallitus on hyväksynyt yliopiston rakenteellisen kehittämisen ohjelman vuoteen 2011. Se sisältää sekä yliopiston tuottavuutta lisääviä toimenpiteitä että rakenteellisen kehittämisen hankkeita.

Ohjelman toteuttamiseksi:

* Lapin yliopisto on uusinnut strategiansa ja määrittänyt yliopiston yhteiset profiilialueet, tutkimustoiminnan yksikkökohtaiset vahvuusalueet sekä keskeisiin tehtäväalueisiin liittyvät strategiset tavoitteet.

* Lapin yliopisto on valmistellut yhdessä Oulun yliopiston kanssa yliopistojen yhteisen pohjoisuuden tutkimusstrategian ja yliopistojen yhteisen saamelaisalueella toteutettavan kandidaattikoulutuksen.

* Lapin yliopisto on sopinut yhdessä Oulun yliopiston ja opetusministeriön kanssa liiketoimintaosaamisen koulutuksen vastuista Pohjois-Suomessa. Sopimuksen lähtökohta on Oulun yliopiston koulutusvastuu tutkintoon johtavasta kauppatieteellisen alan koulutuksesta Pohjois-Suomessa. Rovaniemellä on toteutettu kauppatieteen tutkintoon johtavaa koulutusta, jonka tutkinnot on myöntänyt Oulun yliopisto, mutta koulutuksen on järjestänyt Lapin yliopisto. Tämä koulutus lopetetaan siirtymäajan kuluessa. Lapin koulutustarpeeseen vastataan käynnistämällä matkailua ja elämysteollisuutta tukevia liiketoimintaosaamisen maisteriohjelmia, joissa on mahdollista suorittaa yhteiskuntatieteiden, hallintotieteiden ja taiteen maisterin tutkintoja.

* Lapin yliopisto on valmistellut yhdessä Rovaniemen ammattikorkeakoulun ja Kemi-Tornion ammattikorkeakoulun sekä niiden ylläpitäjäorganisaatioiden kanssa Lapin korkeakoulukonsernin toiminnan käynnistämistä, mikä mahdollistaa mm. korkeakoulujen tukipalvelujen tehokkaan tuottamisen.

* Lapin yliopisto on selvittänyt Meri-Lappi Instituutin toimintojen siirtämistä koulutuskuntayhtymä Lappian ja Kemi-Tornion ammattikorkeakoulun yhteyteen.

* Lapin yliopisto on uudistanut tukipalveluitaan kokoamalla tiedekuntien opintohallinnon palveluita yhteen kokonaisuuteen ja selkeyttämällä kansainvälisten asioiden palveluja yhteistyössä Finnarents-yksikön kanssa.

Tuottavuusohjelman toteuttaminen

* Lapin yliopisto on toteuttanut koko henkilökunnan kattavan koulutustarpeiden kartoituksen ja työhyvinvointikyselyn. Koulutustarvekartoituksen tulokset analysoidaan ja tarpeisiin vastataan vuosien 2008-2009 aikana. Työhyvinvointikyselyn tulokset analysoidaan yksiköittäin osana kurkistusneuvotteluita. Vuonna 2007 yliopisto järjesti systemaattista esimieskoulutusta.

* Lapin yliopisto on laatinut osana tulosneuvotteluita jokaiselle yksikölle henkilöstösuunnitelman tavoitteena henkilötyövuosien kehityksen ennakointi ja varautuminen henkilöstön eläköitymiseen.

* Lapin yliopisto on luonut valmiuksia laajamittaiseen sähköiseen asiointiin käynnistämällä asiakirjahallintahallintaprojektin ja hankehallinnan projektin.

* Lapin yliopisto on lisännyt täydentävän rahoituksen osuutta toimintansa kokonaisrahoituksesta.

* Muita tuottavuutta edistäviä toimenpiteitä ovat olleet mm.: arktisen ja pohjoisen tutkimusohjelman toteutus; julkaisu-toiminnan tulosten systemaattinen käsittely osana tulosneuvotteluita; huomion kiinnittäminen täydentävän rahoituksen tilakustannusten laskutukseen täysimääräisinä; laadunvarmistuksen kehittäminen kiinteänä osana yliopiston ohjausjärjestelmää ja Lapin korkeakoulujen yhtenäisen ja yhteisen palvelutarjonnan valmistelu.

Arvio toiminnan tuloksellisuudesta

Perustutkintokoulutuksen alalla Lapin yliopisto on menestynyt hyvin koko 2000-luvun tarkasteltaessa tutkintojen kustannuksia, laatua ja lukumäärää suhteessa tavoitteisiin. Vuonna 2007 yliopistossa suoritettiin 414 ylempää korkeakoulututkintoa, joista 17 on Oulun yliopiston myöntämiä kauppatieteellisen alan tutkintoja. Puhtaasti Lapin yliopiston tutkintoja tarkastellessa ylempien korkeakoulututkintojen tavoite toteutui 95,7 prosenttisesti. Koulutusaloittain tutkintotavoitteen saavuttivat kasvatustieteellinen ja taideteollinen koulutusala.

Yhteiskuntatieteellisellä koulutusosalalla suoritettiin vuonna 2007 87 tutkintoa, mikä on 28 tutkintoa vähemmän kuin tavoite. Suoritettujen tutkintojen määrä Lapin yliopistossa yhteiskuntatieteellisellä koulutusosalalla vuonna 2005 oli 97 tutkintoa. Kyse on siis osittain normaalista vuosittaisesta vaihtelusta, mutta osittain rakenteellisesta ongelmasta. Yhteiskuntatieteellisellä koulutusosalalla on Lapin yliopistossa paljon pieniä oppiaineita ja suuntautumisvaihtoehtoja. Tiedekunta on tehnyt suunnitelman uusista oppiainepooleista. Kansainvälisten suhteiden ja valtio-opin tutkintorakennetta on selkeytetty vuoden 2007 aikana. Matkailun suuntautumisvaihtoehtojaosta luontomatkailuun, matkailun kulttuurintutkimukseen ja matkailun liiketoimintaosaamiseen luovutaan vuoden 2008 aikana. Sosiaalityön koulutuksen tutkintorakennetta kehitetään suhteessa kuntoutukseen. Julkisoikeuden ja hallintotieteen työnjakoa tarkastellaan.

Lapin yliopistossa suoritettiin 21 tohtorintutkintoa vuonna 2007 tavoitteen ollessa 20. Toteuma kertoo yliopiston tutkimustoiminnan ja sen edellytysten vahvistumisesta 2000-luvun aikana erityisesti kasvatustieteellisellä ja taideteollisella alalla, joilla tohtorintutkintoja suoritettiin yli tavoitteen. Lapin yliopiston koordinoimilla sosiaalityön ja sosiaalipalveluiden valtakunnallisella tutkijakoululla ja Arktisella tutkijakoululla on vahva rooli kansallisessa tutkijakoulutuksessa.

Lapin yliopiston tieteellinen julkaisutoiminta on kehittynyt myönteisesti sekä julkaisukanavia että julkaisujen lukumääriä tarkastellen koko 2000-luvun. Julkaisujen absoluuttiset lukumäärät ovat kuitenkin monella koulutusosalalla yliopistokohtaisessa tarkastelussa niin pieniä, että vuosittaiset prosentuaaliset vaihtelut ovat suuria. Taiteellinen toiminta on kansainvälistynyt viime vuosina niin muotoilussa kuin esimerkiksi yliopiston profiialalla, ympäristötaiteessa. Lapissa yliopiston rooli on ollut tärkeä Euroopan unionin rakennerahastojen uuden ohjelmakauden toiminnan suunnittelussa. Yliopiston yhteiskunnallinen vaikuttavuus on lisääntynyt sirkumpolaarisella alueella tiiviimmän University of Arctic -yhteistyön kautta.

1.2 Vaikuttavuus

1.2.1 Toiminnan vaikuttavuus

Tutkimus ja taiteellinen toiminta

Tieteellisessä tutkimuksessa ja taiteellisessa toiminnassa korostetaan laatua, kansainvälistymistä ja vaikuttavuutta. Tavoitteena on parantaa tutkimuksen johtamista ja organisointia sekä lisätä kansainvälistä tutkimusrahoitusta ja osallistumista kansainvälisiin tutkimushankkeisiin.

Lapin yliopiston tutkimuksen ja taiteellisen toiminnan strategiset tavoitteet

- 1) Lapin yliopisto toteuttaa arktisen ja pohjoisen huippututkimuksen ohjelmaa ja vahvistaa arktisen ja pohjoisen tutkimusorientaatiota.
- 2) Matkailun koulutus- ja tutkimusinstituutilla on tutkimusalallaan kansainvälisesti keskeinen asema.
- 3) Yliopistossa tehdään rinnan tieteellistä perustutkimusta ja käytäntöön orientoitunutta tutkimusta. Aluetta palveleva soveltava tutkimus tukee yliopiston perustutkimusta.
- 4) Lapin yliopiston tutkimus on kansainvälisesti verkostoitunutta. Merkittävä osa yliopiston tutkimuksesta toteutetaan kansainvälisellä rahoituksella.
- 5) Yliopisto on kansallisesti ja kansainvälisesti korkeatasoinen ja houkutteleva tutkijayhteisö.
- 6) Yliopiston taiteellinen toiminta on korkeatasoista ja yhteydessä yliopiston profiilialueisiin.
- 7) Yliopiston vahvuus on tutkimuksen ja taiteellisen toiminnan vuorovaikutus kaikilla yliopiston edustamilla aloilla.

Lapin yliopisto on perinteisesti ollut tuottelias opetusyliopisto. Vuonna 2007 tutkimusta on ryhdytty kehittämään intensiivisesti yliopiston tiedekunnissa ja muissa yksiköissä strategisen suunnittelun kautta. Laajamittaista kansainvälistä huipputason tutkimusta on tehty yliopiston monitieteisessä Arktisessa Keskuksessa jo 15 vuotta.

Yliopiston hallitus teetti laajan *tutkimustoiminnan kehittämisen taustaselvityksen* tutkimusstrategiansa pohjaksi. Työssä olivat mukana kaikki tiedekunnat ja tutkimusta tekevät yksiköt. Hallitus hyväksyi sen periaatelinjaukset maaliskuussa 2007.

Yliopisto käynnisti ensimmäisen *tutkimusstrategiansa* valmistelun osana Lapin yliopiston strategia 2020- työtä. Kaikki tutkimusta tekevät tiedekunnat ja yksiköt ovat laatineet vuoden 2007 aikana tutkimusstrategiat, jotka sisältävät niiden omat vahvuusalueensa ja kehittämiskohteensa. Tutkimusstrategioissa painottuvat myös yliopiston yhteiset profiilialat jotka ovat arktisen ja pohjoisen ihmisen, yhteiskunnan, ympäristön ja niiden vuorovaikutuksen tutkimus sekä monitieteinen matkailun tutkimus.

Yliopiston *Arktisen ja pohjoisen huippututkimuksen ohjelman* hyväksyttiin yliopiston hallituksessa maaliskuussa 2007. Päämäärää tukee Arktisen Keskuksen tutkimus ja University of Arcticin laajat koulutukseen painottuneet kansainväliset verkostot.

Lapin yliopiston *erityispiirteitä ja vahvuuksia* ovat tutkimuksen ja taiteellisen toiminnan vuorovaikutus sekä paikallisella tasolla tehtävä pohjoinen tutkimus, joka on globaalisti tärkeää koska alan tutkimuksella on merkittävä kansainvälinen tilaus ja toteuttajia vain vähän. Tässä on etuna Lapin yliopiston arktinen sijainti sekä läheinen yhteys paikallisiin toimijoihin. Lisäksi tutkimuksen vahvuutena on yliopiston nuoruus ja koko, koska ne antavat valmiudet luoviin tiederajat ylittäviin näkökulmiin.

Väitöskirjojen määrä on kasvanut Lapin yliopistossa tasaisesti. Vuonna 2000 väitöskirjoja valmistui 10, kun vuonna 2005 niitä tuotettiin jo 18. Tavoitteena on, että tohtorintutkintoja

vuonna 2010 on 40. Lapin yliopistossa on aloja joiden mahdollisuus väitöskirjojen tekoon on vasta nyt kypsässä. Näitä ovat viime vuosina perustetut koulutusohjelmat taiteiden tiedekunnassa, kuntoutuksen ja valtio-opin oppiaineet yhteiskuntatieteiden tiedekunnassa, vahvistuva matkailututkimus ja kasvatustieteissä mediatiede. Lisäksi Arktisen keskuksen johtama Arktis –tutkijakoulu, joka käynnistyi vuonna 2003, oli aidosti uusi tutkijakoulu, jonka väitöskirjatuoanto alkaa tuottaa hedelmää lähivuosina.

Lapin yliopiston tieteenalojen luonteen vuoksi sen tutkimus palvelee tutkimustulosten *hyödynnettävyyttä* hyvin. Sen kaikki tieteenalat ovat yhteiskunnallisesti orientoituneita ja niiden tuottaman tiedon sovellettavuus on siten luontevaa. Lisäksi yliopistolla on vahva sidos Lappiin. Yliopiston arktinen tutkimus on kansainvälisesti arvostettua ja sitä käytetään hyväksi suoraan kansainvälisen politiikan tausta-aineistona mm. Arktisen Neuvoston toiminnan kautta. Yhteistyötahoja ovat erityisesti saamelaiset ja Venäjän pienet arktiset kansat. Keskuksen tutkimus on saanut osakseen merkittävää sekä kansallisen että kansainvälisen median huomiota.

Koulutus

Lapin yliopisto on määritellyt perus- ja jatkokoulutuksen strategiset tavoitteet. Yksi tavoitteista on, että perustutkinnot antavat laaja-alaiset tiedolliset ja taidolliset valmiudet työelämää varten sekä valmiudet kehittää ammatillisia käytäntöjä.

Työllistymisselvitykset

Lapin yliopisto seuraa kyselyn avulla perustutkinnon suorittaneiden sijoittumista työelämään. Kysely tehdään n. puolen vuoden kuluttua valmistuneista. Vuonna 2006 valmistuneista kyselyyn vastasi 286 henkilöä, eli 72 % valmistuneista.

Sijoittumisseurantojen mukaan työllistymisasteet puolen vuoden kuluttua valmistumisesta ovat koko 2000-luvun pysyneet 80–85 prosentin välillä. Vuonna 2006 valmistuneista 85 % oli työssä puolen vuoden kuluttua valmistumisestaan, 9 % oli jatkanut opintojaan ja 6 % haki vielä työtä. Valtaosa koki olevansa koulutustaan vastaavassa työssä. Työsuhteisista 46 % oli vakituisissa työsuhteissa, 60 % oli saanut työpaikan Pohjois-Suomesta ja 40 % oli sijoittunut Etelä-Suomeen tai ulkomaille.

Taulukko 1. Perustutkinnon suorittaneiden työllistyminen 2003-2006

	2006	2005	2004	2003
<i>Työssä</i>	85 %	80%	85%	85%
- vakituinen työsuhde	46 %	35%	39%	37%
- koulutusta vastaava työ	82 %	86%	82%	84%
- työpaikka Pohjois-Suomessa	60 %	61%	61%	62%
- työnantajana julkinen sektori	68 %	72%	75%	72%
- työnantajana yksityinen	31 %	27%	25%	27%
<i>Työnhakijana</i>	6 %	9%	8%	4%
<i>Opiskelu yms.</i>	9 %	10%	7%	11%

Toimintavuonna työelämä- ja rekrytointipalveluiden viisi vuotta työmarkkinoilla –selvityksen kohderyhmänä olivat vuonna 2001 valmistuneet maisterit. Seurannan aikana työpaikkojen laadulliset arviot paranivat uran edetessä. Vastaajista 62 % arvioi, että ensimmäinen valmistumisen jälkeinen työpaikka vastasi hyvin vaatimustasoltaan yliopistollista

koulutusta, mutta syksyn 2006 tilanteessa jo 75 % koki olevansa koulutustasoa vastaavassa työssä. Vastaavasti 12 % koki ensimmäisen työn selvästi alityöllistävänä eli työtehtävät eivät vastanneet koulutustasoa. Syksyllä 2006 tätä mieltä oli enää 3 % vastaajista. Syksyn 2006 tilanteessa peräti 12 % maistereista katsoi, että työtehtävät olivat koulutukseen nähden vaativampia. Työn pätevyysvaatimuksia arvioitaessa (oliko tutkinto edellytyksenä työhön) osuudet olivat ensimmäisessä työssä 69 % ja syksyn 2006 työpaikassa 81 %.

Vastaajista 79 % ilmoitti, että työssäoloaika ehti kertyä 4-5 vuotta syksyyn 2006 mennessä. Valtaosa koki olleensa koulutusta vastaavissa tehtävissä valmistumisensa jälkeisen ajan. Useimmat työskentelivät valtion tai kunnan palveluksessa (71 %). Yksityisellä sektorilla oli viidesosa, 5 % toimi järjestön, seurakunnan tai säätiön palveluksessa ja 3 % toimi itsenäisenä yrittäjänä, ammatinharjoittajana tai freelancerina. Lapin yliopistosta valmistuneet työllistyvät kautta Suomen. Seuranta-aikana moni maisteri muutti Etelä-Suomeen. Sama suuntaus oli myös edellisessä uraseurantatutkimuksessa. Niukka enemmistö (52 %) asui seurantahetkellä kuitenkin edelleen Pohjois-Suomessa. Rovaniemi säilytti asuinpaikkavertailussa lähes osuutensa, noin 20 % maistereista asui syksyllä 2006 edelleen Rovaniemellä.

Työuran alussa valtaosa maistereista oli määräaikaisissa työsuhteissa, mutta useimmilla työura muuttui vakaammaksi viiden vuoden kuluessa. Työuran alussa vain 26 % löysi vakituisen työpaikan, mutta seurantahetkellä jo 64 % oli vakituksessa työssä. Viiden vuoden aikana valtaosa oli ollut 1-2 työnantajan palveluksessa (ka 2,3). Monilla oli kuitenkin kokemusta määräaikaisten työ- tai virkasuhteiden ketjuttamisesta. Valmistumisen jälkeen erillisiä työ- ja/tai virkasuhteita oli keskimäärin 4,3 ja yli kolmasosalla niitä oli ollut 5-10 kappaletta. Miesten työllisyysaste (89 %) oli syksyllä 2006 parempi kuin naisten (78 %). Tämä johtunee osin siitä, että naisista 10 % oli seurantahetkellä perhevapaalla.

Mahdolliset työttömyyskokemukset osuivat yleensä työuran alkuun. Heti valmistumisen jälkeen työttömänä oli 27 %, mutta syksyllä 2006 enää 4 %. Valtaosa (74 %) löysi ensimmäisen työpaikan puolen vuoden kuluessa valmistumisesta. Viiden vuoden aikana 51 % oli kokenut työttömyyttä. Useimmiten työllistymistä vaikeuttaneiksi tekijöiksi mainittiin alueellinen työmarkkinatilanne, työkokemuksen puute, alan heikko työmarkkinatilanne ja puutteelliset suhdeverkostot. Työttömyys oli useimmilla (52 %) ollut kertaluonteista, keskimääräinen työttömyysaika oli 0,7 vuotta.

Opintojen työelämäyhteyksien kehittäminen

Opintojen työelämäyhteyksiä kehitettiin toimintavuonna osana yliopiston laatutyötä. Tämä konkretisoitui erityisesti työelämänäkökulman huomioivissa opetuksen laatutavoitteissa ja aiempaa monipuolisempina työelämäpalautteina. Perusopetuksen työelämänäkökulmaa aktivoitiin uraseurantatutkimusten ohella työnantajakyselyllä, joka toteutettiin nyt ensimmäistä kertaa.

Uraseurantatutkimusten työelämänäkökulmaa ja työelämäpalautteita voidaan hyödyntää opetuksen kehittämisessä. Maistereiden mielestä yliopisto-opinnot olivat parhaiten kehittäneet kykyä itsenäiseen työskentelyyn, tiedonhankintataitoja, oman alan teoreettista osaamista sekä analyyttisen ja systemaattisen ajattelun taitoja. Nämä olivat esimerkkejä avaintaidoista, joita kyselyyn vastanneet alumnit olivat työurallaan tarvinneet erilaisissa

työtehtävissään. Työn asettamien vaatimusten perusteella työelämävalmiuksien tärkeysjärjestys oli kuitenkin hieman erilainen kuin mitä opinnoissa oli karttunut. Tärkeimmiksi nousivat kyky itsenäiseen työskentelyyn, suomen kielen viestintätaidot, ongelmanratkaisukyky sekä ryhmätyö- ym. sosiaaliset taidot. Työelämäpalautteiden perusteella suurimmat ”kuilut” työssä tarvittavien valmiuksien ja opinnoissa karttuneiden valmiuksien kohtaamisessa olivat neuvottelutaidoissa, esiintymiskyvyssä, oman alan tehtävien käytännön taidoissa, organisointi- ja koordinoitaitaidoissa sekä ryhmätyö- ym. sosiaalisissa taidoissa.

Työllistymistä ja työnhakutaitoja edistäviin koulutuksiin, yksilöohjauksiin ja mentorointiin osallistui toimintavuonna 585 opiskelijaa tai vastavalmistunutta. Mentoroinnilla on tuettu opiskelijoiden urasuunnitelmia ja vahvistettu työelämäkontakteja vuodesta 1999 lähtien. Yhteistyötä on tehty tähän mennessä yli 100 työelämän asiantuntijan kanssa. Toimintavuonna oli käynnissä kaksi mentorointiohjelmaa, joihin osallistui 23 perusopiskelijaa kaikista viidestä tiedekunnasta. Työharjoittelijoista oli kova kysyntä, sillä harjoittelupaikkatarjouksia tuli 451 kappaletta.

Alueellinen kehittäminen

Yhteyksiä elinkeino- ja työelämään vahvistetaan, tutkimustulosten ja osaamisen liiketoiminnallista ja yhteiskunnallista hyödyntämistä sekä innovaatiopalveluja tehostetaan. Yliopisto verkostoituu keskeisten alueellisten toimijoiden kanssa.

Vuonna 2007 yliopisto on osallistunut mm. seuraavien alueellisten strategioiden valmisteluun:

- Manner-Suomen ESR-ohjelma
- Pohjois-Suomen EAKR-ohjelma
- Lapin maakunnan yhteistyöasiakirja
- Interreg IV A-ohjelma
- Kolarctic ENPI CBC-ohjelma
- Pohjois-Suomen strategia ”Avoin Pohjois-Suomi”, päivitys
- Lapin matkailustrategia
- Lapin maakuntasuunnitelman toteuttamissuunnitelma 2008-2009

Yliopisto on toiminut yhteistyössä alueen ammattikorkeakoulujen/elinkeino/työelämän välillä:

- Rovaniemi-kampus
- Lapin korkeakoulu yhteisö
- Lapin maakuntakorkeakoulu
- Pohjois-Suomen korkeakoulujen yhteistyöneuvottelukunta/Osaava Pohjois-Suomi
- Perämerenkaaren korkeakoulukeskus
- Kajaanin yliopistokeskus
- Lapin elämysteollisuuden osaamiskeskus
- Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus
- Rovaniemen seudun aluekeskusohjelma
- Kemi-Tornio-alueen alueellinen ohjelmasopimus

Lapin yliopisto on aktiivinen alueellinen kehittäjä. Tässä työssä Lapin maakuntakorkeakoulu muodostaa jo perinteisen yhteistyöverkoston. Lapin

maakuntakorkeakoulun seutukunnalliset yhteistyöelimet muodostuvat korkeakoulujen, seutukunnan elinkeinotoimen, seutukunnan omien oppilaitosten ja mm. työvoimahallinnoin toimijoista. Toiminta lähti liikkeelle vuonna 2002 ja se on vakiintunut osaksi jokaisen Lapin seutukunnan kehittämistyötä.

Korkeakoulujen yhteinen maakuntakorkeakoulu oli hyvä pohja syventää Lapin korkeakoulujen yhteistyötä myös muihin toimintoihin. Lapin yliopisto, Rovaniemen ammattikorkeakoulu ja Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu valmistelivat vuoden 2007 aikana Lapin korkeakoulukonsernin toiminnan käynnistymistä. Lapin korkeakouluyhteisö päätti yksimielisesti esittää ohjelman ministeriölle osaksi opetusministeriön rakenteellisen kehittämisen ohjelmaa.

Hankkeen tavoitteena on laadukas, duaalimallin mukainen, sijaintialuettaan palveleva ja myös kansainvälisesti houkutteleva ja kilpailukykyinen korkeakoulukokonaisuus, jonka toiminnan keskeisiä periaatteita ovat keskinäinen yhteistyö ja työnjako, vahva osaaminen sekä resurssien järkevä ja tuloksellinen käyttö. Esitetyillä ratkaisulla vahvistetaan myös korkeakoulujen ja toisen asteen ammatillisen koulutuksen yhteistyötä toimintaympäristöjen kehittämistä tukevassa toiminnassa.

Koulutuksellisen työnjaon ja yhteisen palvelutarjonnan ohella korkeakoulut valmistelivat Lapin korkeakoulujen ja toisen asteen yhteisen Matkailualan tutkimus- ja koulutusinstituutin perustamissuunnitelman ja päättivät myös yhteisen Tornioon sijoittuvan verkostoperiaatteella toimivan kulttuuri-instituutin yhteisestä suunnittelusta. Keskeinen, erityisesti matkailuinstituutin erityispiirre on elinkeinoelämäyhteistyö, joka turvataan Elämysteollisuuden osaamiskeskuksen ja vahvojen matkailuelinkeinon verkostojen kautta.

Alueellisen kehittämisen näkökulmasta tärkeänä nähtiin myös korkeakoulujen yhteisen innovaatio-ohjelman rakentaminen. Työ käynnistettiin vuoden 2007 aikana.

Lapin maakunnan ulkopuolella Lapin yliopisto on mukana myös Kajaanin yliopistokeskuksen toiminnassa. Vuoden 2007 aikana suunniteltiin Kulttuuriyrittäjyyden kansainvälinen maisteriohjelma.

Saamelaisuuteen liittyvä koulutus ja tutkimus

Lapin yliopisto vahvisti saamelaisuuteen liittyvää koulutusta ja tutkimusta. Saamelaisalueen koulutuskeskuksen ja Lapin yliopiston yhteisestä saamen käsityön ja muotoilun koulutuskokonaisuudesta valmisteltiin laajempi saamelaisalueella järjestettävä saamelaisuuteen liittyvä kandidaattikoulutus. Koulutus käynnistyy vuonna 2008. Koulutuksen toteuttamiseen osallistuu myös Oulun yliopisto.

Samanaikaisesti Lapin yliopisto teki laajan kartoituksen Lapin yliopiston ja myös muiden pohjoisten yliopistojen ja korkeakoulujen saamelaisuuteen liittyvästä koulutuksesta. Tavoitteena on sen pohjalta laajentaa ja kehittää uutta saamelaisuuteen liittyvää koulustarjontaa myös Rovaniemen kampusalueelle. Tarjontaa suunnataan sekä kaikille yliopiston opiskelijoille että saamelaisopiskelijoille.

Kansainvälinen toiminta

Yliopisto tiivistää ja lisää kansainvälistä yhteistyötään, liikkuvuutta ja verkostoitumista erityisesti Euroopan korkeakoulutus- ja tutkimusalueella.

Yliopisto lisää yhteistyötä Venäjän kanssa ja vahvistaa Venäjä-asiantuntemustaan.

Lapin yliopiston kansainvälisen toiminnan strategisia tavoitteita ovat:

- 1) Lapin yliopiston strategiset kumppanuudet kansainvälisten yliopistojen kanssa tukevat yliopiston profiilialueita, arktisen yhteiskunnan ja ympäristön vuorovaikutuksen tutkimusta ja matkailututkimusta.
- 2) Tiedekunnat ja yksiköt verkottuvat parhaiden kansainvälisten yliopistojen ja tutkimuslaitosten kanssa sillä perusteella, miten yliopistossa on määritelty tutkimuksen ja taiteellisen toiminnan kehittämiskohteet ja painotukset aloittain.
- 3) Yliopiston kansainvälisestä opiskelija- ja henkilöstövaihdosta 20% suuntautuu strategisiin kumppanuusyliopistoihin.
- 4) Kansainvälinen toiminta tukee yliopiston aluevaikuttavuutta. Yliopiston tutkimus- ja kehittämishankkeiden tuloksia hyödynnetään kansainvälisesti.

Lapin yliopisto on verkottanut kansainvälisen yhteistyönsä ympäri maailmaa. Yhteistyö tapahtuu pääasiallisesti erillisten sopimusten, vaihto-ohjelmien ja projektien puitteissa. Lapin yliopistolla on 303 eritasoista yhteistyösopimusta 42 eri maassa. Monessa tapauksessa kyseessä on sama partneri, joten todellisia yhteistyökumppaneita on noin 220. Partnerit on lueteltu internetsivuilla www.ulapland.fi/kvverkostot. Suurin osa sopimuksista on tiedekuntien itsensä hallinnoimia Sokrates-Erasmus ja Nordplus-sopimuksia. Vuonna 2007 yliopistolla oli 5 voimassa olevaa yliopistotasoisia Erasmus-sopimusta. Yliopistotasoisia kahdenvälisiä sopimuksia tai aiesopimuksia on Lapin yliopistolla 33, joista noin 17 kanssa tapahtuu aktiivista yhteistyötä ja opiskelijavaihtoa. Lisäksi useimpien sopimusten puitteissa tapahtuu projektiyhteistyötä. Lapin yliopistolla on monenkeskeisiä sopimuksia First-ohjelman puitteissa 16 eri partnerin kanssa ja North2North ohjelman puitteissa yhteistyötä on mahdollista tehdä 27 ulkomaisen yliopiston kanssa. Lisäksi yliopistolla on yliopistotasoisia projekti- ja hankesopimuksia.

Lapin yliopiston uudet kahdenväliset yhteistyösopimukset vuonna 2007:

- University of Maribor, Slovenia.
- Holon Institute of Technology, Israel
- Université Laval, Kanada

Lapin yliopisto uudisti seuraavat kahdenväliset yhteistyösopimukset vuonna 2007:

- Murmansk State Pedagogical University, Murmansk, Venäjä
- Concordia University, Montreal, Kanada
- Lakehead University, Thunder Bay, Kanada

Vaihto-ohjelmat

Lapin yliopisto osallistuu aktiivisesti EU:n SOKRATES/ERASMUS, pohjoismaiden ministerineuvoston NORDPLUS verkostoihin ja NORDLYS opiskelijavaihtoihin, sekä CIMO:n rahoittamaan venäjälle suuntautuvaan FIRST ohjelmaan. Yliopisto koordinoi vuonna 2007 viittä FIRST verkostoa (FIRST-ARTSMO, FIRST-Network ja FIRST-SOSNET, FIRST-LAW ja FIRST-BARENTS).

Yliopistolla on SOKRATES/ERASMUS ohjelman puitteissa 182 partneriyliopistoa ja 33 kahdenvälistä sopimusta 42 maassa eri puolilla Eurooppaa. Kaikilla tiedekunnilla, kielikeskuksella ja Arktisella keskuksella on toimintaa SOKRATES/ERASMUS ohjelman puitteissa.

Arktisen yliopiston koordinoima ja CIMO:n rahoittama North2North pilotti käynnistyi vuonna 2002. Ohjelman puitteissa tapahtui aktiivista opiskelijavaihtoa myös vuoden 2007 aikana.

Taiteiden tiedekunta koordinoi kahta Nordplus verkostoa Nordplus EDDA- ja DAMA-verkostot.

Lapin yliopisto on rakentanut systemaattisesti Venäjään liittyvää asiantuntemustaan. Yliopiston Venäjä-keskuksen ja yhteiskuntatieteiden tiedekunnan yhteistyönä valmisteltiin yhdessä Oulun yliopiston kanssa pohjoisen Cross Border Universityn toimintoja. Yliopistot valmistelivat kaksi maisteriohjelmaa:

- Master's Degree Programme in Comparative Social Work (Lapin yliopisto vastuuyksikkönä); ja
- Master's Degree Programme in Wellbeing in the Circumpolar Air (Oulun yliopisto vastuuyksikkönä).

Aikuiskoulutus

Avoimen yliopisto-opetuksen ja täydennyskoulutuksen laatua ja vaikuttavuutta parannetaan toimintamallia uudistamalla, laatujärjestelmää kehittämällä ja kokoamalla yhteen alueellista toimintaa.

Lapin yliopiston aluepalvelutoiminnot on koottu yhteen kokonaisuuteen, Lapin yliopiston aluepalveluiden erillislaitokseen. Sen toimintoja olivat vuonna 2007 avoin yliopisto, koulutus- ja kehittämispalvelut, aluekehitys- ja innovaatiopalvelut sekä alueelliset tutkimuspalvelut.

Aikuiskoulutuksen toteutus on ollut kiinteä osa tätä kokonaisuutta. Vuoden 2007 aikana määriteltiin Lapin yliopiston elinikäisen oppimisen strategiset tavoitteet sekä kehitettiin aikuiskoulutuksen laadunvarmistusjärjestelmää.

Elinikäisen oppimisen strategiset tavoitteet:

- 1) Korkeatasoinen aikuiskoulutus on osa Lapin yliopiston koulutustehtävää, joka kytkeytyy kiinteästi tutkimukseen ja taiteelliseen toimintaan.
- 2) Aikuiskoulutuksen suunnittelu perustuu työelämän osaamistarpeiden ennakointiin ja tunnistamiseen.

3) Aikuiskoulutus lisää koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta pohjoisilla harvaanasutuilla alueilla.

4) Koulutuksen toteutus ja käytännön järjestelyt vastaavat aikuisopiskelijoiden tarpeita.

Vuonna 2007 Lapin yliopiston avoimen opetuksen tavoitteena on ollut erityisesti tukea Lapin seutukuntien kehitystä. Tätä tarkoitusta varten toteutettiin mm. seuraavat opintokokonaisuudet: Aluekehityksen opintokokonaisuus, Arvioinnin ja ennakkoinnin opintokokonaisuus, Animaatio- ja pelituotannon opintokokonaisuus sekä Matkailualan liiketoimintapainotteinen alueellinen kandidaattitutkinto. Avoimen yliopiston koulutustarjonta on ollut alueellisesti kattavaa, sillä seutukunnissa järjestettävää opetusta on voitu toteuttaa alueellisten aikuiskoulutusorganisaatioiden kautta. Vuoden aikana valmisteltiin myös Lapin korkeakoulujen yhteistä avoimen opintojen palvelupistettä.

Täydennyskoulutuksen toiminnan painopisteenä oli vuoden 2007 aikana pitkäkestoiset koulutus- ja kehittämishankkeet (37 hanketta). Lisäksi järjestettiin lyhytkursseja ja erikoistumisopintoja. Koulutusaloista toiminta painottui opetus- ja kasvatusalalle, matkailualalle, sosiaali- ja terveysalalle sekä julkishallinnon alueelle. Alueellisesti toiminnan painopiste on Pohjois-Suomen alueella, minkä lisäksi on organisoitu valtakunnallista ja kansainvälistä hanketoimintaa.

Kestävä kehitys

Lapin yliopistolla kestävä kehityksen huomioiminen ympäristön hyväksi lähtee työntekijöiden ja opiskelijoiden jokapäiväisestä toiminnasta. Yliopisto pyrkii kehittämään toimintaansa siten, että mahdollistetaan jokaisen yliopistoyhteisön jäsenen osallistuminen kestävä kehityksen mukaiseen toimintaan.

Ympäristön osalta huomiota on kiinnitetty erityisesti kierrättämiseen, materiaalien säästämiseen, lajitteluun sekä energiankulutuksen säästämiseen. Tutkimustyössä, etenkin EU-hankkeissa, ympäristön huomioon ottaminen on jo hankkeen hakuvaiheessa yhtenä arviointikriteerinä.

Tavoitteena tulevaisuudessa on lisätä entisestään toimia kestävä kehityksen mukaiseen toimintaan siten, että myös tulevilla toimijoilla on samanlaiset toimintamahdollisuudet myös tulevaisuudessa.

Muu tulosalueelle kohdentamaton toiminta

Harjoittelukoulu

Lapin yliopiston harjoittelukoulu on yliopiston kasvatustieteiden tiedekuntaan kiinteästi kuuluva itsenäinen tulosityksikkö, jonka tehtävänä on:

- laadukkaan perusopetuksen järjestäminen;
- korkeatasoisen opetusharjoittelun ja siihen liittyvän opetusharjoittelun ohjauksen tarjoaminen; ja
- kokeilu- ja kehittämiskouluna toimiminen, johon kuuluu myös voimakkaasti opetuksen ja oppimisen kehittämiseen liittyvä tutkimustoiminta sekä täydennyskoulutus.

Lapin yliopiston harjoittelukoulu on kehittänyt perusopetuksen laatua ottamalla koulun painopistealueeksi uusien oppimisympäristöjen rakentamisen. Esimerkkinä innovatiivisesta käyttöön otetusta oppimisympäristöstä on InnoPlay, uusi leikkikenttäkonsepti, joka on kehitetty yhteistyössä eri tieteenalojen (mm. insinöörejä, kasvatustieteilijöitä, liikunnan asiantuntijoita) osajien kanssa. InnoPlay on osa koulun piha-alueelle rakennettua SmartUs-tuotekokonaisuutta. InnoPlay on nimetty pedagogisesta näkökulmasta ”Leikilliseksi oppimisympäristöksi”, jonka toiminta perustuu pelien ja leikkien myötä koko keholla tapahtuvaan oppimiseen ja liikkumiseen (esim. kinesteettinen oppiminen). Mediakasvatuksen opiskelijoita on ollut osallisena sekä ohjelmien rakentamisessa, oppilaiden ohjaamisessa pelien käyttöönottoon että ohjelmien hyödyntämisessä uutena oppimisympäristönä. Älykäs oppimisympäristö on kaikkien opettajaopiskelijoiden käytettävissä opetusharjoittelujen aikana. InnoPlay-projektin tavoitteena on tutkia leikillisiä oppimisympäristöjä autenttisissa koulukonteksteissa, kehittää edelleen ”Leikillisen oppimisympäristön” pedagogisia malleja ja kehittää tulevaisuuden koulua varten leikillisen oppimisen konseptia.

Harjoittelukoulun uusien oppimisympäristöjen kehittämisessä painottuu tietotekniikan käyttäminen opetuksessa ja oppimisen välineenä. Oppilaat ovat tutustuneet omia pelejä tehdessään mm. Linkit ja Play Creator – ohjelmiin.

Harjoittelukoulu on InnoPlay-projektin myötä osa kansainvälistä tutkimushanketta. Tutkimuksen kohdekouluina ovat Lapin yliopiston harjoittelukoulun lisäksi Kaukon koulu Rovaniemeltä, Muurolan koulu sekä De Bongerdin koulu Hollannista.

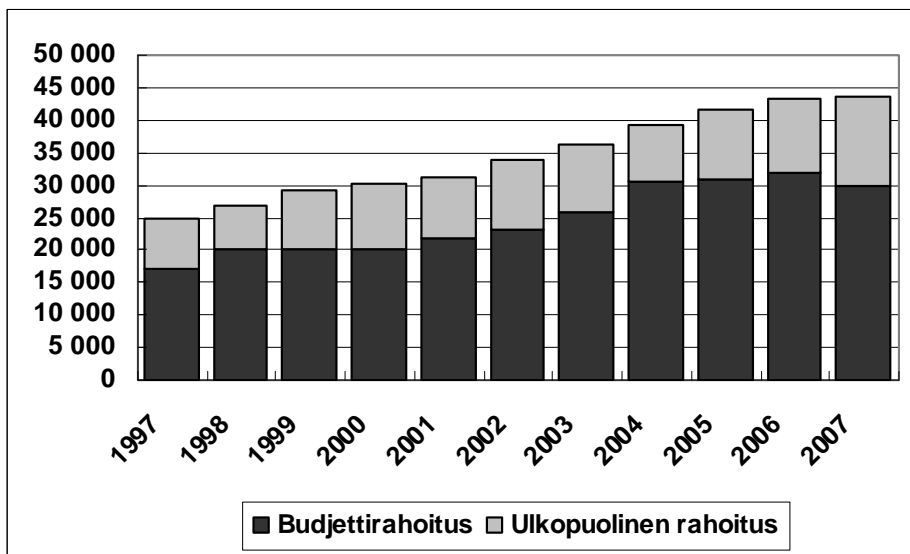
1.3 Toiminnallinen tehokkuus

1.3.1 Toiminnan taloudellisuus

Lapin yliopiston kokonaismenot olivat 46,3 miljoonaa euroa vuonna 2007. Harjoittelukoulun menot olivat tästä summasta 2 790 000 euroa, joita ei huomioida yliopiston toimintaa kuvaavissa laskelmissa, koska harjoittelukoulu käsitellään omana kokonaisuutenaan. Kokonaismenot ilman harjoittelukoulua olivat 43,5 miljoonaa euroa vuonna 2007. Kokonaismenot ilman harjoittelukoulua nousivat 0,8 % vuodesta 2006. Mikäli käyttöomaisuuden hankintamenot otettaisiin viime vuosien tapaan huomioon laskelmissa, kokonaismenot olisivat nousseet 2,4 %. Käyttöomaisuuden jättäminen pois laskelmista johtuu siitä, että laskelmissa huomioidaan jo suunnitelman mukaiset poistot. Käyttöomaisuusmenojen huomioiminen laskelmissa yhdessä poistojen kanssa johtaisi siihen, että kyseiset menot tulisivat huomioitua kahteen kertaan. Muutoksen nettovaikutus on 672 800 euroa kokonaismenoja alentava.

Budjettirahoitteiset menot laskivat 6,0 % ja täydentävän rahoituksen menot puolestaan nousivat 20,2 %. Budjettirahoituksella menoista katettiin 30,0 miljoonaa euroa (69,0 %) ja täydentävällä rahoituksella 13,5 miljoonaa euroa (31,0 %). Budjettirahoituksen ja täydentävän rahoituksen osuudet muuttuivat vuoteen 2006 verrattuna merkittävästi täydentävän rahoituksen osuuden noustessa 5,0 %-yksikköä.

Kuva 2. Rahoitusmenot (1 000 €) 1997-2007

Lapin yliopiston budjettirahoitteisista menoista 67 % on henkilöstömenoja, tilakustannuksia 18 % ja muita toimintamenoja 15 %. Lapin yliopiston budjettirahoitteisista menoista tilakustannukset kasvoivat 24 %. Budjettirahoitteiset henkilöstökustannukset laskivat kaksi prosenttia ja muut budjettirahoitteiset toimintamenot laskivat 31 %.

Taulukko 2. Budjettirahoituksen käyttö menolajeittain (1 000 €) 2005-2007

<u>Menolaji</u>	2007	%	2006	%	2005	%
<u>Henkilöstömenot</u>						
Lay	20 226	67	21 317	67	20 473	68
Yliopistot yht.			840 908	64	813 468	64
<u>Muut toimintamenot</u>						
Lay	4 491	15	5 574	17	5 460	18
Yliopistot yht.			204 406	15	186 445	15
<u>Tilakustannukset</u>						
Lay	5 299	18	5 037	16	4 204	14
Yliopistot yht.			272 355	21	261 989	21
Yhteensä	30 016		31 928		30 137	
Yliopistot yht.			1 317 210		1 261 902	

Taulukko 3. Täydentävän rahoituksen osuus (%) kokonaisrahoituksesta 2005-2007

<u>Koulutusala</u>	2007	2006	2005
<u>Kasvatustieteellinen ka.</u>			
Lay	27,6	23,1	19,3
Yliopistot yht.		14,4	14,8
<u>Oikeustieteellinen ka.</u>			
Lay	13,3	9,2	10,8
Yliopistot yht.		18,9	19,5
<u>Yhteiskuntatieteellinen ka.</u>			
Lay*)	30,6	30,2	26,6
Yliopistot yht.		31,5	31,9
<u>Taideteollinen ka.</u>			
Lay	39,1	23,5	27,9
TaiK		17,5	19,0
<u>Yhteensä</u>			
Lay	31,0	25,2	25,5
Yliopistot yht. (kaikki ka:t)		34,6	35,5

*) sis. Kauppateiden ja matkailun tiedekunnan rahoitusmenot

Täydentävän rahoituksen käytössä Lapin yliopistossa korostuu EU-rahoitus. Sen osuus ulkopuolisesta rahoituksesta oli 45,0 % vuonna 2007. Osuus on laskenut 8,0 %-yksikköä edellisvuodesta, vaikka euromääräisesti EU-rahoitus on kasvanut huolimatta siitä, että ohjelmakaudet päättyivät virallisesti jo vuoden 2006 lopussa. Selittävänä tekijänä prosenttiosuuden vähenemiseen on muiden rahoittajien rahoituksen käytön merkittävästi voimakkaampi kasvu.

Taulukko 4. Ulkopuolisen rahoituksen käyttö rahoituslähteittäin 2005-2007 (1 000 €)

Rahoituslähde	2007	%	2006	%	2005	%
<u>EU</u>						
Lay	6 069	45	5 904	53	4 666	45
Yliopistot yht.			89 831	13	80 331	12
<u>Muu kotimainen</u>						
Lay	5 259	39	3 815	34	3 915	38
Yliopistot yht.			277 626	40	269 136	39
<u>Suomen Akatemia</u>						
Lay	1 262	9	1 088	10	1 113	11
Yliopistot yht.			126 398	18	128 012	18
<u>TEKES</u>						
Lay	553	4	243	1	232	2
Yliopistot yht.			87 213	13	86 492	12
<u>Kotimainen yritys</u>						
Lay	193	1	112	1	334	3
Yliopistot yht.			96 807	14	110 628	16
<u>Muu ulkomainen</u>						
Lay	161	1	67	1	95	1
Yliopistot yht.			11 626	2	11 357	2
<u>Ulkomainen yritys</u>						
Lay	0	0	0	0	0	0
Yliopistot yht.			8 022	1	8 224	1
<u>Yhteensä</u>						
Lay	13 497		11 228		10 335	
Yliopistot yht.			697 523		694 180	

Lapin yliopiston kustannuksista 46 % oli perustutkintokoulutuksen kustannuksia. Perustutkintokoulutuksen osuus kokonaiskustannuksista on Lapin yliopistossa vuonna 2007 hieman noussut edellisistä vuosista ja on edelleen valtakunnallista tasoa suurempi. Lapin yliopistossa tutkimuksen osuus kokonaiskustannuksista on 16 %, kun yliopistoissa tutkimuksen osuus kokonaiskustannuksista on keskimäärin 30 %. Vastaavasti yhteiskunnalliseen palvelutoimintaan Lapin yliopistossa käytetään valtakunnallista tasoa korkeampi osuus kustannuksista. Suurimmalta osalta tämä selittyy yliopiston Arktisen keskuksen toiminnasta valtakunnallisena laitoksena.

Taulukko 5. Tulosalueittaiset kustannukset 2005-2007 (kokonaisrahoitus, 1 000 €)

Tulosalue	2007	%	2006	%	2005	%
<u>Perustutkintokoulutus</u>						
Lay	19 908	46	18 462	41	17 862	43
Yliopistot yht.			663 915	33	620 462	31
<u>Tutkimus</u>						
Lay	7 148	16	9 341	21	8 767	21
Yliopistot yht.			603 834	30	583 063	30
<u>Yht.kunn.palv.toim.</u>						
Lay	6 929	16	8 326	18	6 341	15
Yliopistot yht.			201 104	10	210 875	11
<u>Jatkotutkintokoulutus</u>						
Lay	5 786	13	5 086	11	5 791	14
Yliopistot yht.			438 546	22	436 955	22
<u>Aikuiskoulutus</u>						
Lay	3 389	8	3 693	8	2 523	6
Yliopistot yht.			122 112	6	115 994	6
<u>Taiteellinen toiminta</u>						
Lay	353	1	393	1	379	1
Yliopistot yht.			7 893	0	7 167	0
<u>Yhteensä</u>						
Lay	43 513		45 265		41 663	
Yliopistot yht.			2 037 404		1 974 516	

Lapin yliopistossa yhden ylemmän korkeakoulututkinnon kustannukset olivat keskimäärin 45 500 euroa vuonna 2007. Tutkinnon hinta on tutkintomäärien noustessa hieman laskenut kahden viime vuoden aikana ja laskenut valtakunnallisen keskiarvon alle kaikki koulutusalat huomioiden. Koulutusaloittain Lapin yliopistossa suoritettujen ylempien korkeakoulututkintojen kustannukset ovat oikeustieteellisellä ja yhteiskuntatieteellisellä koulutusosalalla valtakunnallista tasoa kalliimpia ja kasvatustieteellisen ja taideteollisen koulutusalan tutkinnot puolestaan valtakunnan tasoa halvempia.

Taulukko 6. Perustutkintojen kustannukset 2005-2007 koulutusaloittain (kokonaisrahoitus)

Koulutusala	2007	2006	2005
<u>Kasvatustieteellinen ka.</u>			
Lay	34 600	36 200	35 400
Yliopistot yht.		40 400	39 000
<u>Oikeustieteellinen ka.</u>			
Lay	30 400	28 900	25 700
Yliopistot yht.		25 300	22 900
<u>Yhteiskuntatieteellinen ka.</u>			
Lay*)	50 200	47 400	44 900
Yliopistot yht.		32 700	31 000
<u>Taideteollinen ka.</u>			
Lay	76 700	81 000	98 200
TaiK		105 900	111 100
<u>Yhteensä</u>			
Lay	45 500	45 700	46 000
Yliopistot yht. (kaikki ka:t)		47 200	46 100

*) sis. Kauppatieteiden ja matkailun tiedekunnan rahoitusmenot

Perustutkintojen kustannukset on laskettu jakamalla perustutkintokoulutuksen tulosalueen viiden vuoden keskimääräiset kokonaiskustannukset perustutkintojen kolmen vuoden keskimääräisellä lukumäärällä.

Taulukko 7. Kustannukset/perustutkintotasolla suoritettut opintopisteet 2005-2007

Koulutusala	2007	2006	2005
Kasvatustieteellinen ka.	164	163	160
Oikeustieteellinen ka.	99	120	111
Yhteiskuntatieteellinen ka. *)	212	183	167
Taideteollinen ka.	288	234	222
Yhteensä	185	142	136

*) sis. Kauppatieteiden ja matkailun tiedekunnan tiedot

Tohtorin tutkinnon kustannuksia vertailtaessa eri vuosilta tulee huomioida, että Valtiokonttori on muuttanut ohjeistustaan tämän tunnusluvun laskemiseksi. Aikaisempina vuosina tohtorin tutkintojen kustannukset on laskettu jakamalla jatkotutkintokoulutuksen kokonaiskustannukset neljän vuoden keskiarvo tarkasteltavan vuoden suoritetuilla tohtorin tutkinnoilla. Vuoden 2007 tilinpäätös on ohjeistettu laskettavaksi siten, että jakajana käytetään kolmen vuoden valmistuneiden tohtoreiden lukumäärän keskiarvoa. Kyseinen muutos tasoittaa kustannusten vuosittaista vaihtelua ja tekee eri vuosien luvuista vertailukelpoisempia.

Vuonna 2007 yhden tohtorin tutkinnon kustannukset olivat keskimäärin 306 300 euroa, mikä on kahteen edelliseen vuoteen verrattuna hieman laskenut.

**Taulukko 8. Tohtorin tutkintojen kustannukset 2005-2007 koulutusaloittain
(kokonaisrahoitus, 1 000 €)**

Koulutusala	2007	*2006	*2005
<u>Kasvatustieteellinen ka.</u>			
Lay	145	129	132
Yliopistot yht.			
<u>Oikeustieteellinen ka.</u>			
Lay	332	422	429
Yliopistot yht.			
<u>Yhteiskuntatieteellinen ka.</u>			
Lay**)	386	385	339
Yliopistot yht.			
<u>Taideteollinen ka.</u>			
Lay	629	949	910
TaiK			
<u>Yhteensä</u>			
Lay	306	322	317
Yliopistot yht. (kaikki ka:t)			

*) Vuosien 2005 ja 2006 luvut muutettu myös uuden ohjeistuksen mukaisiksi ja ovat vertailukelpoisia vuoden 2007 tietojen kanssa.

***)sis. Kauppatieteiden ja matkailun tiedekunnassa suoritettut tutkinnot

Tohtorin tutkintojen kustannukset on laskettu jakamalla jatkotutkintokoulutuksen tulosalueen neljän vuoden keskimääräiset kokonaisrahoitteiset kustannukset tohtorin tutkintojen kolmen vuoden keskimääräisellä lukumäärällä.

1.3.2 Toiminnan tuottavuus

Tutkimus, tutkijankoulutus ja taiteellinen toiminta

Lapin yliopiston tieteellinen julkaisutoiminnan kehitys oli 2000-luvun alkupuolella vuoteen 2005 asti varsin myönteistä. Vuoden 2006 aikana rekisteröidyt julkaisumäärät suhteutettuna opetus- ja tutkimushenkilökunnan henkilötyövuosiin laskivat kaikilla muilla paitsi yhteiskuntatieteellisellä koulutusalaalla, mutta kuitenkin vertailtaessa koulutusaloittain tieteellisten julkaisujen määrää opetus- ja tutkimushenkilökunnan henkilötyövuosiin, muut koulutusalat yhteiskuntatieteellistä lukuun ottamatta ovat lähes valtakunnallisten koulutusalojen keskiarvojen tasolla. Kokonaisuudessaan henkilötyövuosiin suhteutettuna yliopistojen julkaisutoiminnan tuottavuus on viimeisten vuosien ajan pysynyt ennallaan.

Taulukko 9. Tieteelliset julkaisut/opetus- ja tutkimushenkilökunta (htv) 2004-2006

Koulutusala	2007	2006	2005	2004
<u>Kasvatustieteellinen ka.</u>				
Lay	0,9	1,0	2,1	0,6
Koulutusala yht.		1,1	1,2	1,1
<u>Oikeustieteellinen ka.</u>				
Lay	1,4	1,5	1,8	1,4
Koulutusala yht.		1,6	1,9	2,1
<u>Yhteiskuntatieteellinen ka. *)</u>				
Lay	1,9	1,3	0,8	0,8
Koulutusala yht.		2,1	1,4	1,9
<u>Taideteollinen ka.</u>				
Lay	0,5	0,4	0,7	0,3
TaiK		0,6	0,4	0,4
<u>Yhteensä</u>				
Lay	1,1	1,0	1,3	0,9
Yliopistot yht. (kaikki ka:t)		1,8	1,8	1,8

*) sis. Kauppatieteiden ja matkailun tiedekunnan tiedot
(Vuoden 2007 julkaisutiedot alustavia.)

Lapin yliopistossa suoritettiin vuonna 2007 yhtä professorin budjettirahoitteista henkilötyövuotta kohden 0,4 tohtorin tutkintoa. Kaikki koulutusalat huomioiden yliopistojen vastaava suhdeluku oli 0,7 tohtorin tutkintoa. Koulutusaloittain verrattuna valtakunnallisen keskiarvon ylittivät kasvatustieteellinen koulutusala, josta vuonna 2007 valmistui yksi tohtori professorin henkilötyövuotta kohti sekä taideteollinen koulutusala 0,3 tohtorin tutkinnolla professorin henkilötyövuotta kohden.

Taulukko 10. Tohtorin tutkinnot/professorit (htv, budjettirahoitteiset) 2005-2007

<u>Koulutusala</u>	<u>2007</u>	<u>2006</u>	<u>2005</u>
<u>Kasvatustieteellinen ka.</u>			
Lay	1,0	1,0	0,8
Koulutusala yht.	0,7	0,6	0,6
<u>Oikeustieteellinen ka.</u>			
Lay	0,2	0,1	0,2
Koulutusala yht.	0,3	0,3	0,2
<u>Yhteiskuntatieteellinen ka.</u>			
Lay*)	0,3	0,3	0,4
Koulutusala yht.	0,5	0,5	0,6
<u>Taideteollinen ka.</u>			
Lay	0,3	0,1	0,2
TaiK	0,2	0,2	0,3
<u>Yhteensä</u>			
Lay	0,4	0,3	0,3
Yliopistot yht. (kaikki ka:t)	0,7	0,6	0,6

*)sis. Kauppatieteiden ja matkailun tiedekunnan tiedot

Taulukko 11. Tohtorin tutkinnot/professorit (htv, kokonaisrahoitteiset) 2007

<u>Koulutusala</u>	<u>2007</u>
<u>Kasvatustieteellinen ka.</u>	
Lay	1,0
<u>Oikeustieteellinen ka.</u>	
Lay	0,2
<u>Yhteiskuntatieteellinen ka.</u>	
Lay*)	0,3
<u>Taideteollinen ka.</u>	
Lay	0,2
<u>Yhteensä</u>	
Lay	0,4

*)sis. Kauppatieteiden ja matkailun tiedekunnan tiedot

Seuraavalla sivulla oleva toiminnan tuottavuutta kuvaava mittari, jossa tohtoriopiskelijoiden määrä suhteutetaan suoritettuihin tohtorin tutkintoihin, ei anna todellista kuvaa tohtorinkoulutuksen tuottavuudesta, koska yhdenkin tutkinnon lisäys voi muuttaa tunnuslukua oleellisesti suuntaan tai toiseen!

Taulukko 12. Jatkotutkinto-opiskelijat/tohtorin tutkinnot 2004-2007

<u>Koulutusala</u>	<u>2007</u>	<u>2006</u>	<u>2005</u>	<u>2004</u>
<u>Kasvatustieteellinen ka.</u>				
Lay	11,1	9,6	14,5	9,8
Koulutusala yht.		19,8	19,1	19,8
<u>Oikeustieteellinen ka.</u>				
Lay	13,7	26,5	18,3	43,5
Koulutusala yht.		36,1	44,7	30,0
<u>Yhteiskuntatieteellinen ka*).</u>	22,2	25,6	26,7	22,8
Koulutusala yht.		24,3	19,8	23,9
<u>Taideteollinen ka.</u>				
Lay	13,0	44,0	24,0	45,0
TaiK		22,2	17,2	23,1
<u>Yhteensä</u>				
Lay	15,0	18,9	20,4	19,9
Yliopistot yht. (kaikki ka:t)		15,6	15,6	15,8
*) Sis. kauppatieteellisen alan jatko-opiskelijat				

Perustutkintokoulutus

Opetuksen laatua ja opintojen suunnittelu-, ohjaus- ja seurantajärjestelmiä kehitetään niin, että opintojen läpäisy tehostuu ja tutkintojen suorittamisajat lyhenevät.

Lapin yliopiston perustutkinto-opiskelijoiden määrä (FTE-arvo) suhteutettuna kokonaisrahoitteisiin opetushenkilökunnan henkilötyövuosiin sisältäen sivutoimisen tuntiopetuksen laskennalliset henkilötyövuodet, oli keskimäärin xxx*) yhtä henkilötyövuotta kohden.

*) OPM ei ole vielä julkaissut vuoden 2007 opiskelijoita koskevia FTE-arvoja KOTAssa

Taulukko 13. Perustutkinto-opiskelijoiden määrä (FTE-arvo)koulutusaloittain /kokonaisrahoitus, opetushenkilökunnan htv:t

(Uusi mittari vuodesta 2007)

Koulutusala 2007

Kasvatustieteellinen ka.
Oikeustieteellinen ka.
Yhteiskuntatieteellinen ka*)
Taideteollinen ka.
Yhteensä (kaikki ka:t)

*)Sisältää kauppatieteellisen alan

Opiskelijoiden FTE-arvo on laskennallinen opiskelijamäärä, jossa otetaan huomioon opiskelijan läsnäolo, opintosuoritusten määrä ja opintojen aloitus. Opiskelija voi laskennassa tulla tilastoiduksi arvoilla 0, 0,5 ja 1 seuraavasti:

- FTE 0: poissaolevat opiskelijat.
- FTE 0,5: läsnäolevat, ennen tilastovuotta aloittaneet alemman tai ylemmän korkeakoulututkinnon opiskelijat, jotka ovat edellisellä lukukaudella suorittaneet alle 30 opintopistettä.
- FTE 1: läsnäolevat, ennen tilastovuotta aloittaneet alemman tai ylemmän korkeakoulututkinnon opiskelijat, jotka ovat edellisellä lukukaudella suorittaneet 30 opintopistettä tai enemmän.

Lapin yliopistossa suoritti vuonna 2007 ylemmän korkeakoulututkinnon 73 % viisi vuotta aiemmin opiskelunsa aloittaneiden määrään verrattuna. Tämä ns. laskennallinen opetuksen läpäisyprosentti kasvoi tasaisesti koko edellisen tulossopimuskauden (2004-2006) ajan. Vuonna 2007 yhteiskuntatieteellisen koulutusalan läpäisyprosentti laski 73:sta 51:een, jolloin yliopistotasolla läpäisyprosentti laski 3 prosenttiyksikköä, vaikkakin muilla koulutusaloilla oli parannusta edelliseen vuoteen verrattuna

Taulukko 14. Perustutkinto-opetuksen läpäisyprosentti 2004-2007

(Tutkinnon suorittaneet/viisi vuotta aiemmin aloittaneet).
(Oulun yliopiston myöntämät kauppatieteellisen alan tutkinnot sisällytetty yhteiskuntatieteelliselle koulutusosalalle ja tutkintojen yhteismäärään, koska tuotettu Lapin yliopiston resurssein.)

Koulutusala	2007	2006	2005	2004
<u>Kasvatustieteellinen ka.</u>				
Lay	100	90	104	72
Koulutusala yht.		97	100	99
<u>Oikeustieteellinen ka.</u>				
Lay	84	71	86	94
Koulutusala yht.		74	80	92
<u>Yhteiskuntatieteellinen ka.</u>				
Lay	51	73	58	59
Koulutusala yht.		70	69	74
<u>Taideteollinen ka. *)</u>				
Lay	69	67	49	62
TaiK		139	133	155
<u>Yhteensä</u>				
Lay	73	76	72	69
Yliopistot yht. (kaikki ka:t)		67	68	69

*) Luvut eivät ole vertailukelpoisia johtuen TaiK:in maisteriohjelmajärjestelmästä 2-vuotisesta koulutusrakenteesta.

Lapin yliopistossa suoritettiin vuonna 2007 keskimäärin 1,8 ylempää korkeakoulututkintoa yhtä opetushenkilöstön tekemää henkilötyövuotta kohden. Luvussa on mukana Oulun yliopiston myöntämät kauppatieteellisen alan tutkinnot. Yliopistotasolla suhdeluku on pysytellyt miltei vakiona tarkastelujakson ajan ja on ollut hieman valtakunnallista keskiarvoa parempi. Koulutusaloittain valtakunnallista keskiarvoa parempi kyseinen suhdeluku oli edelleen kasvatustieteellisellä ja taideteollisella koulutusalailla.

Taulukko 15. Ylemmät korkeakoulututkinnot/opetushenkilöstö (kokonaisrahoitus, htv) 2005-2007

Koulutusala	2007	2006	2005
<u>Kasvatustieteellinen ka.</u>			
Lay	2,6	2,5	2,7
Koulutusala yht.	2,1	2,0	1,9
<u>Oikeustieteellinen ka.</u>			
Lay	2,6	2,3	2,7
Koulutusala yht.	3,0	2,4	2,7
<u>Yhteiskuntatieteellinen ka. *)</u>			
Lay	1,5	1,8	1,8
Koulutusala yht.	2,3	2,1	2,0
<u>Taideteollinen ka.</u>			
Lay	1,6	1,5	1,2
TaiK	1,2	1,1	1,0
<u>Yhteensä (kaikki ka:t)</u>			
Lay*)	1,8	1,8	1,9
Yliopistot yht.	1,7	1,6	1,5

*)sisältää Oulun yliopiston myöntämät kauppatieteellisen alan tutkinnot

Lapin yliopistoon otettiin vuonna 2007 yhtä opetushenkilökunnan tekemää henkilötyövuotta kohden keskimäärin 3,5 uutta opiskelijaa. Koulutusaloista suhdeluku oli pienin taideteollisella koulutusalailla, jossa luku oli 2,84 ja vastaavasti suurin yhteiskuntatieteellisellä alalla ollen 4,19.

Taulukko 16. Uudet opiskelijat koulutusaloittain/budjetti- ja täydentävällä rahoituksella palkatun opetushenkilökunnan tekemät htv:t (sis. sivutoimisen. tuntiopetuksen)

(Uusi mittari vuodesta 2007 lukien)

Koulutusala	2007
<u>Kasvatustieteellinen ka.</u>	3,32
<u>Oikeustieteellinen ka.</u>	3,37
<u>Yhteiskuntatieteellinen ka. *)</u>	4,19
<u>Taideteollinen ka.</u>	2,84
<u>Yhteensä (kaikki ka:t)</u>	3,50

*)Sisältää kauppatieteellisen alan

Uusien opiskelijoiden osuus perustutkinto-opiskelijoista oli Lapin yliopistossa 16,2 % syksyllä 2007. Luku on laskettu ensimmäistä kertaa uusina opiskelijoina yliopistoon

kirjautuneisiin suhteessa perustutkinto-opiskelijoiden määrään yhteensä (joko läsnä- tai poissaoleviksi ilmoittautuneet). Kasvatustieteellisellä alalla uusien opiskelijoiden osuus kaikista koulutusalan opiskelijoista oli vuonna 2007 suurin, eli reilu viidennes. Muiden koulutusalojen välillä erot olivat vähäiset.

Taulukko 17. Uudet opiskelijat/perustutkinto-opiskelijat (%) 2004-2007

(Sis. alemmaa ja ylempää korkeakoulututkintoa suorittavat opiskelijat)

Koulutusala	2007	2006	2005	2004
<u>Kasvatustieteellinen ka.</u>				
Lay	20,5	17,0	13,3	17,5
Koulutusala yht.		15,5	15,7	16,0
<u>Oikeustieteellinen ka.</u>				
Lay	14,4	14,5	19,4	16,0
Koulutusala yht.		12,5	13,7	12,6
<u>Yhteiskuntatieteellinen ka.</u>				
Lay	15,7	17,1	20,9	15,1
Koulutusala yht.		12,8	13,3	13,7
<u>Kauppätieteellinen ka.</u>				
Lay	15,4	17,2	23,3	33,7
Koulutusala yht.		12,8	14,6	14,1
<u>Taideteollinen ka.</u>				
Lay	15,3	14,9	13,4	12,7
TaiK		14,8	16,1	8,7
<u>Yhteensä</u>				
Lay	16,2	16,1	17,7	13,8
Yliopistot yht. (kaikki ka:t)		13,2	13,8	13,7

Lapin yliopiston perustutkinto-opiskelijat suorittivat keskimäärin 35 opintopistettä opiskelijaa kohden vuonna 2007. Opintopistesuoritukset ovat pysytelleet melko vakaina sekä yliopisto- että koulutusaloittain.

Taulukko 18. Suoritetut opintopisteet/läsnä olevat opiskelijat, 2004-2007 koulutusaloittain

Koulutusala	2007	2006	2005	2004
Kasvatustieteellinen ka.	41	41	44	54
Oikeustieteellinen ka	34	36	39	50
Yhteiskuntatieteellinen ka *)	35	30	33	37
Taideteollinen ka.	29	30	33	35
Yhteensä kaikki ka:t	35	33	37	42

*) Sisältää Kauppätieteiden ja matkailun tiedekunnan opintopisteet

Yhtä opettajaa kohti suoritettiin vuonna 2007 eniten opintopisteitä oikeustieteellisellä koulutusalailla ja vähiten taideteollisella alalla. Opetushenkilöstön tekemiin henkilötyövuosiin suhteutettuna opintopistesuoritusten määrä on pienempi vuoden 2007 osalta edellisiin vuosiin verrattuna johtuen siitä, että vuoden 2007 henkilötyövuosissa on huomioitu sivutoiminen tuntiopetus.

Taulukko 19. Suoritetut opintopisteet/opetushenkilöstön htv:t, kokonaisrahoitus 2005-2007, (vuodesta 2007 lukien htv:t sisältävät sivutoimisen tuntiopetuksen)

Koulutusala	2007	2006	2005
Kasvatustieteellinen ka.	593	628	672
Oikeustieteellinen ka.	679	833	796
Yhteiskuntatieteellinen ka. *)	504	736	722
Taideteollinen ka.	479	494	536
Yhteensä kaikki ka:t	552	676	667

*) Sisältää Kauppatieteiden ja matkailun tiedekunnan opintopisteet

Tavoiteajassa, korkeintaan viidessä vuodessa (esim. vuosina 2002, 2003, 2004, 2005, 2006 ja 2007 aloittaneiden opiskelijoiden osuus vuonna 2007 tutkinnon suorittaneista), suoritettujen ylempien korkeakoulututkintojen osuus vuoden 2007 suoritetuista tutkinnoista laski edelliseen vuoteen verrattuna kaikilla koulutusaloilla. Tähän on osaltaan vaikuttanut se, että ns. ”roikkuja-opiskelijoihin” on kiinnitetty huomiota ja kannustettu heidän valmistumistaan. Ennen vuotta 2002 aloittaneiden opiskelijoiden suorittamat tutkinnot vaikuttavat tavoiteajassa suoritettuihin tutkinnoihin –tilastossa suhdelukua heikentävästi. Toisaalta on todettava, että erityisesti taideteollisella, jossa tutkinnot ovat keskimäärin laajempia kuin muilla koulutusaloilla, jää 5 vuoden tavoiteaika useimmiten saavuttamatta.

Taulukko 20. Tavoiteajassa (5 vuotta, nettoaika) suoritettujen ylempien korkeakoulututkintojen osuus

Koulutusala	2007	2006	2005	2004
Kasvatustieteellinen ka	73	77	72	77
Oikeustieteellinen ka	47	55	65	53
Yhteiskuntatieteellinen ka.	35	49	63	63
Taideteollinen ka.	24	41	49	34
Yhteensä kaikki ka:t	48	57	63	58

Kansainvälistyminen

Ulkomaalaisten tutkinto-opiskelijoiden osuus täysipäiväisistä opiskelijoista oli xxx%*) vuonna 2007, edellisenä vuonna osuus oli 2,8 %. Suhteellisesti eniten ulkomaalaisia tutkinto-opiskelijoita on viimeisinä vuosina ollut taideteollisella ja yhteiskuntatieteellisellä koulutusalailla.

*) OPM ei vielä ole julkaissut vuoden 2007 opiskelijoita koskevia FTE-arvoja KOTAssa

Taulukko 21. Ulkomaalaiset tutkinto-opiskelijat/täysipäiväiset opiskelijat (%) 2003-2007

Koulutusala	2007	2006	2005	2004	2003
<i>Kasvatustieteellinen ka.</i>	15/	1,4	0,8	1,8	0,9
<i>Oikeustieteellinen ka.</i>	17/	1,7	1,2	1,5	0,6
<i>Yhteiskuntatieteellinen ka *)</i>	98/	3,7	4,6	4,9	2,2
<i>Taideteollinen ka.</i>	34/	3,6	4,7	3,0	2,3
Yhteensä kaikki ka:t	164/	2,8	3,1	3,1	1,6

*)sis. Kauppatieteiden ja matkailun tiedekunnan tiedot

Lapin yliopiston opetus- ja tutkimushenkilökunta työskenteli ulkomaisissa korkeakouluissa tai tutkimuslaitoksissa keskimäärin 0,16 kuukautta (vajaa 5 päivää) yhtä henkilötyövuottaan kohden. Koulutusaloilla eniten vierailuja oli yhteiskuntatieteellisellä ja oikeustieteellisellä koulutusosalalla. Tämän kansainvälisyyttä kuvaavan mittarin suhdeluvut jäävät varsin vaatimattomiksi, koska laskennassa on mukana ainoastaan vähintään kaksi viikkoa kestävät opetus- ja tutkimusvierailut. Valtaosa opetus- ja tutkimusvierailuista on kestoaltaan alle kahden viikon kestoisia, joten ne jäävät tilastoinnin ulkopuolelle. Voidaan kuitenkin todeta, että edellisiin vuosiin verrattuna vuonna 2007 ulkomaisten vierailujen määrä kasvoi.

Taulukko 22. Opettajien ja tutkijoiden työskentely ulkomailla (kk)/opetus- ja tutkimushenkilöstön htv:t koulutusaloittain 2004-2007

Koulutusala	2007	2006	2005	2004
<u><i>Kasvatustieteellinen ka.</i></u>				
Lay	0,12	0,02	0,04	0,04
<i>Koulutusala yht.</i>		0,06	0,07	0,09
<u><i>Oikeustieteellinen ka.</i></u>				
Lay	0,20	0,02	0,07	0,05
<i>Koulutusala yht.</i>		0,09	0,18	0,18
<u><i>Yhteiskuntatieteellinen ka.</i></u>				
Lay*)	0,24	0,09	0,04	0,01
<i>Koulutusala yht.</i>		0,26	0,30	0,18
<u><i>Taideteollinen koulutusala</i></u>				
Lay	0,04	0,02	0,02	0,06
<i>TaiK</i>		0,05	0,03	0,09
<u><i>Erittelemätön ka. **)</i></u>				
Lay	0,03	0,06	0,02	0,05
<i>Yliopistot yht.</i>		0,11	0,08	0,11
<u>Yhteensä</u>				
Lay	0,16	0,05	0,04	0,04
<i>Yliopistot yht. (kaikki ka:t)</i>		0,19	0,20	0,19

*) sis. Kauppatieteiden ja matkailun tiedekunnan tiedot

**) Arktinen keskus

Lapin yliopiston opetus- ja tutkimushenkilökunnan tekemien opettaja- ja tutkijavierailujen kesto kuukausina verrattuna ulkomailta saapuneiden opettajien ja tutkijoiden työskentelyyn Lapin yliopistossa lisääntyi määrällisesti vuoden 2007 aikana. Tilastoituja Lapin yliopiston

henkilökunnan vierailukuukausia ulkomaisissa korkeakouluissa ja tutkimuslaitoksissa oli vuoden 2007 aikana yhteensä 39 ja tänne tulijoiden 29. Vastaavat luvut vuodelta 2006 olivat 10 ja 6 kuukautta. Kansainvälinen opettaja- ja tutkijavaihto oli vuonna 2007 määrällisesti vilkkaampaa edelliseen vuoteen verrattuna, mutta lähtevien/saapuvien suhdeluku pienenee 1,7:stä 1,3:een, koska tulijoita oli suhteessa lähteviin vielä enemmän. Opettaja- ja tutkijavierailuissa Lapin yliopisto on edelleen nettoviejä.

Taulukko 23. Opettajien ja tutkijoiden työskentely ulkomailta (kk)/ulkomailta saapuneiden opettajien ja tutkijoiden työskentely Lapin yliopistossa (kk) 2004-2007

	<u>2007</u>	<u>2006</u>	<u>2005</u>	<u>2004</u>
Lay	1,3	1,7	1,3	0,4
Yliopistot yht. (kaikki ka:t)		0,5	0,5	0,5

Lapin yliopistosta lähti vuonna 2007 yli kolme kuukautta kestävään kansainväliseen opiskelijavaihtoon 31 perustutkinto-opiskelijaa tuhatta läsnä olevaksi ilmoittautunutta opiskelijaa kohden. Suhdeluku on vuodesta 2005 lukien pienentynyt. Lapin yliopisto oli edellisten vuosien tapaan opiskelijavaihdossaan edelleen nettotuojaa, sillä opiskelijavaihtoon saapuneita oli viime vuonna 54 opiskelijaa läsnä olevaksi ilmoittautunutta tuhatta perustutkinto-opiskelijaa kohden.

Taulukko 24. Yli 3 kk:n kansainväliseen vaihtoon lähteneet ja saapuneet perustutkinto-opiskelijat/ tuhat läsnä olevaksi ilmoittautunutta opiskelijaa 2004-2007

<u>Vuosi</u>	<u>Lähteneet</u>	<u>Saapuneet</u>
2004	32	58
2005	40	58
2006	37	52
2007	31	54

Tieteellinen julkaisutoiminta kokonaisuudessaan kuten myös pelkästään ulkomainen tieteellinen julkaisutoiminta väheni vuonna 2006 vuoteen 2005 verrattuna. Julkaisujen rekisteröintiä on pyritty tehostamaan, mutta silti on todettava, että julkaisujen rekisteröinti on edelleen puutteellista.

Taulukko 25. Ulkomaiset tieteelliset julkaisut/opetus- ja tutkimushenkilökunnan htv:t (kokonaisrahoitus) 2003-2006

<u>Koulutusala</u>	<u>2006</u>	<u>2005</u>	<u>2004</u>	<u>2003</u>
<u>Kasvatustieteellinen ka.</u>				
Lay	0,2	0,41	0,09	0,17
Koulutusala yht.	0,3	0,41	0,39	0,34
<u>Oikeustieteellinen ka.</u>				
Lay	0,2	0,15	0,19	0,09
Koulutusala yht.	0,4	0,34	0,43	0,27
<u>Yhteiskuntatieteellinen ka.</u>				
Lay *)	0,2	0,15	0,15	0,03
Koulutusala yht.	1,0	0,65	0,70	0,58
<u>Taideteollinen ka.</u>				
Lay	0,1	0,21	0,06	0,11
TaiK	0,03	0,26	0,17	0,23
<u>Yhteensä</u>				
Lay	0,18	0,32	0,23	0,17
Yliopistot yht. (kaikki ka:t)	1,3	1,10	1,09	1,01

(Vuoden 2007 julkaisutiedot KOTA-tietokannassa 11.4.2008.)

Perustutkinto-opiskelijat suorittivat vieraskielisissä opintojaksoissa 1763 opintopistettä tuhatta läsnä olevaksi ilmoittautunutta opiskelijaa kohden vuonna 2007. Opintopistesuoritusten määrä on vaihdellut huomattavasti neljän viimeisen vuoden aikana, vaihtelu selittyy osaksi tilastoinnin määrittelyillä. Vuodesta 2007 alkaen tilastointi vieraskielisen opetuksen määrittelyjen suhteen on dokumentoitua ja siten vertailukelpoista seuraaviin vuosiin nähden.

Taulukko 26. Perustutkinto-opiskelijoiden vieraskielisissä opintojaksoissa suorittamat opintopisteet/tuhat läsnä olevaksi ilmoittautunutta perustutkinto-opiskelijaa 2004-2007

<u>Vuosi</u>	<u>Opintopisteet</u>
2004	3 331
2005	1 233
2006	2 275
2007	1 763

Yhteiskunnallinen vuorovaikutus

Lapin yliopiston yhteiskunnallinen vuorovaikutus kanavoituu keskeisimmin työmarkkinavaikuttavuuden ja alueellisen kehittämistoiminnan kautta. Työmarkkinavaikuttavuutta kuvaa jo aiemmin kuvatun työllistymisen lisäksi mm. opiskelijoiden osallistuminen harjoitteluun, systemaattinen työelämäpalautte, opiskelijoiden alueelle suorittamat opinnäytteet, jne. Lapin yliopiston opiskelijoista osallistui vuoden 2007 aikana yli 480 opiskelijaa opintopisteytettyyn harjoittelujaksoon. Vuodesta 2008 lähtien yliopistossa kootaan systematisoitua työelämäpalautetta ja yliopisto kokoaa myös tiedon alueelle suunnatuista opinnäytteistä ja tutkimushankkeista.

Alueellinen kehittämistyö ilmenee konkreettisesti mm. jo aiemmin esille tulleessa alueellisten ohjelmien suunnittelutyössä, mutta myös aktiivisuutena alueellisten ohjelmien

toteuttamisessa. Lapin yliopisto koordinoi rakennerahastokaudella 2000-2006 (käytännössä kausi kattoi vuodet 2001-2007) yhteensä 98 Tavoite 1-ohjelmahanketta. Pääosa hankkeista sijoittui ohjelman elämysteollisuuden, hyvinvoinnin, tietoyhteiskunnan ja koulutuksen painoaloille. Hankkeiden euromääräinen kokonaisvolyymi oli 25,4 M€. Suurimmat rahoittajat olivat Lapin lääninhallitus ja Lapin TE-keskuksen työvoimaosasto.

Muita Lapin yliopiston toiminnan kannalta oleellisia yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen muotoja ovat mm. asiantuntijatoiminta eri muodoissaan, alueella järjestetty aikuiskoulutus, Lapissa erityisesti avoimen yliopiston opetus osana maakuntakorkeakoulutoimintaa, julkiselle tai yrityssectorille suunnatut palvelukonseptit, Arktisen keskuksen tiedekeskusnäyttelyn kävijöiden määrä, ulkopuolisille suunnatut kirjastopalvelut ja taiteiden tiedekunnan opiskelijoiden ja opettajien näyttelytoiminta.

1.3.3 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmissa erilliskustannukset sisältävät sekä ydintoimintojen että tukitoimintojen välittömät menot, jotka ovat yksinomaan kyseisen laskettavan toiminnan aiheuttamia. Tukitoimintojen kustannuksiksi on huomioitu hankinta- ja tilapalveluiden sekä hallintopalveluiden kokonaiskustannuksista täydentävän rahoituksen osuus. Saadusta summasta on vähennetty täydentävän rahoituksen välittömät kulut. Tällä tavoin on saatu laskettua täydentävän rahoituksen käyttämä tukitoimintojen osuus.

Pääomakustannusten laskennassa on käytetty Valtiokonttorin ilmoittamaa nimelliskorkoa (3,0 %). Pääomakustannukset on laskettu käyttöomaisuuden alkuperäisestä hankintahinnasta vuoden aikana keskimäärin sitoutuneesta pääomasta.

<i>Yliopiston liiketaloudellisen toiminnan tulotavoite on 1 500 000 € ja kannattavuustavoite 50 000 € (3 % tuloista)</i>
--

Yliopiston liiketaloudellisen maksullisen palvelutoiminnan myynti- ja muut tulot olivat yhteensä 1,2 miljoonaa euroa vuonna 2007. Tulot vähenivät 8,3 % vuodesta 2006 ja jäivät tulossopimuksen tavoitteesta (1,5 miljoonaa euroa). Ylijäämää kertyi 143 000 euroa, joten toiminnan tuloilla voitiin kattaa kaikki toiminnasta aiheutuneet kustannukset. Vuoteen 2006 verrattuna liiketaloudellisen toiminnan tulos muuttui alijäämäisestä ylijäämäiseksi ja kustannusvastaavuus parani 97 %:sta 114 %:iin. Kannattavuuden koheneminen johtuu välittömien erilliskustannusten vähenemisenä tulotason samalla pysyessä vuoden 2006 tasolla.

Taulukko 27. Liiketaloudellisen maksullisen palvelutoiminnan kustannusvastaavuus 2005-2007 (1 000 €)

	2005	2006	2007
TUOTOT			
Maksullisen toiminnan tuotot			
- maksullisen toiminnan myyntituotot	1 209	1 211	1 148
- maksullisen toiminnan muut tuotot	88	52	10
Tuotot yhteensä	1 297	1 263	1 158
KUSTANNUKSET			
Maksullisen toiminnan erilliskustannukset			
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	26	61	22
- henkilöstökustannukset	540	571	377
- vuokrat	755	73	51
- palvelujen ostot	220	302	309
- muut erilliskustannukset	46	106	71
Erilliskustannukset yhteensä	1 588	1 114	830
KÄYTTÖJÄÄMÄ	-291	148	328
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista			
- tukitoimintojen kustannukset	287	164	166
- poistot	37	19	18
- korot	2	1	1
- muut yhteiskustannukset	0	0	0
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	326	184	185
Kokonaiskustannukset yhteensä	1 914	1 298	1 015
Ylijäämä (+) tai Alijäämä (-)	-617	-35	143
Kustannusvastaavuus-%	68 %	97 %	114 %

Koron laskentaperusteena on käytetty käyttöomaisuuteen varainhoitovuoden aikana keskimäärin sitoutunutta pääomaa laskettuna alkuperäisestä hankintahinnasta ja korkokantana Valtiokonttorin ilmoittamaa nimelliskorkoa (3,0 %).

Julkisoikeudellisen maksullisen palvelutoiminnan tulot olivat 197 000 euroa vuonna 2007. Tulot kasvoivat 8,8 % vuodesta 2006 ja samalla alijäämän kasvu saatiin pysähtymään. Alijäämä, 837 000 euroa, on kuitenkin edelleen lähes kaksi kertaa vuoden 2005 alijäämää enemmän. Tulot kattoivat 19 % kustannuksista.

Taulukko 28. Julkisoikeudellisen maksullisen palvelutoiminnan kustannusvastaavuus 2005-2007 (1 000 €)

	2005	2006	2007
TUOTOT			
Maksullisen toiminnan tuotot			
- maksullisen toiminnan myyntituotot	157	181	197
- maksullisen toiminnan muut tuotot	0	0	0
Tuotot yhteensä	157	181	197
KUSTANNUKSET			
Maksullisen toiminnan erilliskustannukset			
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	6	6	10
- henkilöstökustannukset	415	600	605
- vuokrat	0	0	0
- palvelujen ostot	30	56	72
- muut erilliskustannukset	22	196	158
Erilliskustannukset yhteensä	473	859	846
KÄYTTÖJÄÄMÄ	-315	-678	-649
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista			
- tukitoimintojen kustannukset	102	178	169
- poistot	11	14	18
- korot	1	1	2
- muut yhteiskustannukset	0	0	0
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	113	193	189
Kokonaiskustannukset yhteensä	586	1052	1 034
Ylijäämä (+) tai Alijäämä (-)	-429	-871	-837
Kustannusvastaavuus-%	27 %	17 %	19 %

Koron laskentaperusteena on käytetty käyttöomaisuuteen varainhoitovuoden aikana keskimäärin sitoutunutta pääomaa laskettuna alkuperäisestä hankintahinnasta ja korkokantana Valtiokonttorin ilmoittamaa nimelliskorkoa (3,0 %).

Koulutuspoliittisin perustein annetun tukirahan turvin järjestetyn koulutuksen tulot olivat 14 000 euroa vuonna 2007. Tulot vähenivät 4 000 € vuoteen 2006 verrattuna. Koulutuksen hintojen alentamiseen tukirahaa käytettiin 32 000 euroa. Koulutus oli hintatuen jälkeen 1 000 euroa alijäämäistä ja kustannuksista katettiin hintatuki mukaan luettuna 93 %. Koulutuksen kannattavuus parani merkittävästi vuodesta 2006.

Taulukko 29. Koulutuspoliittisin perustein järjestetyn koulutuksen kustannusvastaavuus 2005-2007 (1 000 €)

	2005	2006	2007
TUOTOT			
Maksullisen toiminnan tuotot			
- maksullisen toiminnan myyntituotot	54	18	14
- maksullisen toiminnan muut tuotot	0	0	0
Tuotot yhteensä	54	18	14
KUSTANNUKSET			
Maksullisen toiminnan erilliskustannukset			
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	1	1	0
- henkilöstökustannukset	68	64	38
- vuokrat	0	0	0
- palvelujen ostot	26	5	2
- muut erilliskustannukset	5	7	5
Erilliskustannukset yhteensä	100	77	46
KÄYTTÖJÄÄMÄ	-46	-60	-32
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista			
- tukitoimintojen kustannukset	22	17	0
- poistot	2	1	1
- korot	0	0	0
- muut yhteiskustannukset	0	0	0
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	24	18	1
Kokonaiskustannukset yhteensä	124	95	47
Ylijäämä (+) tai Alijäämä (-)	-70	-78	-33
Kustannusvastaavuus-%	44 %	18 %	30 %
Käytetty maksuperustelain 7.1 §:n mukainen hintatuki	73	52	32
Kustannusvastaavuus hintatuen jälkeen	3	-26	-1
Kustannusvastaavuus-% käytetyn hintatuen jälkeen	106 %	41 %	93 %
<i>Käytettävissä ollut maksuperustelain 7.1 §:n mukainen hintatuki</i>	79	79	72

Koron laskentaperusteena on käytetty käyttöomaisuuteen varainhoitovuoden aikana keskimäärin sitoutunutta pääomaa laskettuna alkuperäisestä hankintahinnasta ja korkokantana Valtiokonttorin ilmoittamaa nimelliskorkoa (3,0 %).

Lapin yliopiston perustutkinto-opiskelijat ovat vuodesta 2004 lähtien saakka saaneet käyttöönsä kannettavat tietokoneet. Toiminnan tulot muodostuvat opiskelijoiden koneistaan maksamista käyttömaksuista, jotka jaksotetaan kolmelle vuodelle. Vuoden

2007 käyttöoikeusmaksutulot olivat 116 000 euroa. Hintatukea kustannusten kattamiseen käytettiin 720 000 euroa. Toiminnan tuotoilla ja hintatuella katettiin 44 % kustannuksista.

Taulukko 30. Kannettavien tietokoneiden kustannusvastaavuus 2006-2007 (1 000 €)

	2006	2007
TUOTOT		
Maksullisen toiminnan tuotot		
- maksullisen toiminnan myyntituotot	60	116
- maksullisen toiminnan muut tuotot	0	0
Tuotot yhteensä	60	116
KUSTANNUKSET		
Maksullisen toiminnan erilliskustannukset		
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	4	1
- henkilöstökustannukset	16	9
- vuokrat	374	744
- palvelujen ostot	2	40
- muut erilliskustannukset	10	12
Erilliskustannukset yhteensä	427	806
KÄYTTÖJÄÄMÄ	-366	-690
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista		
- tukitoimintojen kustannukset	90	162
- poistot	8	17
- korot	0	1
- muut yhteiskustannukset	0	0
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	99	181
Kokonaiskustannukset yhteensä	526	987
Ylijäämä (+) tai Alijäämä (-)	-465	-871
Kustannusvastaavuus-%	11 %	12 %
Käytetty maksuperustelain 7.1 §:n mukainen hintatuki	366	720
Kustannusvastaavuus hintatuen jälkeen	-99	-151
Kustannusvastaavuus-% käytetyn hintatuen jälkeen	38 %	44 %
Käytettävissä ollut maksuperustelain 7.1 §:n mukainen hintatuki	370	720

Koron laskentaperusteena on käytetty käyttöomaisuuteen varainhoitovuoden aikana keskimäärin sitoutunutta pääomaa laskettuna alkuperäisestä hankintahinnasta ja korkokantana Valtiokonttorin ilmoittamaa nimelliskorkoa (3,0 %).

1.3.4 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus

Lapin yliopiston yhteisrahoitteisen toiminnan tulot olivat 9,6 miljoonaa euroa vuonna 2007. Asetettu tulotavoite, kuusi miljoonaa euroa, ylittyi siten selvästi. Tulot kasvoivat 21,6 % vuodesta 2006, mutta edelleen jatkuva erilliskustannusten yli kolmanneksen kasvu kasvatti alijäämän yli 4 miljoonaan euroon. Yhteisrahoitteisen toiminnan tulot eivät tällä hetkellä kata toiminnasta suoraan aiheutuneita kustannuksia. Alijäämä on melkein kolminkertainen vuoden 2005 alijäämään verrattuna. Kustannusvastaavuusprosentti, eli tulojen osuus kustannuksista, putosi 70 prosenttiin vuonna 2007.

Taulukko 31. Yhteisrahoitteisen palvelutoiminnan kustannusvastaavuus 2005-2007 (1 000 €)

	2005	2006	2007
TUOTOT			
Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot	6 772	7 901	
- muilta valtion virastoilta saatu rahoitus			1 382
- EU:lta saatu rahoitus			5 889
- muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus			2 333
Tuotot yhteensä	6 772	7 901	9 604
KUSTANNUKSET			
Yhteisrahoitteisen toiminnan erilliskustannukset			
-aineet, tarvikkeet ja tavarat	137	178	312
- henkilöstökustannukset	4 449	5 465	7 105
- vuokrat	53	86	75
- palvelujen ostot	872	1 412	1 562
- muut erilliskustannukset	906	1 109	2 101
Erilliskustannukset yhteensä	6 417	8 250	11 155
KÄYTTÖJÄÄMÄ	355	-349	-1 551
Yhteisrahoitteisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista			
- tukitoimintojen kustannukset	1 600	2 048	2 233
- poistot	175	172	236
- muut yhteiskustannukset	0	0	0
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	1 775	2 229	2 469
Kokonaiskustannukset yhteensä	8 192	10 479	13 624
Ylijäämä (+) tai Alijäämä (-)	-1 420	-2 579	-4 020
Kustannusvastaavuus-%	83 %	75 %	70 %

1.4 Tuotokset ja laadunhallinta

1.4.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

Tutkimus, tutkijankoulutus ja taiteellinen toiminta

Lapin yliopiston tohtorintutkintotavoite on tulossopimuskaudella 2007-2009 keskimäärin 20 tutkintoa vuodessa.

Tutkijankoulutusta tehostetaan siten, että väittelijöiden keski-ikä (mediaani) laskee 32 vuoteen sopimuskauden loppuun mennessä.

Tutkijakoulutettavista 15 % on ulkomaalaisia vuoteen 2009 mennessä.

Lapin yliopistossa suoritettiin 21 tohtorintutkintoa (tavoite 20) vuonna 2007. Kasvatustieteellisellä ja taideteollisella koulutusosalalla tohtorintutkintoja suoritettiin yli tavoitteen. Yhteiskuntatieteellisellä ja oikeustieteellisellä koulutusosalalla yliopisto jäi tohtorintutkintotavoitteestaan. Kokonaisuutena trendi on kuitenkin kasvava.

Taulukko 32. Tohtorin tutkinnot, tavoite 2007, toteutuneet tutkinnot 2005-2007

Koulutusala	Tavoite	2007	2006	2005
<i>Kasvatustieteellinen ka.</i>	5	8	8	6
<i>Oikeustieteellinen ka.</i>	5	4	2	4
<i>Yhteiskuntatieteellinen ka.</i>	8	6	5	6
<i>Taideteollinen ka.</i>	2	3	1	2
Yhteensä	20	21	16	18

Opetusministeriön ja yliopistojen tulossopimuksissa vuosille 2007-2009 on asetettu tavoitteeksi, että *väittelijöiden iän mediaani* laskee 32 vuoteen sopimuskauden loppuun mennessä. Lapin yliopistossa tohtoriksi väitelleiden iän mediaani oli 46 vuotta vuonna 2006, vuonna 2005 se oli 42 vuotta ja vuonna 2004 49 vuotta. Vuonna 2007 väitelleiden iän mediaani läheni asetettua tavoitetta ollen *39 vuotta*.

Lapin yliopisto koordinoi kahta valtakunnallista tutkijakoulua, Arktis ja Sosnet-tutkijakoulut. Arktis-tutkijakoulussa on 23 tutkijakoulutettavaa, joista 10 on Lapin yliopiston jatkokoulutettavaa ja heistä on kolme ulkomaalaisia. Sosnet-tutkijakoulussa on 25 tutkijakoulutettavaa ja heistä 5 on Lapin yliopiston jatkokoulutettavaa, heidän joukossaan ei ole ulkomaalaisia. Lisäksi Lapin yliopiston jatko-opiskelijoita on muiden yliopistojen koordinoimissa tutkijakouluissa. Lapin yliopistossa oli vuonna 2007 yhteensä 315 läsnä- tai poissaolevaksi ilmoittautunutta jatko-opiskelijaa, joista 40 opiskeli omissa tai muiden yliopistojen koordinoimissa tutkijakouluissa. *Ulkomaalaisia näistä 40 tutkijakoulutettavasta oli 6 henkilöä (15 %).*

Lapin yliopistolla on opiskelijoita, jotka *opiskelevat tai tekevät tutkimustyötään apurahan turvin*. Tiedekunnissa ei ole käytäntönä pitää rekisteriä apurahan turvin tutkivista/opiskelevista henkilöistä. Lapin yliopistolla onkin tiedossa apurahan turvin opiskelevista/tutkivista ne henkilöt, keiden apurahan maksatus on hoidettu yliopiston

kirjanpidon kautta. Muualta lahjoitettujen apurahojen turvin tutkivien/opiskelevien määrä on arvio. Näin ollen tiedekunnilta/yksiköistä saatujen tietojen sekä arvioiden mukaan apurahan turvin opiskelevia tai tutkimusta tekeviä oli vuoden 2007 aikana n. 30 henkilöä.

Lisensiaatin tutkintojen määrä vähenee asteittain. Sosiaalityössä ammatillisella lisensiaatintutkinnolla on kuitenkin edelleen tärkeä merkitys, samoin kasvatustieteissä, jossa tutkinto antaa ammattikorkeakoulun yliopettajapätevyyden.

Taulukko 33. Lisensiaatin tutkinnot 2005-2007

Koulutusala	2007	2006	2005
Kasvatustieteellinen ka	4	-	7
Oikeustieteellinen ka.	2	2	4
Yhteiskuntatieteellinen ka	1	5	2
Taideteollinen	-	-	-
Yhteensä	7	7	13

Taulukko 34. Jatkotutkinto-opiskelijat koulutusaloittain 2004-2007

Koulutusala	2007	2006	2005	2004
Kasvatustieteellinen ka	89	77	87	88
Oikeustieteellinen ka	55	53	73	87
Yhteiskuntatieteellinen ka	126	120	152	157
Kauppatieteellinen ka	7	8	8	1
Taideteollinen	39	44	48	45
Yhteensä	316	302	368	378

Tulossopimuskaudelle 2007-2009 jokaiselle tutkijakoulutusta harjoittavalle yksikölle on määritelty tutkijakoulutuksen laadun kehittämistoimenpiteet ja niiden toteutumista arvioivat kriteerit. Toimenpiteet ja kriteeristöt on kirjattu yksikkökohtaisiin tulossopimuksiin. Yliopiston opetusvararehtorin johdolla toimiva opetusneuvosto on vahvistanut tutkijakoulutusta ja ohjausta koskevat suositukset.

Sosiaalityön ja sosiaalipalveluiden valtakunnallinen tutkijakoulu perustettiin vuonna 1995 vahvistamaan sosiaalityön tutkimusta. Tutkijakoulun muodostavat yliopistojen kuusi sosiaalityön koulutusyksikköä. Tutkijakoulua koordinoidaan Lapin yliopistosta osana Valtakunnallisen sosiaalityön yliopistoverkosto Sosnetin koordinaatiota. Tutkijakoulun keskeinen hallinnollinen elin on Sosnetin johtoryhmä, joka mm. hyväksyy tutkijakoulun opiskelijavalinnat, kehittää jatkokoulutusohjelmaa, tutkijakoulutettavien ohjausta ja tutkijakoulun kansainvälisiä yhteyksiä sekä hyväksyy tutkijakoulun vuosittaisen toiminta- ja opetussuunnitelman.

Opetusministeriö osoitti kaudelle 2007–2009 tutkijakoululle neljä (4) kolmivuotista tutkijakoulupaikkaa. Oheispaikkalaiset ja edelliseltä tutkijakoulukaudelta jatkavat a-paikkalaiset mukaan lukien tutkijakoulussa on opiskellut kuluneen vuoden aikana 25 tutkijaopiskelijaa joista 5 oli Lapin yliopiston jatko-opiskelijoita, heidän joukossaan ei ollut ulkomaalaisia.

Tutkijakoulun ohjelma jakautuu kolmeen teemaryhmään, jotka ovat sosiaalityön osaaminen ja orientaatiot, psykososiaalinen sosiaalityö ja marginalisaatio ja sosialisatio. Tutkijakoulun toiminta keskittyi vuonna 2007 valtakunnallisiin seminaareihin, sosiaalityön jatko-opiskelijoiden metodologiseen kesäkouluun, pienryhmissä tapahtuvaan temaattiseen tutkimuksen ohjaukseen, henkilökohtaiseen ohjaukseen ja kansainvälistymisen tukemiseen.

Tutkijakoulukauden yhtenä tavoitteena on tiivistää kansainvälisiä yhteyksiä. Tutkijakoulu alkoi kuluneena vuonna valmistella muihin Pohjoismaihin ja Baltiaan suuntautuvaa yhteistyötä sosiaalityön tutkijakoulutuksessa. Tutkijakoulu laati ruotsalaisten, norjalaisten, tanskalaisten ja liettualaisten yhteistyökumppanien kanssa Seed Money –hakemuksen NordForskin syyskuun hakuun. NordForsk myönsi tutkijakoululle ja sen yhteistyökumppaneille määrärahan pohjoismaisen tutkijakouluverkoston suunnittelua varten. Suunnittelurahan avulla järjestetään yhteistyökumppanien tapaaminen Helsingissä maaliskuussa 2008.

Arktinen tutkijakoulu (ARKTIS) on valtakunnallinen, monitieteinen tutkijakoulu, jota koordinoidaan Lapin yliopiston Arktisessa keskuksessa. Koulun teemana on 'Social and Environmental Impacts of Modernization and Global Change in the Arctic'.

Vuonna 2007 ARKTIS-tutkijakoulussa oli 23 jatko-opiskelijaa, joista 10 oli Lapin yliopiston jatko-opiskelijoita ja heistä 3 ulkomaalaisia. Noin 60 % opiskelijoista oli naisia. Tutkijaopiskelijoista 10 oli humanisteja tai yhteiskuntatieteilijöitä, 10 luonnontieteilijöitä ja kolme oikeustieteilijöitä. Opiskelijat tekivät väitöstudiumuksiaan Lapin, Oulun, Helsingin ja Joensuun yliopistoissa. Kolme ARKTIS-tutkijakoulun jatko-opiskelijaa suoritti tohtorin tutkinnon vuoden 2007 loppuun mennessä.

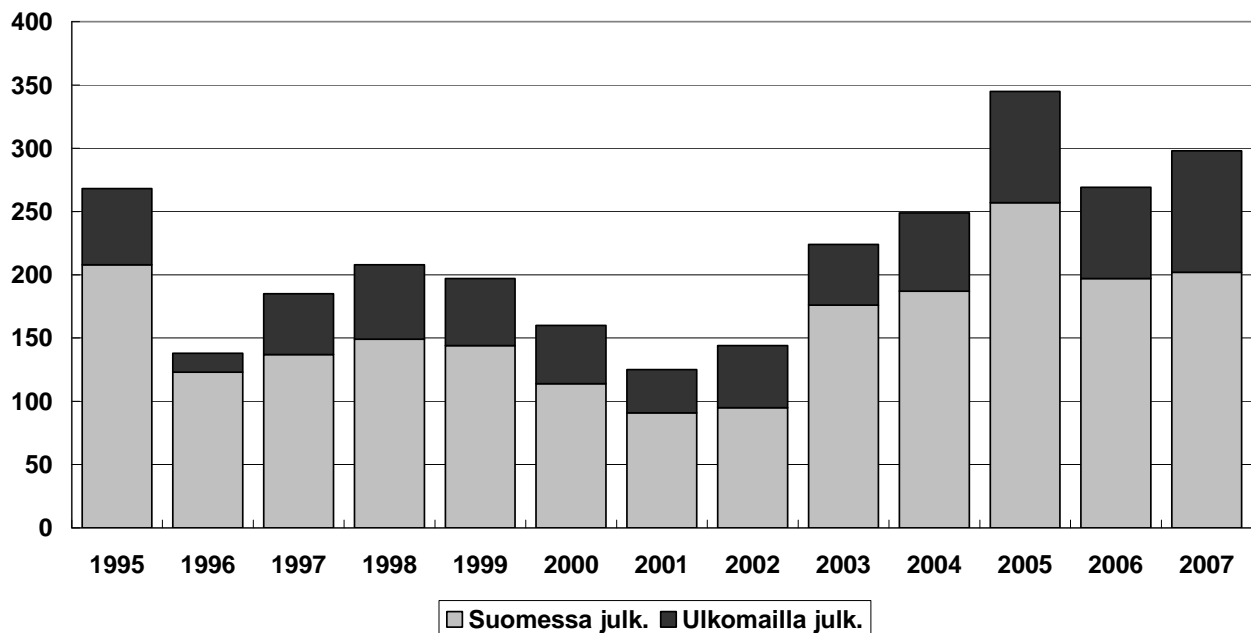
Arktiks-tutkijakoulu kokoaa yhteen eri tieteenalojen arktista tutkimusta tekeviä jatko-opiskelijoita, tukea heidän väitöskirjatyötään ja vahvistaa heidän arktista osaamistaan. Tutkijakoulu tiivistää arktisia kysymyksiä käsittelevien tutkimusalojen yhteistyötä, nostaa alan tutkimuksen tieteellistä tasoa ja arvostusta sekä tehostaa jatkokoulutusta. Yhteistyötä tehdään niin Lapin yliopiston tutkijakoulun kuin muidenkin pohjoismaisten tutkijakoulujen sekä kansainvälisten tutkijankoulutusverkostojen kanssa. Tutkijakoulun tieteenaloja ovat mm. ympäristöpolitiikka ja –oikeus, kulttuurien tutkimus, sosiologia, biologia, ekologia sekä kulttuuri- ja talousmaantiede.

Tieteelliset julkaisut ovat keskeinen osa Lapin yliopiston tulostietoa ja toiminnan laadun arviointitietoa. Tieteellisiin julkaisuihin lasketaan monografiat, referoidut artikkelit, kokoomateoksissa tai painetuissa kongressijulkaisuissa ilmestyneet artikkelit sekä yliopiston oman sarjan julkaisut. Tiedot ilmoitetaan koulutusaloittain yliopiston perustutkintojen tutkinnonanto-oikeuden mukaan. Tämän vuoksi Lapin yliopiston Arktisen keskuksen julkaisutiedot sisältyvät erittelemättömän koulutusalan tietoihin.

Lapin yliopiston Hilla-tietokantaan rekisteröityjen tieteellisten julkaisujen yhteismäärä väheni noin 22 prosentilla vuonna 2006 verrattuna vuoteen 2005. Vuoden 2007 osalta tieteellisten julkaisujen määrät ovat alustavia johtuen KOTA-tietojen julkaisemisen ajankohdasta, tieteelliset julkaisut vuodelta 2007 viedään KOTAan huhtikuun 2008 alussa. Julkaisumäärän vähenemiseen vaikutti varmuudella rekisteröinnin puutteellisuus. Rekisteröinnin merkitystä on tuotu esille esimerkiksi tiedekuntien/yksiköiden tulossopimusneuvottelujen yhteydessä, jolloin on keskusteltu tieteellisen julkaisutoiminnan merkityksestä opetus- ja tutkimushenkilökunnan henkilökohtaisen työstä suoriutumisen arvioinnissa.

Kuva 3. Tieteelliset julkaisut 1995–2007

**Lapin yliopisto
tieteelliset julkaisut 1995-2007**

Patenttihakemusten määrä, keksintöilmoitukset, yliopiston ottamat oikeudet keksintöön, hyväksytyt rekisteröintipäätökset, toteutuneet lisensoinnit.

(Uusi mittari vuodesta 2007 lukien)

- Lapin yliopistossa ei vuodelta 2007 ole tilastoituja toteumatietoja edellä mainituista tuloksellisuutta kuvaavista mittareista.

Taiteellista toimintaa taiteiden tiedekunnassa on tiedekunnan opetushenkilökunnan ja opiskelijoiden taiteellinen ja taideteollinen toiminta.

Tiedekunnan opetuksen ja tutkimuksen erityispiirteenä on taiteen ja tieteen vuorovaikutuksen kehittäminen. Tiedekunnan perus- ja jatko-opinnot sisältävät tieteellisten opintojen lisäksi taiteellista ja innovatiivista ajattelua tukevaa taiteellista opetusta ja ohjausta. Pro gradu- tutkielmien ja väitöskirjojen sisältämät taiteelliset produktiot voivat olla mm. näyttelyitä, tuotekehitysprojekteja, opetusproduktioita tai tuotekonsepteja.

Taiteellisessa toiminnassa korostui pohjoinen ja arktinen ulottuvuus sekä innovatiivisuus. Taiteellista toimintaa arvioidaan määrällisesti ja laadullisesti sekä taiteen popularisoinnin kautta. Laadullisia kriteereitä ovat jurytetyt näyttelyt, tunnustukset ja palkinnot sekä arvioidut taiteelliset produktiot eri opintojen yhteydessä. Esimerkki vaikuttavasta opintoprojektista oli tiedekunnan opiskelijoiden suunnittelema osasto *Habitare*-messuille.

Taiteiden tiedekunnan vuoden 2007 taiteellista toimintaa on esitetty liitteessä 1.

Perustutkintokoulutus

Perustutkintokoulutuksen määrällisiä tavoitteita v. 2007:

415 ylempää korkeakoulututkintoa, joista 23 sisältää aineenopettajakelpoisuuden.

25 ylempää kauppatieteellisen alan ylempää korkeakoulututkintoa yhteistyönä Oulun yliopiston kanssa.

350 alemmaa korkeakoulututkintoa vuodessa.

Peruskoulutuksen laadunvarmistustyö

Lapin yliopisto on mukana Korkeakoulujen arviointineuvoston tukemassa benchmarking-hankkeessa; Palautteen voima (2007-2008). Yhteistyökumppanit ovat Taideteollinen korkeakoulu sekä Teknillisen korkeakoulun yhdyskuntasuunnittelun tutkimus- ja koulutuskeskus. Hanke on osa laatujärjestelmän kehittämistä ja sen tavoitteena on aktivoida niin opiskelijoita kuin henkilökuntaakin osallistumaan palautteen keruuseen, käsittelyyn ja hyödyntämiseen osana opetuksen kehittämistyötä.

Yliopisto jakaa vuosittain opetuksen kehittämishankkeille tukirahoitusta. Tuettavien hankkeiden tulee tukea opetuksen ja oppimisen laatua vahvistamalla tutkimukseen perustuvaa opetusta ja opetuskäytäntöjen tutkimuksellista otetta sekä luoda konkreettisia yhteyksiä opetus- ja tutkimustoiminnan välille. Tieto- ja viestintätekniikan hyödyntäminen katsotaan eduksi. Vuonna 2007 rahoitusta myönnettiin neljälle hankkeelle.

Opettajatuutoreiden perehdytyskoulutus järjestetään syyslukukauden alussa. Sen tavoitteena on tukea opettajatuutoreita löytämään oma roolinsa opiskelijan ja opiskelijaryhmän ohjaajana. Ohjaustyön tueksi on laadittu hops-oppaat uusille opiskelijoille ja opettajatuutoreille.

Osa opintojen ohjausta on Akateemiset opiskelutaidot – verkkokurssi (3 op), joka tarjotaan Lapin yliopiston avoimen yliopiston kautta kaikille uusille opiskelijoille. Vuonna 2007 kurssille osallistui noin 350 opiskelijaa. Kurssin toteuttamista varten on yliopistossa perehdytetty tuutoreita ja ryhmän koko on noin 20 henkilöä. Kaikki tuutorit ovat akateemisen loppututkinnon suorittaneita.

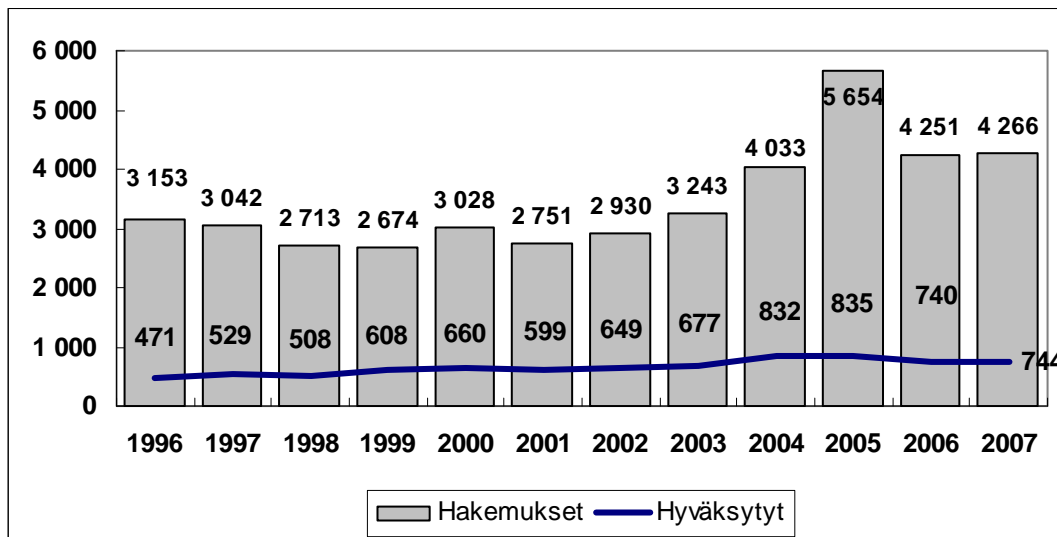
Tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytön tueksi on tiedekuntiin nimetty verkko-opetuksen tukihenkilöt. Opetuksen kehittämispalvelut vastaa verkko-opetukseen liittyvästä tukikoulutuksesta, pedagogisesta sekä yleistuesta ja lähitukihenkilöstön tuesta sekä ohjaamisesta. Atk-palvelut huolehtii teknisestä tuesta käyttäjätunnusten ja työtilojen osalta. Vuonna 2007 verkko-opetuksen määrä lisääntyi noin 15% edellisvuodesta. Palveluiden riittävyttä ja saatavuutta seurataan.

Opiskelijavalinnat

Lapin yliopistoon haki opiskelemaan 3 090 henkilöä vuonna 2007, mikä on 8 henkilöä enemmän kuin vuosi aikaisemmin. Hakemuksia saapui 4 266, hakemuksia oli 15 kpl enemmän kuin vuonna 2006. Opiskelupaikan otti vastaan 744 opiskelijaa, 4 opiskelijaa enemmän kuin vuonna 2006. Pää- ja erillisvalinnat yhteen laskien opiskelupaikan vastaanotti 24 % hakijoista, osuus on sama kuin vuotta aikaisemmin.

Kuva 4. Lapin yliopistoon ensisijaisesti hakeneet ja hyväksytyt 1996-2007

(vuodesta 2005 lähtien kaikki hakemukset ja opiskelupaikan vastaanottaneet)

Taulukko 35. Hakeneet ja opiskelupaikan vastaanottaneet koulutusaloittain 2007

Tiedekunta	Hakeneet	Hyväksytyt(%)	Paikan vast.ottaneet (%)
Kasvatustieteellinen	989	212(21)	169 (17)
Oikeustieteellinen	451	128 (28)	128 (28)
Yhteiskuntatieteellinen	881	300 (34)	258 (29)
Kauppätieteellinen	553	56 (10)	46 (8)
Taideteollinen	455	158 (35)	143 (31)
Yhteensä	3090*	839* (27)	744 (24)

*)Hakija on laskettu ko. luvussa vain kerran

Yli viidesosa yliopistoon hakeneista oli uusia ylioppilaita. Edelliseen vuoteen verrattuna osuus pieneni hieman. Tiedekunnittain tarkasteltuna taiteiden tiedekunnassa hakijoista uusia ylioppilaita on suhteellisesti eniten, yhteiskuntatieteiden tiedekunnassa suhteellisesti vähiten. Opintoihin uusia ylioppilaita valikoitui 16 % paikan vastaanottaneista.

Taulukko 36. Uusien ylioppilaiden osuus hakeneista ja opiskelupaikan vastaanottaneista tiedekunnittain 2006-2007

	2007 hakeneet	2007 vastaanott.	2006 hakeneet	2006 vastaanott.
Tiedekunta	%	%	%	%
Kasvatustieteet	20,5	15,4	24,2	16,0
Oikeustieteet	22,4	14,8	26,4	14,7
Yhteiskuntatieteet	19,1	12,2	21,4	16,4
Kauppätieteet ja matkailu	21,7	13,0	22,2	10,5
Taiteet	32,1	25,9	28,7	18,4
Yhteensä	22,3	16,1	24,2	15,4

Perustutkintokoulutuksen määrällisiä tavoitteita ja toteumatietoja

Lapin yliopistossa suoritettiin 414 ylempää korkeakoulututkintoa vuonna 2007. Näistä 17 on kauppätieteellisen alan yhteistyötutkintoa Oulun yliopiston kanssa. Tutkintojen yhteismäärä nousi neljällätoista tutkinnolla vuoteen 2006 verrattuna, joten jälleen syntyi yliopiston uusi tutkintoennätys. Edellinen tutkintoennätys oli vuodelta 2006, jolloin Lapin yliopistossa suoritettiin 400 ylempää korkeakoulututkintoa Oulun yliopiston kauppätieteellisen koulutusalan tutkinnot mukaan lukien. Koulutusaloista tutkintotavoitteen saavuttivat kasvatustieteellinen ja taideteollinen koulutusala. Eniten tutkintotavoitteesta jäi yhteiskuntatieteellinen koulutusala (toteutumatta 28 tutkintoa) ja oikeustieteellinen koulutusala (toteutumatta 11 tutkintoa). Kokonaisuudessaan yliopiston ylempien korkeakoulututkintojen tavoite toteutui 95,7 prosenttisesti, Oulun yliopiston yhteistyö tavoitteessa ja toteumassa mukaan luettuna vastaava luku oli 94,1 %.

Taulukko 37. Ylemmät kk-tutkinnot, tavoite 2007, toteutuneet tutkinnot 2005-2007

Koulutusala	Tavoite 07	2007	2006	2005
Kasvatustieteellinen	110	131	123	126
Oikeustieteellinen	110	99	82	97
Yhteiskuntatieteellinen	115	87	94	97
Kauppätieteellinen*)	25	17	23	16
Taideteollinen	80	80	78	61
Yhteensä	440	414	400	397

*) Yhteistyötavoite / Oulun yliopiston myöntämät kauppätieteellisen alan tutkinnot

Perustutkintoihin liittyvä tulossopimuskauden 2007-2009 tavoite 23 opiskelijaa sisällyttää aineenopettajakelpoisuuden tutkintoonsa täyttyi vuoden 2007 osalta, sillä perustutkinnon suorittaneista 25 opiskelijalla sisältyi aineenopettajakelpoisuus ylempään korkeakoulututkintoon.

Alempien korkeakoulututkintojen tavoite tulossopimuskaudella 2007-2009 on 350 tutkintoa/vuosi, joten on todettava, että tavoite on vielä kaukana, joskin se tulee realistiseksi lähivuosien aikana uuden tutkintoasetuksen vaikutuksen myötä.

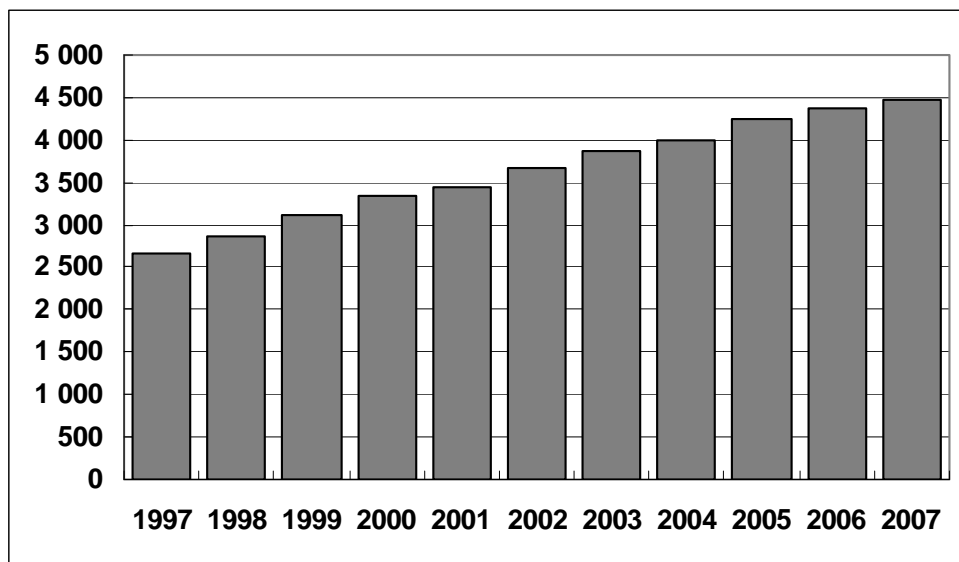
Taulukko 38. Alemmat korkeakoulututkinnot 2005-2007

Koulutusala	2007	2006	2005
Kasvatustieteellinen	43	41	18
Oikeustieteellinen	4	-	1
Yhteiskuntatieteellinen*)	55	31	9
Taideteollinen	36	32	26
Yhteensä	138	104	54

*) sis. kauppatieteellisen alan tutkinnot

Lapin yliopistossa oli 4477 alempaa tai ylempää korkeakoulututkintoa opiskelevia vuonna 2007. Opiskelijamäärä kasvoi 2,3 % vuodesta 2006. Koulutusaloittain opiskelijoista 35 % oli yhteiskuntatieteellisen, 21 % taideteollisen, 20 % oikeustieteellisen, 18 % kasvatustieteellisen ja 6% kauppatieteellisen alan opiskelijoita. Koulutusaloittaiset osuudet ovat lähes ennallaan edelliseen vuoteen verrattuna.

Kuva 5. Perustutkinto-opiskelijoiden määrä 1997-2007

Lapin yliopistosta suoritettujen vanhan tutkintoasetuksen mukaisten ylempien korkeakoulututkintojen laajuudet ovat viime vuosina olleet keskimäärin noin 180 opintoviikkoa. Tiedekunnittain tutkintojen laajuuksissa on hyvin vähäiset erot lukuun ottamatta taiteiden tiedekunnan tutkintoja, jossa tutkinnot ovat keskimäärin 10 opintoviikkoa laajempia kuin muissa tiedekunnissa.

Taulukko 39. Ylempien korkeakoulututkintojen keskimääräinen laajuus (ov) 2006-2007, vanhan tutkintoasetuksen mukaan (opintopisteet /1,8 = opintoviikot)

Tiedekunta	2007	2006
Kasvatustieteet	177 (=318 op)	179
Oikeustieteet	180 (=325 op)	179
Yhteiskuntatieteet	178 (=321 op)	178
Kauppatieteet ja matkailu	178 (=320 op)	179
Taiteet	191 (=343 op)	191
Yhteensä	181 (=325 op)	181

Uuden tutkintoasetuksen mukaisten ylempien korkeakoulututkintojen keskimääräinen laajuus oli 138 opintopistettä. Tiedekunnittain tutkintojen laajuuksissa oli suurempi hajonta kuin vanhan tutkintoasetuksen mukaisissa tutkinnoissa. Uuden tutkintoasetuksen mukaan keskimäärin laajimmat tutkinnot olivat taiteiden tiedekunnassa, 165 opintopistettä ja suppeimmat oikeustieteiden tiedekunnassa, 121 opintopistettä.

Taulukko 40. Ylempien korkeakoulututkintojen keskimääräinen laajuus (op) 2007, uuden tutkintoasetuksen mukaan

Tiedekunta	2007
Kasvatustieteet	151
Oikeustieteet	121
Yhteiskuntatieteet	127
Kauppätieteet ja matkailu	126
Taiteet	165
Yhteensä	138

Ylempien korkeakoulututkintojen (vanha tutkintoasetus) keskimääräinen suoritus aika (mediaani) oli vuonna 2007 yliopistotasolla 5 vuotta. Koulutusaloista lyhin tutkintojen keskimääräinen suoritus aika oli kasvatustieteellisellä koulutus alalla, 4 vuotta. Taideteollisella koulutus alalla tutkinnon keskimääräinen suoritus aika pisin eli 7 vuotta.

Lapin yliopistossa suoritettiin vuoden 2007 aikana yhteensä 32 uuden tutkintoasetuksen mukaista ylempää korkeakoulututkintoa. Uuden asetuksen mukaisia tutkintojen keskimääräisiä suoritus aikoja (mediaani) ei vuoden 2007 osalta tutkintojen vähyyden ja uuden asetuksen lyhyen voimassaolon vuoksi ole vielä tarkoituksenmukaista esittää taulukkona.

Taulukko 41. Ylempien korkeakoulututkintojen keskimääräinen suoritus aika 2003-2007 (mediaani)

Koulutusala	2007	2006	2005	2004	2003
<u>Kasvatustieteellinen ka.</u>					
Lay	4,0	4,5	5,0	4,5	4,5
Koulutusala yht.			5,0	5,0	5,0
<u>Oikeustieteellinen ka.</u>					
Lay	5,0	5,0	5,0	6,0	5,5
Koulutusala yht.			6,0	6,0	6,0
<u>Yhteiskuntatieteellinen ka.</u>					
Lay	6,0	6,0	5,5	5,5	5,5
Koulutusala yht.			6,5	6,0	6,0
<u>Taideteollinen ka.</u>					
Lay	7,0	6,0	6,0	6,5	6,0
TaiK			6,0	5,0	6,0
<u>Yhteensä</u>					
Lay	5,0	5,0	5,5	5,5	5,5
Yliopistot yht. (kaikki ka:t)			6,0	6,0	6,0

Opiskelijoiden hyvinvointi

Lapin yliopiston hyvinvointityöryhmän (LYHYT) tarkoituksena on edistää opiskelijan hyvinvointia, terveyttä ja opiskelukykyä. Hyvinvointityöryhmä on keskustelufoorumi, joka tarjoaa mahdollisuuden käsitellä hyvinvointiin liittyviä asioita eri näkökulmia edustavien asiantuntijoiden voimin.

Lapin yliopisto ja Rovaniemen ammattikorkeakoulu tuottavat yhteistyössä opiskelijoilleen opintopsykologin palvelut. Suoran opiskelijoiden kanssa tapahtuvan ohjaustyön lisäksi pyrkimyksenä on ollut lisätä opintopsykologisen asiantuntemuksen hyödyntämistä tiedekunnissa. Opintopsykologi on mm. osallistunut sekä opiskelija- että opettajatuutorikoulutukseen.

Opiskelijoille suunnattuja liikuntapalveluja toteutetaan yhteistyössä ylioppilaskunnan kanssa. Liikuntaharrastus on koettu opiskelijoiden keskuudessa pääasiallisesti myönteisenä ja tärkeänä asiana. Liikunta-asioista on tiedotettu aktiivisesti mm. LYY:n internetsivuilla ja sähköpostilistalla, jotka ovat tärkeimmät tiedotuskanavat. Liikuntatarjonta on ollut monipuolista ja osallistuminen jokaviikkoihin tilaisuuksiin kuten myös järjestettyihin liikunnallisiin kursseihin ja tapahtumiin on ollut suhteellisen vilkasta.

Kansainvälistyminen

Perustutkinto-opiskelijoiden kansainvälinen opiskelijavaihdon tavoite: lähtevät: 140 opiskelija, vaihdon kesto yli 3 kk.

Perustutkinto-opiskelijoiden kansainvälinen opiskelijavaihdon tavoite saapuvat : 220 opiskelijaa, vaihdon kesto yli 3 kk.

Ulkomaalaisten perustutkinto-opiskelijoiden määrä vuonna 2007 on 100 opiskelijaa ja ulkomaalaisten jatko-opiskelijoiden määrä on 50 opiskelijaa.

Yliopisto lisää englanninkielistä opetustarjontaansa erityisesti vahvuusaloillaan.

Kansainvälinen opiskelijaliikkuvuus

Vuonna 2007 Lapin yliopiston perustutkinto-opiskelijoista 123 ja jatkotutkinto-opiskelijoista 3 opiskelijaa suoritti opinnoistaan ulkomailla yli 3 kuukauden pituisen jakson. Tavoitteesta 140 lähtevää opiskelijaa jäätin jonkin verran (88 %). Näiden edellä mainittujen lisäksi 84 opiskelijaa suoritti tutkintoon kuuluvan lyhyen jakson, kurssin tai näyttelyn ulkomailla. Tutkintoon kuuluvan harjoittelun suoritti ulkomailla 23 opiskelijaa. Ulkomaille lähteneiden vaihto-opiskelijoiden suosituimmat kohdemaat olivat Iso-Britannia, Ruotsi ja Espanja.

Taulukko 42. Lähteneet vaihto-opiskelijat koulutusaloittain 2005-2007

Koulutusala	2007	2006	2005
Kasvatustieteellinen ka.	7	18	9
Oikeustieteellinen ka.	36	44	40
Yhteiskuntatieteellinen ka.	34	41	46
Kauppätieteellinen ka.	17	9	9
Taideteollinen ka.	29	39	39
Yhteensä kaikki ka:t	123	148	143

(Lähde: Kansainvälisen henkilövaihdon keskus, CIMO)

Taulukko 43. Lähteneiden vaihto-opiskelijoiden suosituimmat kohdemaat 2007

- Iso-Britannia
- Ruotsi
- Espanja
- Itävalta
- Ranska
- Saksa

Kansainvälinen opiskelijaliikkuvuus ulkomailta Lapin yliopistoon päin oli sen sijaan huomattavasti vilkkaampaa. Lapin yliopistoon kirjattiin saapuneeksi 215 vaihto-opiskelijaa, jotka opiskelivat yli kolme kuukautta Rovaniemellä, tavoite lähes toteutui (98 %). Luku ei sisällä vuonna 2007 olleita opiskelijoita, jotka aloittivat opintonsa jo vuoden 2006 syyslukukaudella. Heitä oli läsnä 59 edellä mainitun 215 opiskelijan lisäksi. Lisäksi Lapin yliopistossa kävi 68 vaihto-opiskelijaa alle kolmen kuukauden vierailulla. Edellä mainittujen lisäksi Lapin yliopistossa kävi suorittamassa harjoittelun 8 ulkomaista opiskelijaa.

Taulukko 44. Saapuneet vaihto-opiskelijat koulutusaloittain 2005-2007

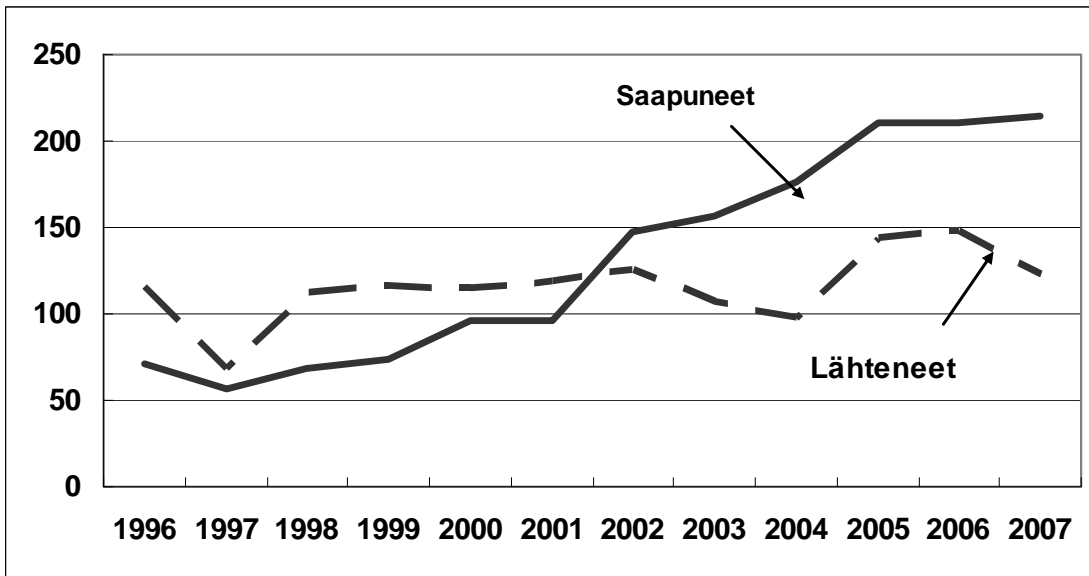
Koulutusala	2007	2006	2005
Kasvatustieteellinen ka.	33	27	22
Oikeustieteellinen ka.	54	53	47
Yhteiskuntatieteellinen ka.	24	53	45
Kauppätieteellinen ka.	46	16	26
Taideteollinen ka.	51	49	59
Muut	7	12	11
Yhteensä	215	210	210

(Lähde: Kansainvälisen henkilövaihdon keskus, CIMO)

Taulukko 45. Saapuneiden vaihto-opiskelijoiden kansalaisuus 2007

- Venäjä
- Iso-Britannia
- Ranska
- Saksa
- Puola
- Espanja

Kuva 6. Lähteneet ja saapuneet vaihto-opiskelijat 1996-2007

Ulkomaalaiset tutkinto-opiskelijat

Keskeisessä roolissa yliopiston kansainvälistymisen tavoitteiden toteutumisessa on ulkomaalaiset tutkinto-opiskelijat. Ulkomaalaisia tutkinto-opiskelijoita oli viime vuonna Lapin yliopistossa läsnä tai poissaoleviksi kirjoittautuneina yhteensä 173. Noin kaksi kolmasosaa ulkomaalaisista suorittaa perustutkintoa ja yksi kolmasosa tohtorintutkintoa.

Vuonna 2007 Lapin yliopistosta valmistui 7 ulkomaalaista tutkinto-opiskelijaa. 4 heistä suoritti kandidaatin tai maisterin ja 3 tohtorin tutkinnon.

Taulukko 46. Ulkomaiset tutkinto-opiskelijat koulutusaloittain 2007 (läsnä ja poissaolevat)

Koulutusala	2007	%
Kasvatustieteellinen ka.	15	8,7
Oikeustieteellinen ka.	17	9,8
Yhteiskuntatieteellinen ka.	84	48,5
Kauppätieteellinen ka.	14	8,1
Taideteollinen ka.	43	24,9
Yhteensä	173	100

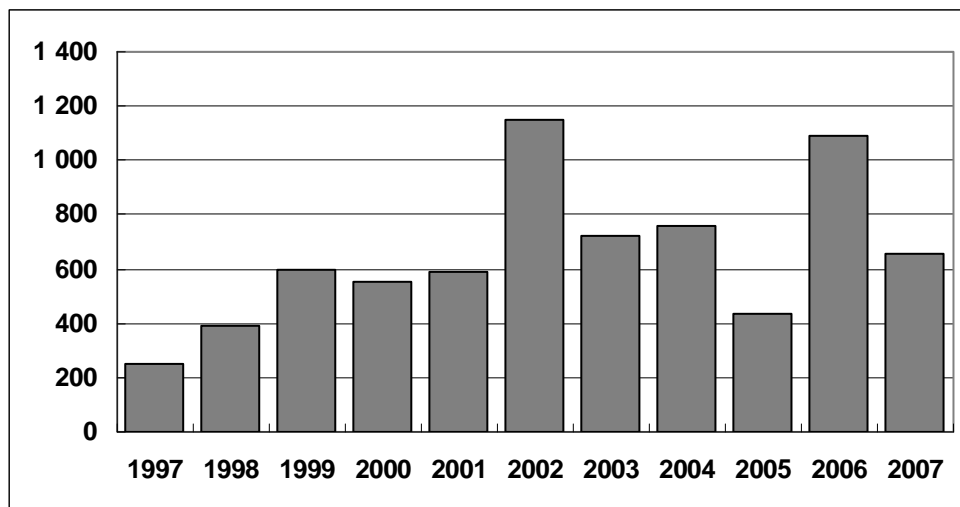
Taulukko 47. Ulkomaiset tutkinto-opiskelijat kansalaisuuksittain (yleisimmät)

- *Liettua*
- *Kanada*
- *Iso-Britannia*
- *Ranska*
- *Venäjä*
- *Kiina*
- *Espanja*

Tilastoidun tarjotun vieraskielisen perustutkinto-opetuksen määrä on vuodesta 2002 lukien vaihdellut huomattavasti. Vaihtelu selittyy kuitenkin osaksi tilastoinnin määrittelyillä.

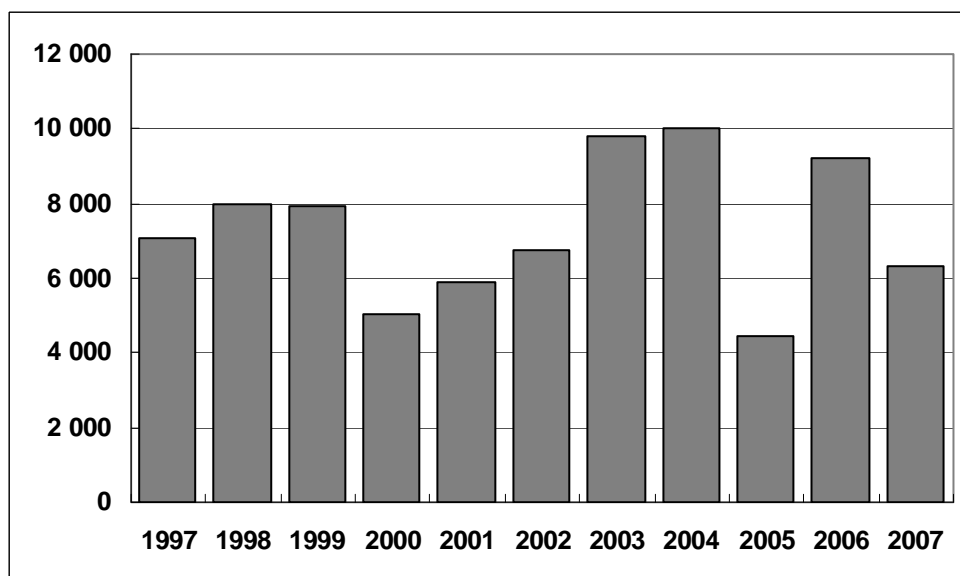
Vuodesta 2007 alkaen tilastointi vieraskielisen opetuksen määrittelyjen suhteen on dokumentoitu ja siten vertailukelpoista seuraaviin vuosiin nähden.

Kuva 7. Vieraskielinen perustutkinto-opetus, tarjotut opintopisteet 1997-2007

Edellä mainittu tarjotun vieraskielisen perustutkinto-opetuksen määrittelyjen vaihtelu heijastuu vastaavissa opintojaksoissa suoritettujen opintopisteiden määriin. Näin ollen myös tämä kansainvälistymistä kuvaavan mittarin määrälliset toteumatiedot ovat yhteismitallisia ja tapahtuvaa kehitystä kuvaavia vasta vuodesta 2007 lukien.

Kuva 8. Vieraskielinen perustutkinto-opetus, suoritettut opintopisteet 1997-2007

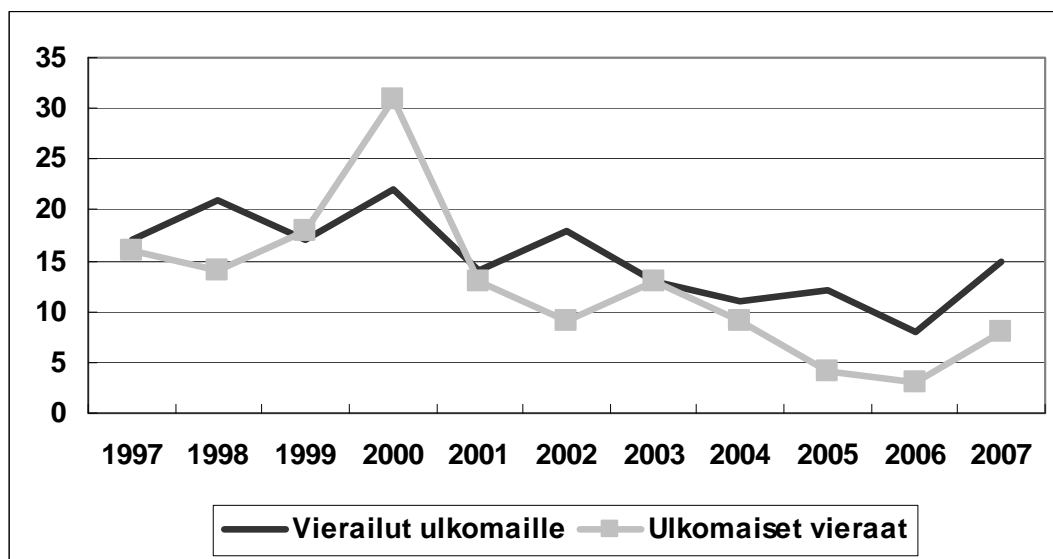
Opettaja- ja tutkijavierailut

Lapin yliopiston opetushenkilökunnasta kävi vuoden 2007 aikana opettajavaihdossa 31 opetushenkilöä, joista 17 SOKRATES/ERASMUS ja 2 FIRST ohjelmien puitteissa. Muut opettajavaihdot tehtiin Nordplus ja NorthTrex ohjelmien puitteissa. Opettajavaihdot suuntautuivat 10 eri maahan. Suosituimpia kohteita olivat Espanja, Unkari ja Liettua.

Lapin yliopistoon saapui ulkomailta yli 159 vierailijaa (virkamiestä, taiteilijaa, opettajaa ja tutkijaa) virallisella vierailulla, neuvottelemaan yhteistyöstä, antamaan opetusta tai yleisesti tutustumaan ja hankkimaan lisätietoa ja laajentamaan yhteistyötä. Vierailijoita ja opettajia tuli kaikkiin tiedekuntiin, instituutteihin sekä kielikeskukseen. Varsinaisia vaihto-opettajia saapui tiedekuntiin 49. Muita asiantuntijavierailijoita saapui yliopistoon 110. CIMO:n rahoituksella Lapin yliopistoon saapui 2 tutkijaa tai ulkomaista jatko-tutkinto-opiskelijaa yli 3 kuukauden tutkimusjaksolle.

Opetusministeriön KOTA-tietokantaan ilmoitetaan kansainvälisestä opettaja- ja tutkijavaihdosta vain vähintään kahden viikon pituiset vierailut, joten täyttä kuvaa yliopiston kansainvälisestä opetus- ja tutkimusyhteistyöstä ei KOTA-tilastoinnin perusteella saa, koska useimmat vierailut ovat kahta viikkoa lyhyempiä. Vuoden 2007 aikana Lapin yliopiston opetus- ja tutkimushenkilökuntaan kuuluvista 15 henkilöä teki vähintään kahden viikon pituisen opetus- tai tutkimusvierailun ulkomaisiin yliopistoihin tai tutkimuslaitoksiin. Vastaavasti ulkomailta Lapin yliopistoon tehtiin kahdeksan vähintään kahden viikon pituisia opetus- tai tutkimusvierailua.

Kuva 9. Opettaja- ja tutkijavierailut, lähteneet ja saapuneet 1997-2007

Lapin yliopistossa on systemaattisesti kerätty opiskelijapalautetta sekä lähteviltä, että tulevilta opiskelijoilta. Lisäksi vuonna 2007 Rovaniemen ja Kemi-Tornion ammattikorkeakoulujen kanssa toteutettu ESR hanke kehitti tutkinto-opiskelijoiden palveluiden laatua ja monipuolista palveluita huomattavasti.

Yhteiskunnallinen vuorovaikutus

Alueellinen yhteistyö

Lapin yliopiston alueellinen yhteistyö tapahtuu suurelta osin Lapin maakuntakorkeakoulu yhteistyöverkoston kautta. Yhtenä tärkeänä muotona on kuluneen vuoden aikana ollut Ruralpolis- Tunturi-Lapin alueellinen innovaatiojärjestelmä -yhteistyöhanke, jota Lapin lääninhallitus on rahoittanut. Toiminta on konseptoitu se on saanut muodon ja toiminta tulee jatkumaan Tunturi-Lapin Kehitys ry:n johtamana, jossa mm. Lapin yliopistolla ja ammattikorkeakouluilla on tutkimus- koulutus- ja kehittämistehtävät. Maakuntakorkeakoulun yhteistyöelimissä kartoitetaan kunkin seutukunnan koulutus, kehittämis- ja innovaatiotarpeita ja yliopiston aluepalvelut toteuttavat näitä tarvelähtöisiä palveluita omien tulosityksiköidensä kautta. Aluelähtöistä toimintaa vahvistaa vuorovaikutteinen, jatkuva, alueella läsnä oleva korkeakoulu yhteistyö. Yliopiston alueellisen vuorovaikutukseen toimintamallia on systemaattisesti kehitetty ilmiöperustaisten, monitieteisten, pitkäkestoisten kehittämiskokonaisuuksien suuntaan Toiminta tehdään yhdessä tiedekuntien ja opetusta antavien yksiköiden kanssa.

Maakuntakorkeakoulutoiminnan syvetessä vuoden 2007 aikana laajempaan alueelliseen korkeakoulu yhteistyöhön (Lapin korkeakoulukonserni -hanke) Lapin yliopisto luopui omasta neuvottelukunnastaan ja se korvattiin yliopiston ja Rovaniemen ammattikorkeakoulun yhteisellä neuvottelukunnalla. Neuvottelukunnan tehtävänä on toteuttaa Lapin yliopiston ja Rovaniemen ammattikorkeakoulun alueellista yhteistyötä ja yhteiskunnallista vuorovaikutusta. Neuvottelukunta tekee aloitteita ja antaa lausuntoja korkeakouluja koskevista periaatteellisesti tärkeistä asioista sekä tuo esille alueellisesti tärkeitä kehittämiskohteita. Neuvottelukunnan jäsenet ovat korkeakoulujen keskeisistä sidosryhmistä.

Tieteen tunnetuksi tekeminen

Lapin yliopisto viestii tieteellisestä ja taiteellisesta sekä muusta toiminnastaan laaja-alaisesti mm. asiantuntijoiden, julkaisujen, median sekä omien viestintäkanaviensa, kuten Kide-yhteisölehden, erilaisten esitteiden, yliopiston verkkosivustojen, taidenäyttelyiden ja muiden produktioiden sekä erilaisten tilaisuuksien sekä konferenssi- ja kongressitoiminnan kautta sidosryhmilleen. Yliopiston viestintä tukee ns. kolmatta tehtävää, yhteiskunnallista vaikuttavuutta.

Pääosa Lapin yliopiston julkaisuista tuotetaan tieteenaloista johtuen vielä perinteisesti painetussa muodossa. Vuonna 2007 painettuja teoksia julkaistiin yhteensä 76, osa tiedekuntien julkaisusarjoissa, osa erilaisissa projekteissa yksittäisinä julkaisuina ja osa Lapin yliopistokustannuksen kautta. Väitöskirjat sisältyvät tähän lukuun. Osa teoksista julkaistiin sekä painettuna että verkkoversiona. Projekteissa tuotetut kirjat ja muut julkaisut tavoittavat yleensä vain suppeahkon lukijapiirin, niitä ei myydä ja vaikka ne olisivatkin vapaasti verkossa, ei verkkojulkaisu ole kaikkien saatavilla. Julkaisut ovat esillä verkkosivuilla ja verkkosivuilla myös tiedotetaan mm. väitöstilaisuuksista ja erilaisista tutkimushankkeista.

Sähköinen julkaisutoiminta edesauttaa ja nopeuttaa tieteellisen tiedon leviämistä. Vuonna 2007 saatiin väitöskirjojen digitointi alkuun tavoitteena saada ensisijaisesti 2000-luvun

väitöskirjat verkkoon vapaasti luettavaksi. Tiedekunnat tuottavat myös muita 'open access' -verkkojulkaisuja. Vuonna 2007 julkaistiin 54 sähköistä julkaisua.

Tutkimusta esitellään eri yleisöryhmille; osaamistietokannat ovat niistä kiinnostuneiden tahojen käytössä. Tutkijat kommentoivat oman alansa kysymyksiä tiedotusvälineissä ja eri tiedekuntien asiantuntijat toimivat kansainvälisissä ja kansallisissa asiantuntijatehtävissä.

Median kautta tapahtuva viestintä muodostaa keskeisen osan yliopiston viestintää ja sen kautta yliopiston tutkimusuutiset sekä taiteellista toimintaa koskevat uutisaiheet tavoittavat ns. suuren yleisön. Vuonna 2007 Lapin yliopisto julkaisi yhteensä 230 lehdistötiedotetta, keskimäärin 1,3 tiedotetta työpäivää kohden. Tutkimusta koskevien tiedotteiden osuus oli noin neljännes. Taiteellista toimintaa koskevien tiedotteiden osuus oli noin 14 prosenttia.

Kide-yhteisölehden painosmäärä vuonna 2007 oli 4 000 kappaletta, ja lehteä julkaistiin kuusi numeroa. Lehden teemat käsittelivät pohjoista kulttuuria, historiaa ja yhteiskuntaa, tieteen popularisointia, muotoilun ja kasvatustieteellisen tutkimuksen välistä yhteyttä, johtamistutkimusta, taideteollisen alan tutkimusta osana tiedeyliopistoa sekä matkailututkimusta.

Yliopiston verkkosivustolle tehtiin yhteensä 3,9 miljoonaa käyntiä (3,5 miljoonaa vuonna 2006). Yksittäisiä vierailijoita sivustolla oli 375 043 (344 883 vuonna 2006). Yksittäisten vierailijoiden määrä kasvoi noin 8,7 prosenttia edellisvuodesta. Sivustolle tehtiin keskimäärin 11 500 vierailua päivittäin. Suosituimpia sivustoja olivat yliopiston kirjaston ja tiedekuntien sivustot sekä muut opiskeluun liittyvät sivustot.

Vuonna 2007 Lapin yliopisto järjesti kuusi tieteellistä konferenssia, joihin osallistui yhteensä 858 henkilöä. Lisäksi Lapin yliopisto oli mukana Oulun yliopiston järjestämien VI Gerontologian päivien järjestelyissä. Lapin yliopiston konferenssi- ja kokouspalvelut vastasi yhteensä 13 konferenssin järjestelyistä. Näihin tilaisuuksiin osallistui yhteensä 4 269 henkilöä.

Arktisen keskuksen tiedekeskusnäyttely

Arktisen keskuksen tiedekeskusnäyttely on keskeinen alueellinen vaikuttaja. Se välittää tietoa suurelle yleisölle ja toimii samalla erilaisena ja korkeatasoisena Lapin matkailukohteena. Se on tärkeä osa Rovaniemen ja Lapin imagoa.

Arktisen keskuksen näyttely koostuu ns. perusnäyttelystä ja vaihtuvista erikoisnäyttelyistä. Vaihtuvat erikoisnäyttelyt syventyvät milloin arktisen tieteen huippusaavutuksiin, milloin pohjoisen luonnon piirteisiin ja erikoisuuksiin ja milloin alueesta kertovaan taiteeseen.

Huhtikuussa 2007 avattu Muuttuva Arktis –perusnäyttely esittelee pohjoisten alueiden olosuhteita, luontoa, kulttuureja ja ääreisiin olosuhteisiin sopeutumista sekä monitieteistä arktista tutkimusta yleisöä kiinnostavalla ja interaktiivisella tavalla. Edelliseen perusnäyttelyyn verrattuna tuodaan painokkaammin esille pohjoisten alueiden kohtaamia muutoksia, kuten ilmastonmuutosta ja alkuperäiskansojen asemaa muuttuvassa maailmassa.

Yksi uuden perusnäyttelyn vetonauloista on revontuliteatteri, jossa näyttelyvieras voi selällään maaten katsoa kattoon heijastettavaa kolmiulotteista revontulianimaatiota.

Näyttelyssä on myös kylmähuone, jossa on ympäri vuoden jäätä, sekä revontuli-ilmiötä kuvaava Birkelandin kammio.

Avoim yliopisto-opetus

Avoimen yliopisto-opetuksen väylän kautta tutkinto-opiskeluun siirtyvien tavoite on vuosittain 50 opiskelijaa.

Avoimen yliopisto-opetuksen tavoite on vuosittain 1000 laskennallista kokovuotista opiskelijapaikkaa.

Vuonna 2007 avoimen väylän kautta tutkinto-opiskelijaksi siirtyi 26 opiskelijaa, joten vuoden tavoitteesta jäätin reilusti. Tulossopimuskaudella 2004–2006 oli tavoitteena, että avoimen yliopiston väylän kautta olisi siirtynyt tutkinto-opiskelijaksi vuosittain 50 opiskelijaa. Tavoite ei kuitenkaan toteutunut, sillä tulossopimuskauden keskiarvoksi tuli 39 opiskelijaa/vuosi. Parhaiten avoimen yliopiston väylä toteutui vuoden 2007 aikana kasvatustieteiden tiedekunnassa, jossa 14 opiskelijaa siirtyi tätä kautta tutkinto-opiskelijaksi.

Väylän tehokkaampaa hyödyntämistä varten tutkinto-opiskelu-oikeutta tavoittelevat tarvitsevat pitkäkestoisia opintopolkuja. Yksittäisen opiskelijan kannalta oman pitkäkestoisen opintopolun rakentaminen avoimista yliopisto-opinnoista sisältää kuitenkin paljon muuttuvia asioita. Esim. yliopiston valintaperusteet vahvistetaan vuodeksi kerrallaan ja avoimen yliopiston opetustarjonta vahvistetaan lukuvuodeksi kerrallaan.

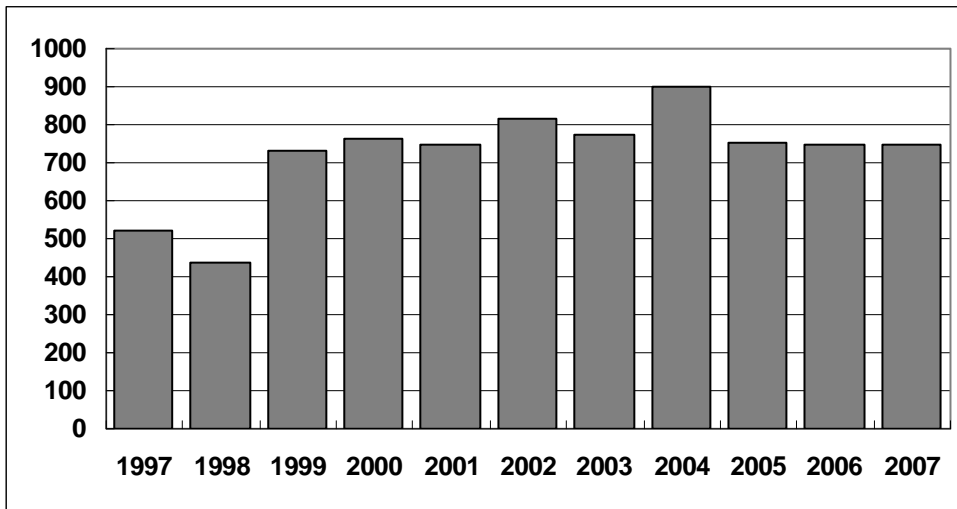
Taulukko 48. Avoimen yliopiston kautta tutkinto-opiskelijoiksi siirtyneet 2004–2007

Tiedekunta	2007	2006	2005	2004
<i>Kasvatustieteet</i>	14	11	22	25
<i>Yhteiskuntatieteet</i>	6	19	13	16
<i>Kauppätieteet ja matkailu</i>	4	4	2	4
<i>Taiteet</i>	2	1	-	1
Yhteensä	26	35	37	46

Avoimessa yliopistossa oli 750 **laskennallista kokopäiväistä opiskelijapaikkaa** vuonna 2007, mikä on sama määrä kuten edellisenäkin vuonna. Tulossopimuskaudella 2004–2006 avoimessa yliopistossa oli keskimäärin 801 laskennallista kokopäiväistä opiskelijapaikkaa vuosittain. Tuolloista tavoitetta, 850 opiskelijapaikkaa, ei siten saavutettu. Vuoden 2007 osalta tavoitteesta jäätin vielä enemmän, koska laskennallisten opiskelijapaikkojen tavoite nousi 1000:een. Kaikkiaan avoimessa yliopistossa opiskeli 4110 opiskelijaa vuonna 2007, mikä on 103 opiskelijaa (2,6 %) enemmän kuin vuonna 2006.

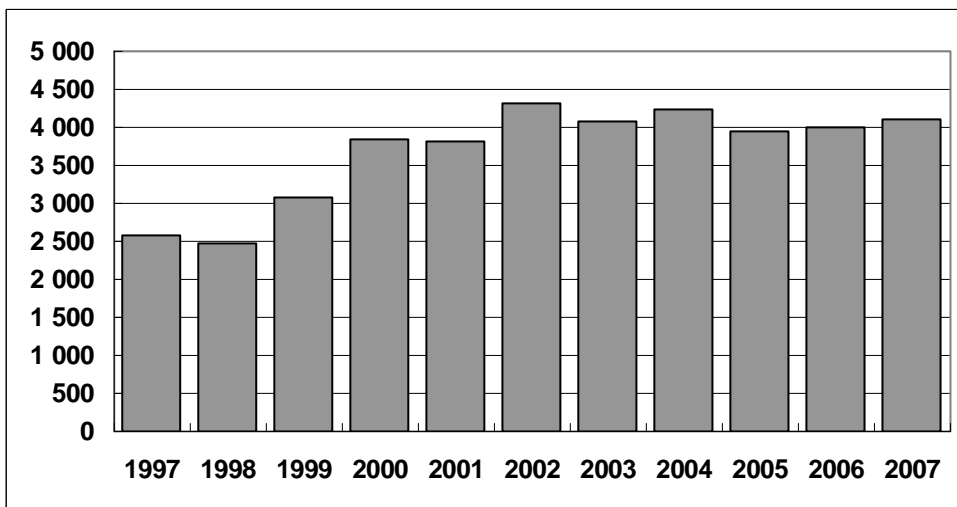
Kuva 10. Avoimen yliopiston laskennalliset kokopäiväiset *opiskelijapaikat 1997–2007

*) Laskennallisten kokovuotisten opiskelijapaikkojen laskukaava 2005-: opintojakson tai opintokokonaisuuden laajuus opintopisteinä * opintonsa aloittaneiden lukumäärä / 63.

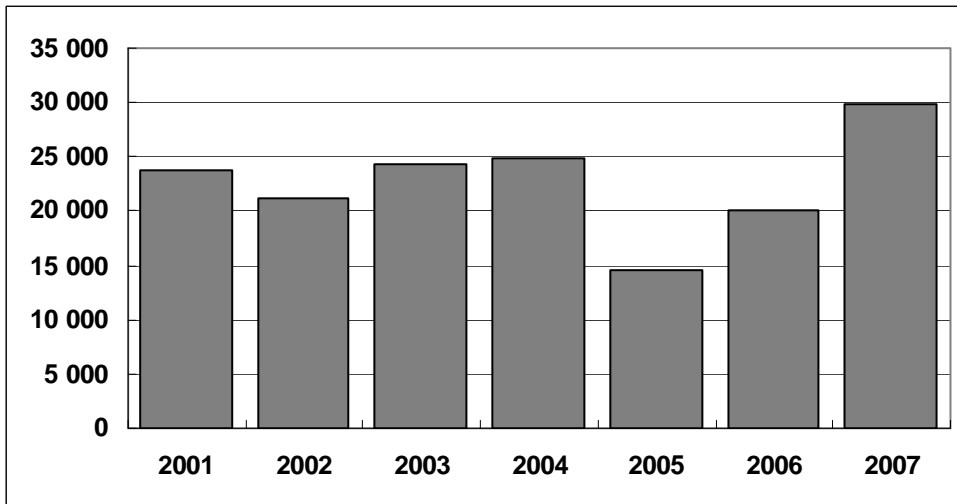
Kuva 11. Avoimeen yliopisto-opetukseen *osallistuneet 1997-2007

*) Avoimeen yliopisto-opetukseen osallistuneiden henkilöiden nettolukumäärä kalenterivuoden aikana. Nettoluku tarkoittaa, että opiskelija voi esiintyä luvussa vain yhden kerran.

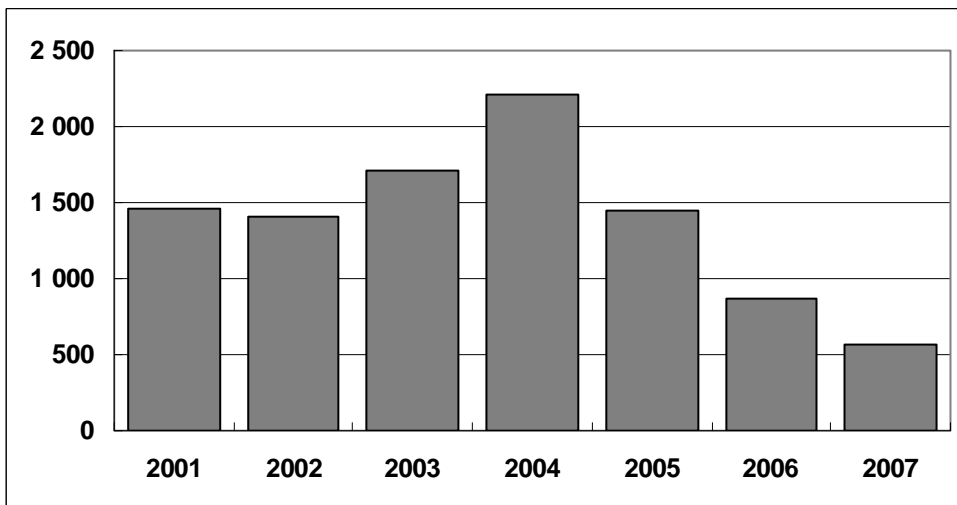
Avoimen yliopiston opintosuorituksia kertyi vuoden 2007 aikana yhteensä 29867 opintopistettä, mikä on 9770 opintopistettä (48,7 %) enemmän kuin edellisenä vuonna. Vuoteen 2005 verrattuna opintopistesuoritukset yli kaksinkertaistuivat joten vuonna 2005 tapahtunut, osittain tilastollisista muutoksista johtuva notkahdus avoimen opintosuorituksissa kurottiin umpeen.

Kuva 12. Avoimessa yliopistossa suoritettavat opintopisteet 2001-2007

Ikäihmisten osallistuminen yliopisto-opetukseen on vuoden 2004 vilkkaan osallistumisen vuodesta (2210 osallistujaa) vähitellen vähentynyt. Viime vuonna ikäihmisiä osallistui avoimeen yliopisto-opetukseen yhteensä 571 henkilöä, heistä 87 % oli naisia. Osallistuneiden määrä väheni 34 % edelliseen vuoteen verrattuna

Kuva 13. Ikäihmisten yliopistoon osallistuneet 2001-2007

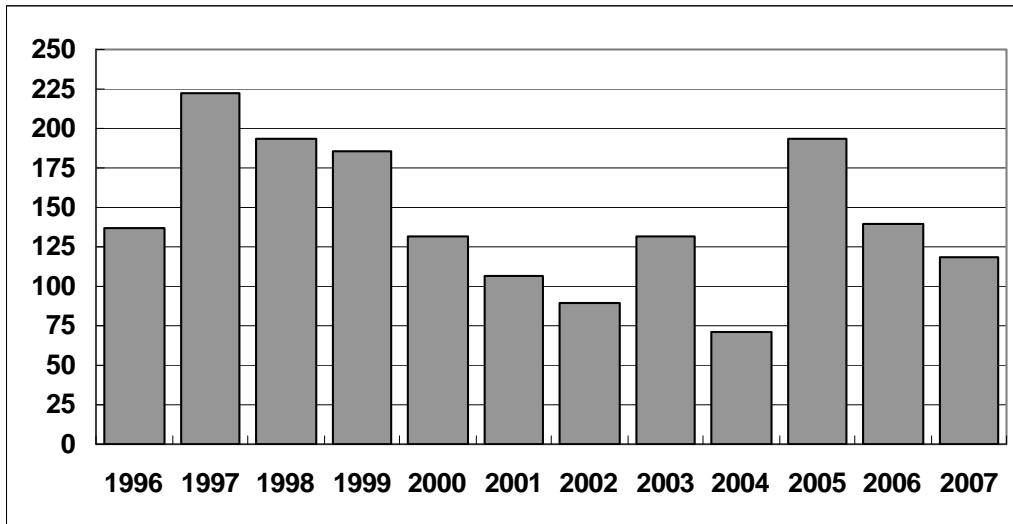
Täydennyskoulutus

Lapin yliopiston järjestämään täydennyskoulutukseen osallistui 2036 opiskelijaa vuonna 2007. Opiskelijoiden määrä väheni yli 38 % vuoteen 2006 verrattuna vaikka koulutusten määrä laski vain n. 15% eli vuonna 2006 koulutuksia oli yhteensä 140 kun vuonna 2007 niitä oli yhteensä 118.

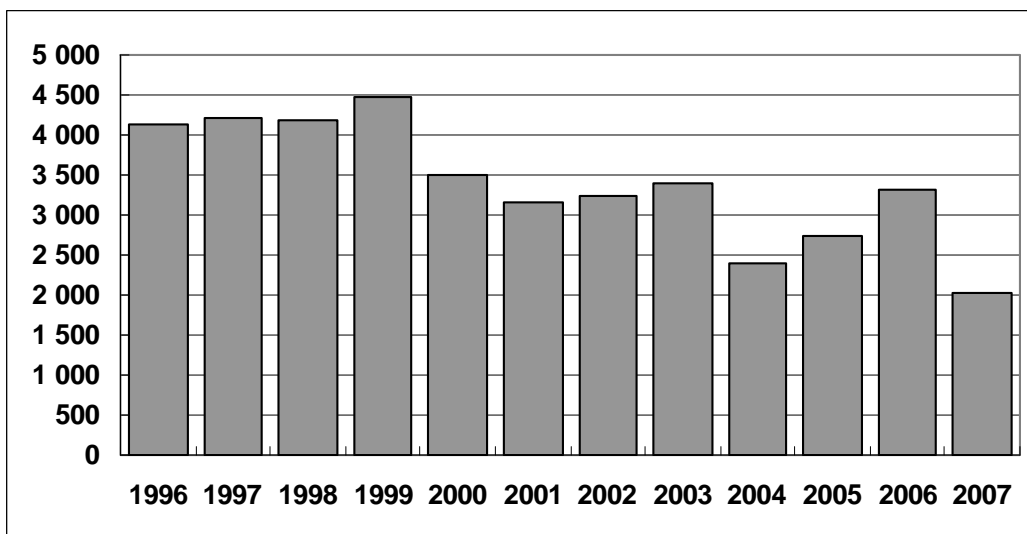
Vaikka koulutustilaisuuksien määrä laski vuoteen 2006 verrattuna, koulutuksiin sisältyvien opetustuntien yhteismäärä nousi 8783 tunnista 9798 tuntiin vuonna 2007. Täydennyskoulutuksena annetuista opetustunneista 78 % oli asiantuntija-ohjelmia eli alle

30 opintopisteen laajuisia täydennyskoulutuskursseja tai – ohjelmia. Vajaa 11 % opetustunneista oli seminaareja ja ajankohtaiskursseja eli korkeintaan viisi päivää kestäneitä koulutuksia. Erikoistumisopintoja eli vähintään 30 opintopisteen laajuisia täydennyskoulutusohjelmia annetuista opetustunneista oli loput eli vajaa 11 %.

Kuva 14. Täydennyskoulutusten määrät 1996-2007

Kuva 15. Täydennyskoulutukseen osallistuneet 1996-2007

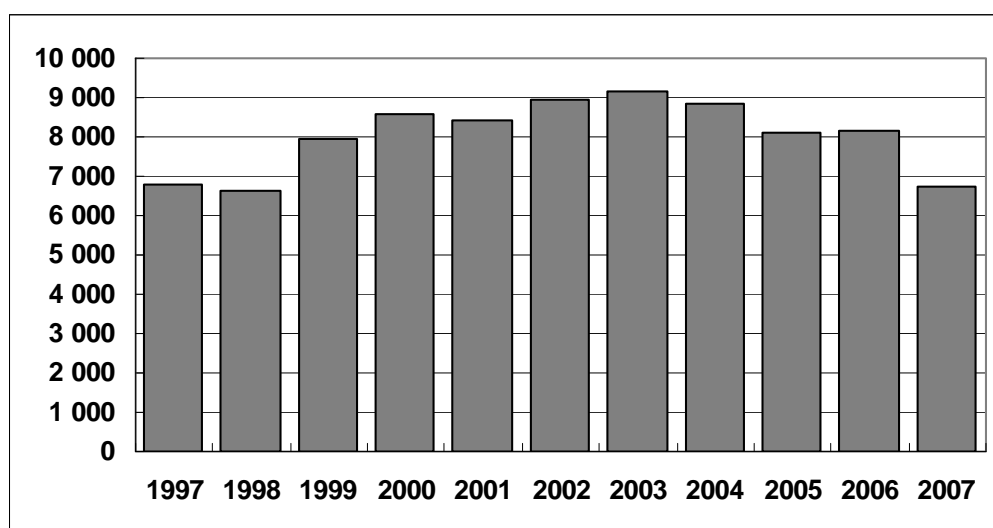
Taulukko 49. Täydennyskoulutuksen opetustunnit 2004-2007

Vuosi	Seminaarit	Asiantuntijaohj.	Erik.opinnot	Yht.
2004	207 (2%)	6 903 (65%)	3 453 (33%)	10 563
2005	379 (2%)	14 245 (86%)	1 882 (11%)	16 506
2006	321 (4%)	7 402 (84%)	1 060 (12%)	8 783
2007	1064 (11%)	7686 (78%)	1048 (11%)	9798

Yliopiston järjestämään **aikuiskoulutukseen** osallistui kaikkiaan 6717 opiskelijaa vuonna 2007. Heistä avoimeen yliopisto-opetukseen osallistui 4110, täydennyskoulutukseen 2036 ja ikäihmisten yliopisto-opetukseen 571 opiskelijaa. Aikuiskoulutukseen osallistuneiden määrä väheni 1467 opiskelijalla (17,9%) vuodesta 2006.

Avoimen yliopisto-opetuksen osallistujamäärä pysyi edellisvuoden tasolla. Täydennyskoulutukseen osallistuneiden määrä kasvoi viidenneksellä, kun taas ikäihmisten yliopisto-opetukseen osallistuneiden määrä laski 40 prosenttia.

Kuva 16. Aikuiskoulutukseen osallistuneet opiskelijat 1997-2007

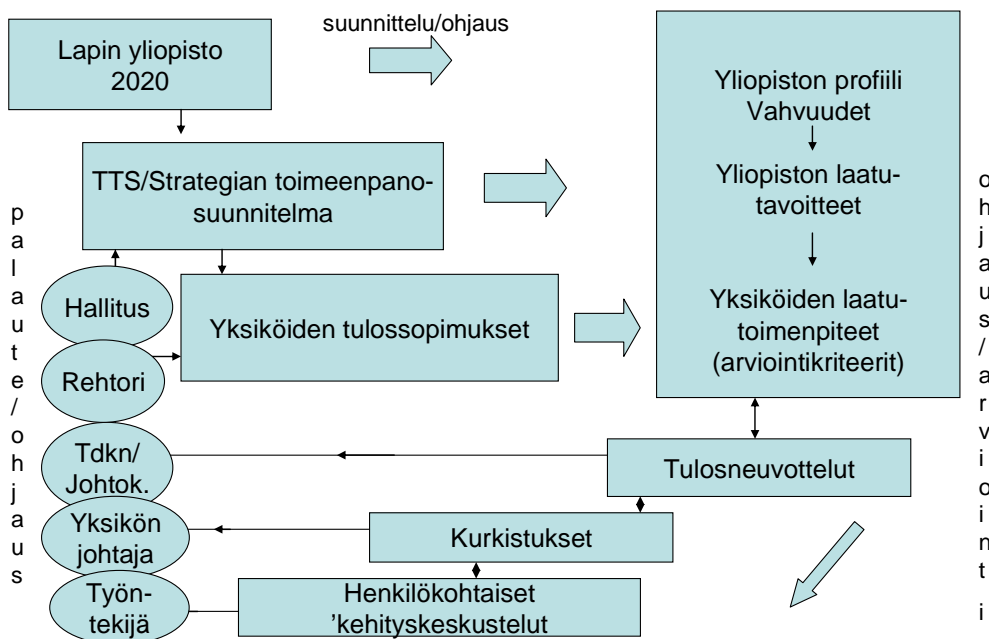
Laadunhallinta

Laatustrategian tavoitteet:

- 1) Laatujärjestelmä tukee yliopiston tutkimusta taiteellista toimintaa, opetusta ja yhteiskunnallista palvelutoimintaa. Laatujärjestelmä tekee toiminnan keskeiset periaatteet ja korkeatasoisen laadun näkyväksi.
- 2) Lapin yliopiston laadunhallinta ja kehittäminen tukee ja varmistaa tutkimuksen, yliopiston strategisten tavoitteiden ja vision toteutumista.
- 3) Laadunhallinta kytkeytyy tiiviisti yliopiston johtamiseen, suunnitteluun ja seurantaan.
- 4) Laatujärjestelmä tuottaa toimintaa kehittävää seuranta- ja arviointitietoa.
- 5) Itsearviointien ohella yliopisto osallistuu aktiivisesti myös ulkoisiin arviointeihin.

Kuva 17. Laadunvarmistus

Laadunvarmistus osana ohjausjärjestelmää

Lapin yliopiston sisäistä laadunvarmistusta kehitetään osana yliopiston toiminnanohjausta sekä suunnittelu- ja seurantaprosessia. Laadun varmistaminen tarkoittaa yliopistotasoisien strategioiden, ohjeistusten ja laatuavoitteiden konkretisoitumista laatua varmistaviksi toimenpiteiksi yksiköiden tulossopimuksissa sekä toiminta- ja taloussuunnitelmissa, jokaisen yliopistoyhteisöön kuuluvan määrätietoista työskentelyä toimenpiteiden toteuttamiseksi sekä vaikutusten systemaattista seuranta ja arviointia.

Laadunvarmistusjärjestelmä rakentuu tulosaluekohtaisesti siten, että kullekin tulosalueelle on määritelty onnistumisen kannalta keskeiset ydinprosessit ja näille ydinprosesseille yliopistotasoiset laatuavoitteet sekä laatuavoitteita varmistavat konkreettiset toimenpiteet. Vuoden 2007 aikana valmisteltiin laatuasiakirjat tutkimuksen, taiteellisen toiminnan, aikuiskoulutuksen sekä alueellisen kehittämistyön osalta. Perusopetuksen ja tieteellisen jatkotutkintokoulutuksen laatuasiakirjat hyväksyttiin vuonna 2006. Johdon ja yksiköiden tulosneuvotteluiden yhteydessä laatuvoimenpiteiden vaikuttavuutta arvioitiin seurantaindikaattoreilla, jotka on johdettu tulosaluekohtaisista laatuavoitteista ja OPM:n tulostittareista.

Toimintaprosessien kuvaaminen, työkäytäntöjen sekä vastuiden dokumentointi on keskeinen osa laatutyötä. Vuonna 2007 prosessien tunnistamista ja kuvaamista on tehty lähinnä perusopetuksen, aikuiskoulutuksen ja tukipalveluiden osalta.

Vuoden 2007 lopussa järjestettiin tiedekunnille, yksiköille ja tukipalveluille itsearviointikoulutusta. Sen yhteydessä yksiköt suorittivat ensimmäistä kertaa systemaattisesti itsearvioinnin. Itsearviointitietoa käytetään hyväksi toiminnan raportoinnissa.

Harjoittelukoulut

Harjoittelukoulun tavoitteena on opettajakoulutusta palvelevan toiminnan korkea taso ja läheinen vuorovaikutus yliopiston kanssa. Harjoittelukoulu kehittää monipuolista ohjattua harjoittelua yhteistyössä sijaintikunnan koulutoimen ja muiden alan toimijoiden kanssa.

Opetusharjoittelu

Lapin yliopiston harjoittelukoulun opetusharjoittelun sisällölliset ja toiminnalliset ratkaisut suunnitellaan opetusharjoittelutyöryhmässä, joka koostuu harjoittelukoulun ja didaktiikan lehtoreista. Kaikki didaktiikan ja harjoittelukoulun lehtorit kokoontuvat yhteissuunnittelupalaveriin ennen jokaista opetusharjoittelua.

Harjoittelukoulun lehtorit antavat opetusta myös tiedekunnan puolella, mikä edistää teorian ja käytännön yhteensovittamista sekä parantaa opiskelijatuntemusta. Harjoittelukoulun lehtorit osallistuvat myös täydennyskoulutukseen, joista pitkäkestoisena koulutuksena mm. eNorssin ohjaajakoulutus kohdentuu suoraan opiskelijoiden kohtaamiseen ja ohjaamiseen.

Jokaisesta opetusharjoittelusta kerätään sähköinen palaute, jonka pohjalta kehitetään opetusharjoittelujen sisältöjä ja toteutusta sekä didaktiikan ja harjoittelukoulun lehtoreiden ohjausta. Opetusharjoittelun suoritusmerkinnän edellytys on palautteen antaminen, joten palautteet on saatu 100 %:sesti.

Kenttäharjoittelu

Soveltava kenttäharjoittelu toteutetaan yhteistyössä Lapin läänin koulutoimien kanssa. Kenttäharjoittelun kehittämistyötä, Pohjoinen opettajuus -hanketta, on jatkettu Enontekiön kunnassa. Norjan puolella yhteistyökumppani on Altan opettajankoulutuslaitos. Muonion kunta joutui jättäytymään Pohjoinen opettajuus –hankkeesta lomautusten vuoksi.

Harjoittelukoulu tarjoaa ns. ”opettajavarjostus” -mahdollisuuden kentän opettajille. Opettajat voivat tulla opetuksen päivitysjaksoille, jolloin he seuraavat opetusta ja käyvät ohjauskeskustelut harjoittelukoulun lehtorin kanssa. Tätä tarjotaan ensisijaisesti kenttäkoulujen opetusharjoittelua edeltävänä täydennyskoulutuksena. Lisäksi harjoittelukoulu tarjoaa lehtoreiden suunnittelemaa täydennyskoulutuspaketteja, joita kunnat voivat halutessaan tilata opettajakunnan täydennyskoulutusohjelmaksi.

Taulukko 50. Harjoittelukoulun oppilasmäärä, htv:t ja opetusharjoittelun vuosiviikkotunnit 2000-2007

	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000
<i>Oppilaat</i>	363	370	366	358	322	360	355	339
<i>Henkilötyövuodet</i>	33	33	33	33	34	36	32	31
<i>Opetusharjoittelu (h)</i>	99	103	105	101	99	87	107	95

Yliopiston tilat

Lapin yliopiston toimitilastrategian mukaan yliopiston toimitilojen ja niiden hallinnan tulee tukea laadultaan, määrältään ja viihtyisyydeltään kustannustehokkaalla tavalla yliopiston strategisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista. Yliopiston palveluksessa olevien

samoin kuten opiskelijoiden toiminta tulee olla turvallista ja häiriötöntä. Yliopistolle tuotetaan toimitiloihin liittyvät tilapalvelut mahdollisimman edullisesti ja laadukkaasti.

Yliopiston toimitilat palvelevat kaikkien ydintoimintojen toteuttamista ja ovat opetustilojen osalta yhteiskäyttöisiä eri toimintayksiköiden kanssa. Tavoitteena on, että yliopiston käytössä on toiminnan edellyttämät viihtyisät, terveelliset ja kestävän kehityksen mukaiset tilat. Tilat pyritään jakamaan tasapuolisesti eri yksiköiden tarpeiden mukaan.

Lapin yliopistolla on toimitiloja Rovaniemen alueella kuudessa eri paikassa, Kemissä kahdessa eri paikassa ja näiden lisäksi Pyhätunturilla. Vuokranantajana on Senaattikiinteistöt 92,1 % osuudella vuokratilojen neliömäärästä. Muita vuokranantajia ovat Rovaniemen markkinakiinteistöt Oy/KOy Arktinen instituutti Oy (5,2 % osuus), PSOAS –asunnot OY (1,2 %), Lapin yliopistosäätiö (0,9 %), Metsähallitus (0,4 %) ja Kansantalo (0,2%).

Yliopiston toimitiloihin liittyviä yhteistyökumppaneita kampuksella ovat mm. YTHS (opiskelijoiden terveydenhoito), Fazer/Amica (ravitsemuspalvelut), Sol palvelut OY (siivous-, toimitila- ja puhelinvaihdopalvelut), YIT Turva (kulunvalvonta- ja rikosilmoituspalvelut), RLTV (vartiointipalvelut).

Lapin yliopisto ja Rovaniemen ammattikoulutus kuntayhtymä (RAMK) laativat yhteisen toimitilastrategian toukokuun 2008 loppuun mennessä. Samalla kartoitetaan kiinteistöjen yhteiskäyttömahdollisuuksia ja toimitilapalveluiden tuottamista yhteistyössä.

Taulukko 51. Lapin yliopiston toimitilat 2007

Tieto

neliometriä

Käytössä olevat tilat (huoneistoneliometriä)

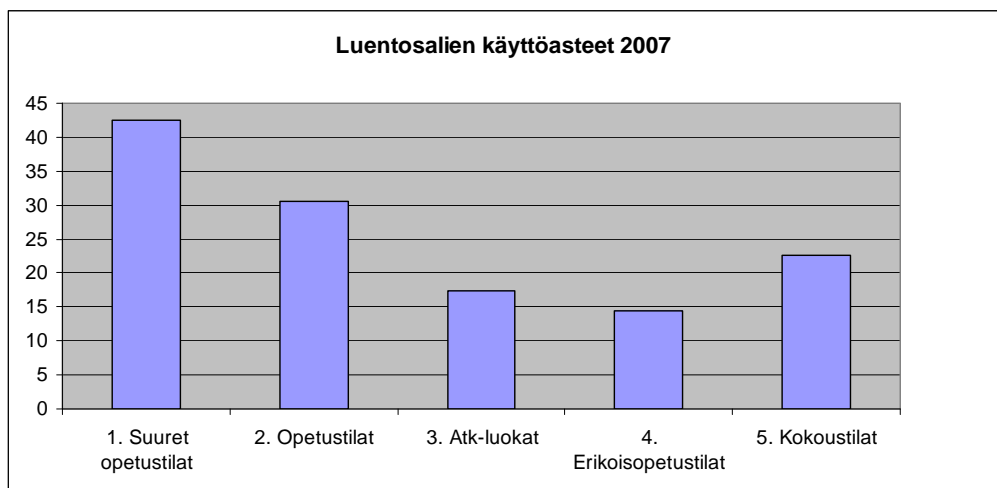
Kasvatustieteellinen ka.	4 548
Oikeustieteellinen ka.	2 577
Yhteiskuntatieteellinen ka.	3 683
Taideteollinen ka.	11 258
Erittelemätön ka., yhteiset ja jakamattomat tilat	23 379
Harjoittelukoulu	5 641
Yhteensä	51 086

Käytössä oleva nettokäyttöala

Kasvatustieteellinen ka.	1 858
Oikeustieteellinen ka.	783
Yhteiskuntatieteellinen ka.	1 328
Taideteollinen ka.	2 498
Erittelemätön ka., yhteiset ja jakamattomat tilat	21 792
Harjoittelukoulu	2 599
Yhteensä	30 858

Senaattikiinteistöjen osuus tiloista	92%
Vuokrakustannukset/kokonaisrahoitus	12,8%
Tilakustannukset/kokonaisrahoitus	14,8%
Henkilötyövuodet/huoneistoala	0,01
Henkilötyövuodet/nettokäyttöala	0,02
Opiskelijat/opetustilojen nettokäyttöala	1,85

Kuva 18. Opetustilojen käyttöaste vuonna 2007

1.5 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Lapin yliopisto on sitoutunut kehittämään työyhteisöään siten, että yliopiston kilpailukyky työnantajana paranee ja henkilöstön työkyky ja työtyytyväisyys lisääntyvät. Yliopiston keskeisimmät henkilöstöpolitiikkaa linjaavat asiakirjat ovat yliopiston kokonaisstrategiaan perustuvat henkilöstöstrategia, henkilöstöstrategian toimeenpanosuunnitelma ja viestintästrategia, yliopiston tasa-arvosuunnitelma ja syrjinnän vastainen suunnitelma.

Henkilöstöstrategian keskeisiä painotuksia ovat osaaminen ja työhyvinvointi. Toimeenpanosuunnitelmassa on konkretisoitu osaamisen kehittämiseen ja toimivan työympäristön luomiseen tähtäviä toimenpiteitä. Näistä toimenpiteistä on toteutettu ohjeistus henkilökunnan rekrytoimiseksi ja uudistettu ohje projektihenkilökunnan palkkaamisesta. Perehdytykseen on kiinnitetty yksiköissä huomiota. Kehityskeskustelujen yhteydessä on pyydetty yksikön esimiehen puoltamat koulutustarpeet. Koulutuksen toteuttamista ei ole vielä aloitettu.

Tasa-arvotyön yleisinä tavoitteina Lapin yliopistossa on jokaisen yliopistoyhteisön jäsenen tasa-arvoinen kohtelu, myönteisten tasa-arvoasenteiden saavuttaminen, miesten ja naisten tasa-arvoiset mahdollisuudet sijoittua työtehtäviin, naisten ja miesten palkkauksellinen tasa-arvo sekä opiskelijoiden tasa-arvoinen kohtelu.

Lapin yliopiston tavoitteena on edistää yhdenvertaisuutta suunnitelmallisesti kaikessa toiminnassa, asioiden valmistelussa ja päätöksen teossa, edistää henkilökunnan ja opiskelijoiden yhdenvertaista (tasapuolista) kohtelua, mahdollistaa sellaiset olosuhteet, jotka edistävät yhdenvertaisuuden toteutumista, edistää eettisiä toimintatapoja ja kunnioittaa ja arvostaa yliopistoyhteisön jäseniä yksilöinä.

1.5.1 Henkilöstön määrä ja rakenne

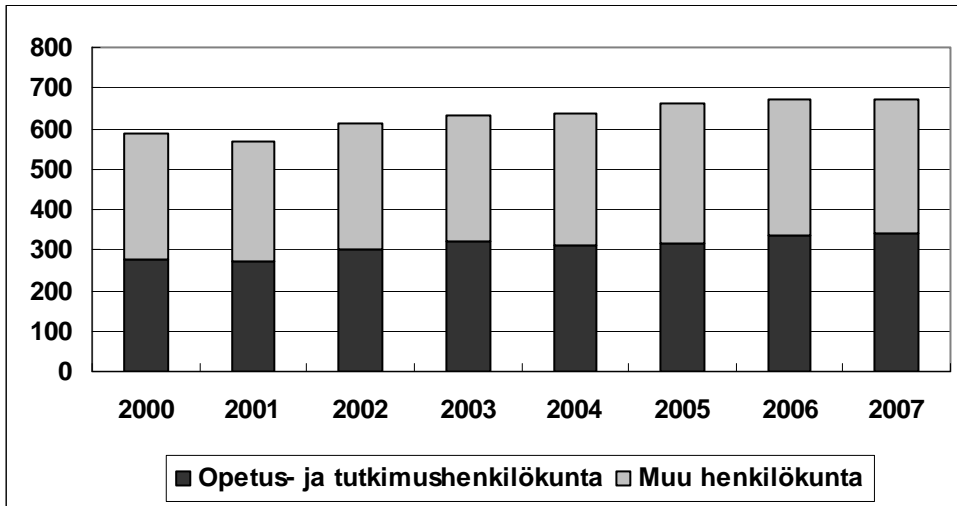
Lapin yliopistossa tehtiin sivutoiminen tuntiopetus mukaan lukien 671 henkilötyövuotta vuonna 2007. Opetus- ja tutkimus-henkilökunnan osuus henkilötyövuosista oli 50,7 % ja muun henkilökunnan 49,3 %. Henkilötyövuosien määrä kokonaisuudessaan pysyi ennallaan vuoteen 2006 verrattuna, joskin on huomattava, että opetus- ja tutkimushenkilökunnan osuus kokonaishenkilötyövuosien määrästä kasvoi 1,5 % ja muun henkilökunnan osuus vastaavasti väheni 1,5 % vuodesta 2006.

Henkilötyövuosista 72,7 % tehtiin budjettirahoituksella, 23,9 % muiden rahoituslähteiden ja 3,4 % Suomen Akatemian rahoituksella vuonna 2007. Suomen Akatemian rahoituksella tehtyjen henkilötyövuosien osuus kokonaishenkilötyövuosista on pysynyt viime vuosina melko vakaana, mutta vuoteen 2006 verrattuna vuoden 2007 budjettirahoitteisten henkilötyövuosien osuus on vähentynyt ja vastaavasti muiden ulkopuolisten rahoituslähteiden osuus on kasvanut samassa suhteessa.

Taulukko 52. Henkilötyövuodet rahoituslähteittäin (%) 2005-2007

Rahoituslähde	2007	2006	2005
<i>Budjettivaroin</i>	72,7	77	77
<i>Muut rahoituslähteet</i>	23,9	20	20
<i>Suomen Akatemia</i>	3,4	3	3

Kuva 19. Henkilötyövuodet Lapin yliopistossa 2000–2007

1.5.2 Henkilöstön ikärakenne

Lapin yliopiston henkilöstön keski-ikä oli vuonna 2007 43,4 vuotta, edellisenä vuonna se oli 42,8 vuotta. Miesten keski-ikä oli 44,5 vuotta ja naisten 42,7 vuotta. Alle 35-vuotiaita henkilökunnasta oli 25 %. ja yli 50-vuotiaita 30 %.

Taulukko 53. Henkilöstö ikäluokittain (%) 2005-2007

Ikäluokka	2007	2006	2005
- 24	1	1	1
25-29	10	11	11
30-34	14	15	14
35-39	13	13	15
40-44	14	16	16
45-49	18	16	15
50-54	14	16	14
55-59	9	8	9
60-	7	5	5

1.5.3 Henkilöstön koulutus rakenne

Lapin yliopiston henkilöstön koulutustaso oli koulutustasoindeksin mukaan 6,39 vuonna 2007. Miesten koulutustasoindeksi oli 6,48 ja naisten 6,33. Opetus- ja tutkimushenkilöstön koulutustasoindeksi oli 7,19 ja muun henkilöstön 5,60. Koulutustasoindeksi oli vuonna 2007 kaikilla mainituilla ryhmillä 2007 hieman edellisvuotta korkeampi. Koulutustasoindeksi lasketaan painotettuna keskiarvona. Keskiarvon laskennassa koulutustasojen arvot ovat:

- alempi ja ylempi keskiaste 1,5
- keskiaste 3,5
- alin korkea-aste 5
- alempi korkeakouluaste 6
- ylempi korkeakouluaste 7
- tutkijakoulutusaste (lisansiaatti tai tohtori) 8

Taulukko 54. Henkilökuntaryhmien koulutustasoindeksit 2005–2007

Henkilökuntaryhmä	2007	2006	2005
<u>Opetus- ja tutkimushenkilöstö</u>			
Professorit	7,90	7,88	7,90
Yliassistentit ja assistentit	7,36	7,28	7,39
Lehtorit	7,29	7,07	7,14
Tutkijat	6,76	6,68	6,61
<u>Pt. tuntiopettajat</u>	<u>6,42</u>	<u>6,33</u>	<u>6,34</u>
Yhteensä	7,19	7,09	7,13
<u>Muu henkilöstö</u>			
Aikuiskoulutus	6,20	6,14	5,96
Projekti	6,35	5,98	6,01
Muut	5,39	5,79	5,25
Hallinto ja toimisto	5,47	5,47	5,54
Atk	5,40	5,43	5,36
Kirjasto ja tietopalvelu	5,58	5,33	5,40
Tutkimuksen apu	4,91	4,95	4,71
Huolto	3,48	3,39	3,39
Yhteensä	5,60	5,53	5,53

Taulukko 55. Henkilöstö koulutustasoittain (%) 2005–2007**Koulutustaso: Opetus- ja tutkimushenkilöstö**

	2007	2006	2005
Tutkijakoulutus	40,2	37,5	37,7
Ylempi korkeakouluaste	50,9	51,2	51,9
Alempi korkeakouluaste	3,4	3,8	3,8
Alin korkea-aste	0,9	1,4	1,4
Keskiaste	4,6	6,1	5,2
Perusaste	-	--	

Koulutustaso: Muu henkilöstö

	2007	2006	2005
Tutkijakoulutus	4,2	3,9	4,4
Ylempi korkeakouluaste	34,7	34,0	32,8
Alempi korkeakouluaste	12,0	11,6	12,5
Alin korkea-aste	29,3	29,3	28,4
Keskiaste	17,4	18,2	19,4
Perusaste	2,4	3,0	2,6

1.5.4 Henkilöstön sukupuolirakenne

Lapin yliopistossa tehdyistä henkilötyövuosista naiset tekivät 62,5 % ja miehet 37,5 % vuonna 2007. Opetus- ja tutkimushenkilöstön henkilötyövuosista naiset tekivät 55,3 % ja miehet 44,7 %. Muun henkilökunnan henkilötyövuosista naiset tekivät 69,5% ja miehet 30,5 %.

Opetus- ja tutkimushenkilöstön henkilökuntaryhmistä ainoastaan professoreita oli enemmän miehiä kuin naisia. Muissa opetus- ja tutkimushenkilöstön henkilökuntaryhmissä

naiset tekivät henkilötyövuosista suuremman osan. Yliassistenttien ja assistenttien henkilötyövuosista naiset tekivät 67 %, tutkijoiden 59 % ja lehtoreiden 56 %.

Muun henkilöstön henkilötyövuosista miesten osuus oli naisia suurempi ainoastaan huolto- ja atk-henkilöstössä. Muissa henkilöstöryhmissä naiset tekivät henkilötyövuosista miehiä suuremman osan. Esim. hallintohenkilöstön henkilötyövuosista naisten osuus oli yli neljä viidesosaa.

Taulukko 56. Henkilöstön sukupuolirakenne henkilöstöryhmittäin 2007

Henkilöstöryhmä	Miehet (%)	Naiset (%)
<u>Opetus- ja tutkimushenkilöstö</u>		
Professorit	57,4	42,6
Yliassistentit ja assistentit	33,3	67,7
Lehtorit	44,4	55,6
Pt. tuntiopettajat	47,0	53,0
Tutkijat	41,3	58,7
Yhteensä	44,7	55,3
<u>Muu henkilöstö</u>		
Hallinto	15,8	84,2
Huolto	85,0	15,0
Kirjasto	33,3	66,7
Atk	69,3	30,7
Aikuiskoulutus	22,6	77,4
Projektihenkilöstö	30,0	70,0
Tutkimuksen apuhenkilöstö	35,3	64,7
Yhteensä	30,5	69,5
Koko henkilöstö yhteensä	37,6	62,4

1.5.5 Vakinainen ja määräaikainen henkilöstö

Lapin yliopiston henkilöstöstä suurin osa on vakituisessa palvelusuhteessa. Vakituisten henkilökunnan liikkuvuus yliopiston sisällä on kuitenkin suurta. Tähän liikkuvien ryhmään kuuluvat viransijaiset ja avoimien tehtävien hoitajat. Yliopiston henkilöstöön kuuluu myös ryhmiä, jotka ovat tehtävänsä luonteesta johtuen yliopistosektorille tyypillisessä määräaikaisessa tehtävässä. Näitä ovat mm. yliassistentit, assistentit ja osa päätoimisista tuntiopettajista. Ns. aitoihin määräaikaisiin kuuluvat määräaikaisissa tehtävissä työskentelevät henkilöt, kuten esim. yliopiston hankkeissa ja projekteissa työskentelevät.

Vakituisia tai viran luonteesta johtuvia määräaikaisia oli 85 % opetushenkilökunnasta vuonna 2007. Vuonna 2006 heidän osuutensa oli 89 %. Muusta henkilökunnasta vakinaisten ja viran luonteesta johtuvien määräaikaisten osuus oli 70 % vuonna 2007. Vuonna 2006 osuus oli 69 %.

Lahjoitusprofessorit ja kutsumismenettelystä täytetyt professorit

Lapin yliopistolla rahoitettiin lahjoitusvaroin vuoden 2007 aikana yksi professori, virka sijoittuu taiteiden tiedekuntaan.

Professorin virka voidaan täyttää kutsusta haettavaksi julistamatta silloin, kun virkaan voidaan kutsua erittäin ansioitunut, kiistatta virkaan kelpoinen henkilö. Lapin yliopiston yhteiskuntatieteiden tiedekunnassa on täytetty kutsumismenettelyllä yksi professorin virka vuoden 2007 alusta lukien. Muita kutsusta virkaan nimitettäviä ei vuoden 2007 aikana ollut.

Terveys ja työkyky

1.5.6 Työtyytyväisyys

Lapin yliopistossa on tehty työtyytyväisyyskyselyt vuosina 2002, 2004 ja 2007. Vuoden 2007 alussa tehtyyn kyselyyn vastasi 244 työntekijää. Vastausprosentti oli 37. Kyselyyn vastanneista 54 % oli pysyvässä palvelussuhteessa yliopistoon. Kyselyn mukaan työtyytyväisyysindeksi oli 3,1. Vuonna 2004 tehdyssä kyselyssä indeksi oli 3,2. Indeksiarvot määräytyvät seuraavasti: 1=huono, 2=välttävä, 3=tyytyttävä, 4=hyvä ja 5=erittäin hyvä. Kriittisenä rajana pidetään indeksiarvoa 3, jonka alle indeksi ei saisi mennä.

Vuoden 2007 työtyytyväisyyskyselyyn vastanneet eivät pitäneet yliopistoa enää niin hyvänä työnantajana kuin aikaisempina vuosina. Huoli työpaikan säilymisestä näkyi vastauksissa. Tyytymättömyyttä aiheutti myös palkkauksen ja työntehtävien vaativuustason kohtaamattomuus, töiden yleinen organisointi yksiköissä, yksöiden asioiden valmistelu ja päätöksenteko sekä palautteen niukkuus työn tuloksista, ammatinhallinnasta ja työssä kehittymisestä. Yliopiston tasolla kritiikkiä aiheutti töiden organisointi ja sisäinen tiedonkulku sekä palautteen vähyys työn tuloksista ja ammatinhallinnasta.

Kyselyyn vastanneet olivat tyytyväisiä työn itsenäisyyteen, mahdollisuuteen vaikuttaa työn sisältöön sekä työn vastuullisuuteen ja haastavuuteen. Vastajat arvostivat työyhteisön osaamista ja työpanosta. Työtovereiden taholta tulevaa kohtelua pidettiin oikeudenmukaisena ja inhimillisenä. Lisäksi vastauksissa arvostettiin mahdollisuutta yhdistää työ- ja yksityiselämä joustavasti.

1.5.7 Sairauspoissaolot

Lapin yliopistossa oli sairauspäiviä (työpäiviä) henkilötyövuotta kohti oli 8,3 vuonna 2007. Edellisenä vuonna sairauspäiviä oli 8,1. Yli 60 päivää kestävät sairauspoissaolot olivat vuonna 2007 vähäisiä, kuten edellisinäkin vuosina, mutta suurin muutos tilastossa on kestoaltaan 11-60 päivää jatkuneiden sairauspoissaolojen huomattava lisääntyminen. Näitä 11-60 päivää kestäneitä sairauspoissaoloja oli vuonna 2006 tapauksina 65 kpl, kun vuoden 2007 määrä oli 116 tapausta (lisäys 78 %). Toisaalta on myös huomioitavaa, että yli 90 päivää jatkuneet poissaolutapaukset ovat vähentyneet vuoden 2006 määrästä, 12 tapausta, viime vuonna niitä enää oli kaksi tapausta.

Taulukko 57. Sairauspoissaolojen keston jakauma (%) 2004-2007

Kesto	2007	2006	2005	2004
1 päivä	28,2	29,0	31,5	28,1
2 päivää	16,0	26,8	21,4	21,9
3 päivää	19,8	15,7	16,2	16,0
4-10 päivää	14,3	17,6	18,4	21,3
11-60 päivää	20,5	8,5	10,9	11,5
61-90 päivää	0,8	0,8	0,9	0,5
91-180 päivää	0,1	1,4	0,5	0,6
yli 180 päivää	0,1	0,1	0,1	0,2

1.5.8 Työterveyshuollon kustannukset

Työterveyshuollon kokonaiskustannukset yhtä henkilötyövuotta kohti olivat 372,37 euroa vuonna 2004, 370,66 euroa vuonna 2005 ja 376,71 euroa vuonna 2006. Vuonna 2007 vastaavat kustannukset olivat 350,79 euroa henkilötyövuotta kohti.

Kustannukset ovat pienentyneet, koska yliopisto liittyi vuoden 2007 alusta Hansel-sopimuksen mukaiseen laskutukseen, jonka ansiosta yliopisto saa alennusta kustannuksista. Ennaltaehkäisevän hoidon kustannukset vuonna 2004 olivat 48,2 % kokonaiskustannuksista, vuonna 2005 osuus oli 38,2 % ja vuonna 2006 osuus oli 34,4 %. Vuonna 2007 ennaltaehkäisevän hoidon prosenttiosuus putosi 32,5 prosenttiin.

Taulukko 58. Työterveyshuollon kokonaiskustannukset 2004-2006

Kustannuslaji	2007	2006	2005	2004
Ennalta ehkäisevä hoito	73 305	83 689	90 483	109 122
Sairaanhoito	152 255	159 667	146 368	117 230
Yhteensä	225 560	243 356	236 852	226 352

Kansaneläkelaitoksen palautus työterveyshuollon kustannuksista vuodelta 2004 oli 100 254 euroa, vuodelta 2005 saatiin 105 384 euroa ja vuodelta 2006 119 211 euroa. Vuoden 2007 palautukset ovat vielä saamatta.

Henkilöstöstrategia ja kehittämistoimenpiteet

Yliopistoyhteisön kehittämisen strategiset tavoitteet:

- 1) Yliopisto on kilpailukykyinen työnantaja.
- 2) Yliopistoyhteisö muodostuu lahjakkaista, luovista ja motivoituneista henkilöistä, joiden osaaminen ja mielenkiinto suuntautuvat yliopiston profiilialueille.
- 3) Tutkimukseen ja ammattiin liittyviin eettisiin kysymyksiin kiinnitetään erityistä huomiota.
- 4) Yhteisöllisyys ja yksilöllisyys, kriittisyys ja emansipatorisuus, luovuus ja vaikuttavuus toteutuvat yliopistoyhteisössä.

- 5) Yliopisto tarjoaa riittävät voimavarat henkilöstön tutkimusedellytyksiin, osaamisen kehittämiseen, työssä onnistumiseen ja uralla etenemiseen.
- 6) Yliopiston henkilöstö voi hyvin työssään.

Henkilöstö- ja johtamiskoulutus

Yliopiston esimiehille järjestettiin esimieskoulutusta, johon osallistui 50 esimiestä. Koulutuksen aloittaneista 26 suoritti koulutuksen kokonaan ja 15 osittain. Koulutuksessa olleet kokivat saaneensa vahvan teoreettisen pohjan johtamisesta ja erilaisista lähestymistavoista siihen. Koulutus herätti valmennettavien kiinnostuksen johtamiseen, ainakin ajatuksen ja teorian tasolla. Esimiehet kokivat esimiehen roolin ja tehtävien kokonaisuuden selkiytyneen ja he olivat saaneet välineitä johtamiseen. Erityisesti muutosjohtamisesta, vaikeiden asioiden ja kriisien käsittelystä sekä viestinnän ja vuorovaikutuksen merkityksestä oli opittu uutta.

Muuta henkilöstökoulutusta on järjestetty seuraavasti: opettajatutorien koulutus, TVT opetuskäytön lähitukiverkoston perehdyttämiskoulutus, opetuspalautteet oppimista ja opetusta kehittämässä, gradun ohjaukoulutus, W5W koulutus, opettaja verkko-opetuslaadun kehittäjä -verkkokurssi, optiman peruskäyttökoulutus, optima -klinikka, www -sivujen kehittämiskoulutus, tietoturvakampanja, koulutus prosessien kuvaamiseksi ja mallintamiseksi, matkahallintakoulutusta sekä kielikoulutusta.

Työkykyä ja työhyvinvointia ylläpitävä toiminta

Yliopistossa pidetään yliopistokohtaisia ja yksikkökohtaisia kehittämispäiviä, joihin sisältyy yleensä yhteisöllisyyttä tukevaa virkistystoimintaa. Yliopiston koko henkilökunnalle järjestetään myös informaatiotilaisuuksia, joissa kerrotaan muutoksen kohteena olevista asioista. Yliopiston yksiköissä järjestetään lisääntyvässä määrin säännöllisiä yksikön sisäisiä palavereita, joissa keskustellaan yksikön ajankohtaisista asioista. Vuosittain yliopistoon pyydetään vieraileva asiantuntija luennoimaan henkilökunnalle ajankohtaisista teemoista. Vuonna 2007 teemana oli muutoksen kohtaaminen.

Yhteistyössä Rovaniemen ammattikorkeakoulun kanssa on järjestetty useamman vuoden ajan esimiehille, suunnittelijoille, tutkijoille ja toimistohenkilökunnalle ryhmäkuntoutuksia Kelan rahoittamana. Työterveyshuollon kanssa yhteistyössä on järjestetty pitkällä sairauslomalla oleville työntekijöille työkokeilun avulla mahdollisuus palata työelämään. Yliopiston henkilökunnan työkyvyn ylläpitämiseksi yliopisto on tarjottu erilaisia liikuntamahdollisuuksia yhteistyössä opiskelijaliikunnan kanssa. Yliopiston henkilökunnan työergonomiaa on kehitetty useamman vuoden ajan yhteistyössä työterveyshuollon kanssa. Riskikartoitustyötä on jatkettu yksiköihin tehtävällä riskienarviointilla yhteistyössä työterveyshuollon kanssa tehdyn suunnitelman mukaisesti siten, että riskiarviointi suoritetaan yksiköissä noin viiden vuoden välein. Riskiarviointiin on otettu käyttöön Sosiaali- ja terveysministeriön tekemä työkirja ja ohjelma.

Palkkausjärjestelmäuudistus

Palkkausjärjestelmäuudistuksen loppuun vieminen toteutettiin yliopistossa vuoden 2007 aikana. Yliopiston henkilökunnan palkat määritellään sopimuksen mukaisesti vpj - palkkoina. Lapin yliopiston osalta palkkausjärjestelmäuudistus kustannusvaikutus nousi sovittua suuremmaksi. Tähän vaikuttivat yliopistossa maksettavien kylmänalueen/seudun

lisän maksamisen jatkaminen ns. siirtymälisänä ja joissakin henkilöstöryhmissä palkkauksen jälkeensä jääneisyys valtakunnallisesta tasosta. Naisten ja miesten palkkaerot eivät kasvaneet palkkausjärjestelmäuudistuksen myötä vaan eri sukupuolten palkkakehitys on ollut samansuuntainen. Eri ammattiryhmissäkään ei ole havaittavissa epätasa-arvoa palkanmäärityksessä.

Vuoden 2007 alussa Lapin yliopistossa tehtiin kysely henkilökunnalle palkkausjärjestelmäuudistuksesta. Kyselyyn vastasi 176 henkilöä. Kyselyyn vastanneet kritisoivat voimakkaasti palkkausjärjestelmäuudistusta eikä siinä katsottu olevan hyviä puolia. Vaativuustasoihin ja henkilökohtaisen suoriutumisen kriteereihin toivottiin selkeyttä. He myös kommentoivat, että vaativuusarviointi perustui nimikkeisiin, ei todellisiin tehtäviin. Myös vaativuusarvioinnin yhteismitallisuutta eri yliopistojen ja yksiköiden välillä epäiltiin. Vastaajat kokivat, että heidän vaativuustasojen ja henkilökohtaisen suoriutumisen arviointiin vaikutti voimakkaasti sovittu kustannusvaikutus, eikä vaativuustasoja suoriutumisen tasoja arvioitu vastaamaan kriteerejä. Lisäksi he kokivat, että yliopisto on pudottanut heidän vaativuustasojaan ja suoriutumisen tasoja perusteettomasti. He kokivat, että ainoastaan esimies voi arvioida heitä. Toisaalta he myös epäilivät esimiehen asiantuntemusta ja/tai puolueettomuutta.

1.6 Tilinpäätösanalyysi

1.6.1 Rahoituksen rakenne

Rahoituksen rakenteessa merkittävin muutos vuonna 2007 oli budjetti- ja täydentävän rahoituksen menorakenteessa. Vuonna 2007 täydentävän rahoituksen menojen osuus kokonaismenoista oli 31 %, kun vuonna 2006 sen osuus oli 26 %. Euromääräisesti täydentävän rahoituksen menojen kasvu on ollut 2,2 miljoonaa euroa. Täydentävällä rahoituksella katetut menot kasvoivat 20,2 %, kun puolestaan budjettirahalla katetut menot vähenivät 6,0 %. Kokonaismenot ilman harjoittelukoulua¹ olivat 43,5 miljoonaa euroa ja menojen kasvu² oli 0,8 %.

Taulukko 59. Kokonaisrahoitus (kokonaismenot) vuosina 2003-2007 (1 000 €)

	2003	2004	2005	2006	2007
Budjettirahoitus	25 702	30 528	30 898	31 928	30 016
Muutos-%	10,3 %	18,8 %	1,2 %	3,3 %	-6,0 %
Täydentävä rahoitus	10 555	8 790	10 552	11 226	13 497
Muutos-%	1,3 %	-16,7 %	20,0 %	6,4 %	20,2 %
Yhteensä	36 257	39 318	41 450	43 154	43 513
Kokonaismuutos-%	7,5 %	8,4 %	5,4 %	4,1 %	0,8 %

¹ Lapin yliopiston kokonaismenot olivat 46,3 miljoonaa euroa vuonna 2007. Harjoittelukoulun menot olivat tästä summasta 2 790 000 euroa, joita ei huomioida yliopiston toimintaa kuvaavissa laskelmissa, koska harjoittelukoulu käsitellään omana kokonaisuutenaan. Kokonaismenot ilman harjoittelukoulua olivat 43,5 miljoonaa euroa vuonna 2007. Kokonaismenot ilman harjoittelukoulua nousivat 0,8 % vuodesta 2006.

² Mikäli käyttöomaisuuden hankintameno otettaisiin viime vuosien tapaan huomioon laskelmissa, kokonaismenot olisivat nousseet 2,4 %. Käyttöomaisuuden jätettiin pois laskelmista, koska laskelmissa huomioidaan jo suunnitelman mukaiset poistot. Käyttöomaisuusmenojen huomiointi laskelmissa yhdessä poistojen kanssa johtaisi siihen, että kyseiset menot tulisivat huomioitua kahteen kertaan. Muutoksen nettovaikutus on 672 800 euroa kokonaismenoja alentava.

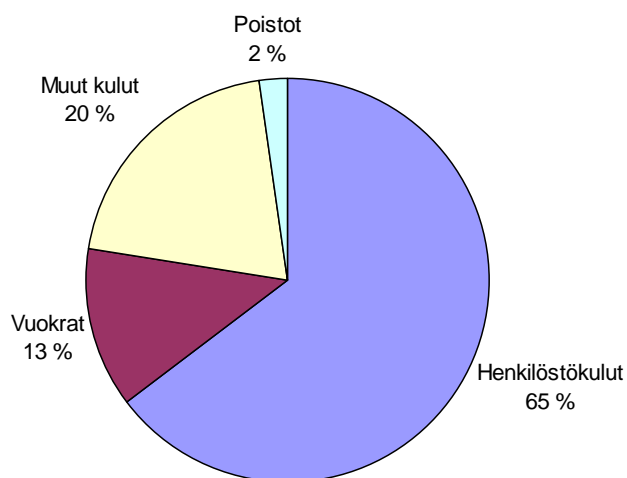
Täydentävässä rahoituksessa EU-rahoitus on edelleen merkittävässä roolissa, vaikkakin sen osuus onkin laskenut alle 50 %:n. Vuoden 2007 täydentävällä rahoituksella katetut menot ovat kasvaneet merkittävästi, etenkin pienemmän osuuden rahoittajien osalta.

Taulukko 60. Täydentävän rahoituksen käyttö rahoittajittain

Täydentävän rahoituksen käyttö rahoittajittain			
Rahoittaja	€	%-osuus	Kasvu-% vuodesta 2006
1 Suomen Akatemia	1 262 203	9,4 %	16 %
2 Tekes	552 600	4,1 %	136 %
3 Kotimainen yritys	193 133	1,4 %	82 %
4 Muu kotimainen	5 258 825	39,0 %	27 %
5 EU	6 068 864	45,0 %	6 %
7 Muu ulkomainen	160 944	1,2 %	163 %
YHTEENSÄ	13 496 569	100,0 %	20,2 %

Kokonaismenojen menolajeittainen jakaantuminen on pysynyt samassa linjassa edellisvuosien kanssa. Menolajien osuuksista näkyy yliopistoille tyypillinen toiminnan henkilötyöpainotteisuus. Kokonaismenoista 65 % muodostuu henkilöstökuluista ja 13 % vuokratuista, jotka ovat osittain riippuvaisia henkilöstön määrästä. Kokonaismenoista 22 % muodostuu muista kuluista ja poistoista.

Kuva 20. Kokonaismenojen jakaantuminen menolajeittain vuonna 2007

1.6.2 Talousarvion toteutuminen

Lapin yliopiston vuotuiset talousarvion kautta saadut määrärahat olivat vuonna 2007 yhteensä 36,2 miljoonaa euroa (37,6 miljoonaa euroa vuonna 2006). Edellisiltä vuosilta siirtyneitä siirtomäärärahoja oli 5,7 miljoonaa euroa, joista osa on vuoden 2008 määrärahoja. Kokonaisuudessaan määrärahoja oli vuonna 2007 käytettävissä 39,7 miljoonaa euroa. Määrärahoja käytettiin 33,5 miljoonaa euroa, joten vuodelle 2008 siirtyi 6,2 miljoonaa euroa.

1.6.3 Tuotto- ja kululaskelma

Toiminnan tuotot kasvoivat 22,8 % vuonna 2007 ollen 12,4 miljoonaa euroa. Kasvu selittyi täydentävän rahoituksen lisääntymisellä, johon puolestaan on vaikuttanut etenkin yhteisrahoitteisen toiminnan tuottojen kasvu (21,6 %).

Toiminnan kuluja tarkasteltaessa vuokramenoissa on tapahtunut selvää muutosta. Tilavuokrat ovat kasvaneet oleellisesti Taiteiden tiedekunnan uudisrakennuksen myötä. Tilakustannukset nousivat odotusten mukaisesti 15,7 %, kun uudisrakennuksesta tuli vuokramenoja ensimmäisen kerran koko tilikauden ajalta. Vuokramenojen kasvun oletetaan tulevina vuosina pysyvän maltillisena. Muiden kulujen osalta ei ole tapahtunut kokonaisuuden kannalta merkittävää muutosta. Tilikauden 2007 kuluja on laskenut 363 000 euroa (- 1,0 %) ollen 35,9 miljoonaa euroa.

1.6.4 Tase

Tilikauden 2007 taseen loppusumma on 10,2 miljoonaa euroa ja lisäystä edellisestä vuodesta on 1 miljoonaa euroa (+ 11,1 %). Lisäys selittyy pääasiassa siirtosaamisten huomattavana kasvuna (1,3 miljoonaa euroa, + 25,3 %), joka puolestaan johtuu täydentävän rahoituksen hankevolyymin kasvusta. Täydentävälle rahoitukselle, etenkin rakennerahastohankkeille, on ominaista pitkät käsittely- ja maksuajat, mikä vaikuttaa siirtosaamisiin.

Käyttöomaisuus on vähentynyt 0,3 miljoonaa euroa (- 10,4 %), joka johtuu koneiden ja laitteiden arvon alentumisesta poistojen myötä. Tästä ei voi tehdä kuitenkaan suoraa johtopäätöstä, että laitekanta olisi vanhenemassa, vaan kone-, kalusto- ja laiteinvestointeja tehdään pidemmällä kuin yhden vuoden syklillä. Viimeksi vuonna 2006 tehtiin Taiteiden tiedekunnan uudisrakennuksen varustaminen, jonka kokonaisvaikutus taseeseen oli tuolloin yli miljoonaa euroa.

Taseen vastattavaa puolella huomattavana muutoksena nousee esiin vieraassa pääomassa saadut ennakot (kasvu 0,5 miljoonaa euroa, + 56,7 %). Saadut ennakot reagoivat siirtosaamisten tavoin hankevolyymin kasvuun. Osassa täydentävän rahoituksen hankkeissa saadaan ennakkomaksua kyseisen hankkeen toteuttamiseksi.

1.7 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Lapin yliopiston johto on valtion talousarviosta annetun lain 24 b §:n mukaisesti vastuussa viraston sisäisen valvonnan järjestämisestä sekä sisäisen valvonnan asianmukaisuudesta ja riittävydestä. Sisäisen valvonnan tarkoituksena on antaa kohtuullinen varmuus siitä, että viraston toiminta on tehokasta ja tarkoituksenmukaista, toimintaan liittyvä raportointi on luotettavaa ja toiminnassa noudatetaan lakeja ja säädöksiä.

Lapin yliopistossa sisäinen valvonta liittyy kiinteästi yliopiston suunnittelu- ja laadunvarmistusjärjestelmiin. Yliopiston yksiköiden toimintaa ohjataan ja arvioidaan tulos- ja kurkistusneuvottelujen avulla. Yksikkötasolla tavoitteet ja toiminta huomioidaan henkilökohtaisissa kehityskeskusteluissa. Sisäistä tarkastusta hoidetaan ja ohjeistetaan lisäksi osana päivittäistä hallintoa ja päätöksentekoa.

Lapin yliopiston sisäisen valvonnan tilaa on vuoden 2007 osalta jälkikäteen arvioitu käyttämällä valtiovarainministeriön suosittelemaa COSO_ERM -viitekehystä. Arvion perusteella yliopiston sisäinen valvonta ja riskien hallinta täyttävät säädetyt vaatimukset.

Yliopisto on kuluvalle tulossopimuskaudella ylittänyt tohtoritavoitteensa ja muiltakin osin saavuttanut toiminnalliset tavoitteensa valtakunnallisen tason mukaisesti. Yliopiston strategian uusiminen on koko yliopiston kattavana toimintana meneillään. Laatutavoitteet on määritelty ja samanaikaisesti on valmisteltu laatutoimenpiteiden arviointia.

Budjettirahoitusta täydentävän rahoituksen käyttö on yliopistossa vakiintunut noin neljäsosaan kokonaisrahoituksesta. Hanketoiminta edellyttää uudelleenorganisointia sekä tehostettuja seuranta – ja valvontamenetelmiä, jotta se tukisi yliopiston strategisten tavoitteiden saavuttamista eikä rasittaisi yliopiston perusrahoitusta. Hanketoiminnan kehittäminen on yhdessä Rovaniemen ammattikorkeakoulun kanssa meneillään

Yliopiston tulevan toiminnan suurimmat haasteet liittyvät valtakunnallisesti valmisteltavana olevaan yliopistouudistukseen sekä Lapin korkeakoulutoimintojen verkottamiseen. Uudistukset edellyttävät henkilöstöltä uuden toimintakulttuurin omaksumista ja tehostettua sisäistä tiedotusta. Tehty arviointi osoittaa, että tälläkin hetkellä puutteita liittyy toimintaperiaatteiden jalkauttamiseen yksilötasolle.

1.8 Arviointien tulokset

1) Lapin yliopisto on mukana Korkeakoulujen arviointineuvoston tukemassa benchmarking-hankkeessa; Palautteen voima (2007 - 2008). Yhteistyökumppanit ovat Taideteollinen korkeakoulu sekä Teknillisen korkeakoulun yhdyskuntasuunnittelun tutkimus- ja koulutuskeskus. Hanke on osa laatujärjestelmän kehittämistä

2) Lapin yliopiston kansainvälisten asiain yksikkö toteutti kansainvälisten palveluiden benchmarking- eli vertaisoppimismatkan Vaasan yliopistoon tammikuussa 2007. Benchmarking on osa Lapin yliopiston vuosien 2006 - 2015 tuottavuusohjelmaa, jossa vuoden 2006 tuottavuustoimenpiteisiin sisältyi Vaasan yliopiston kansainvälisten toimintojen benchmarking.

Kehittämiskohteita:

- toimintojen ja vastuiden tarkennus

- palvelujen suuntaus
- tehtäväkokonaisuudet, vastuukartat
- hallinnolliset käytännöt
- tiedekuntien vieraskielinen opetus
- markkinointi ja rekrytointi

1.9 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

Ei väärinkäytöksiä.

2 TALOUSARVION TOTEUMALASKELMA

LIIITE 1 sivu 1

Talousarvion toteutumalaskelma Osuus, momentin ja tilijaoitelun numero ja nimi	Tilinpäätös 2006	Talousarvio 2007 (TA + LTA:1)	Tilinpäätös 2007	Tilinpäätös 2007	Verattu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteuma %			
11. Verot ja veronhuoneiset tulot		182 461	182 461,04	0,00					
11.04.01. Arvonlisävero	132 835,71	182 461	182 461,04	0,00					
12. Sekalaiset tulot		836,15	836,15	0,00					
12.39.10. Muut sekalaiset tulot	2 857,81	836	836,15	0,00					
12.35.99. Ympäristöministeriön hallinnonalan muut tulot	269 070,00	0	0,00	0,00					
12.35.99.31. YM-hallinnonalan muut tulot									
Tulovarjoidiin yhteensä	404 763,52	183 297,19	183 297,19	0,00					
Päätöksen, momentin ja tilijaoitelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2006	Talousarvio 2007 (TA + LTA:1)	Talousarvion 2007 määrärahojen käyttö vuonna 2007	siirto seuravalle vuodelle	Verattui Tilinpäätös - Talousarvio	Tilinpäätös 2007	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot Edellisiltä vuosilta siirryneet	Käytetty vuonna 2007 (pl. peruutukset)	Siirretty seuravalle vuodelle
24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala	197 347,91	95 159,86	65 327,37	29 832,49	0,00	95 159,86	26 240,85	120 133,85	90 301,36
24.01.19. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arvionmääräraha)	4 897,91								
24.01.19.3. Lähtäjäyhteistyön arvonlisäveromenot	4 897,91								
24.01.29. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arvionmääräraha)	0,00	1 266,86	1 266,86	0,00	0,00	1 266,86	0,00	0,00	0,00
24.01.29.3. Lähtäjäyhteistyön arvonlisäveromenot (arvionmääräraha)	0,00	1 266,86	1 266,86	0,00	0,00	1 266,86	0,00	0,00	0,00
24.50.66. Lähtäjäyhteistyö (siirtomääräraha 3 v)	192 450,00	93 893,00	64 060,51	29 832,49	0,00	93 893,00	26 240,85	120 133,85	90 301,36
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	29 906,93	3 610,68	3 610,68	0,00		3 610,68	8 487,55	8 487,55	0,00
28.01.19. Valtiovarainministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arvionmääräraha)	2 906,93								
28.01.29. Valtiovarainministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arvionmääräraha)	0,00	3 610,68	3 610,68	0,00	0,00	3 610,68	0,00	0,00	0,00
28.80.24. Työhyvinvoinnin tuki	27 000,00						8 487,55	8 487,55	0,00
29. Opetusministeriön hallinnonala	37 301 658,67	36 050 766,70	29 889 018,57	6 161 748,13	0,00	36 050 766,70	5 490 050,02	39 389 872,02	33 184 308,61
29.01.19. Opetusministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arvionmääräraha)	2 167 102,67								
29.01.22. Kehittämistoiminta (siirtomääräraha 3 v)									
29.01.22.5.1. Kehittämistoiminta									
29.01.29. Opetusministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arvionmääräraha)	0,00	2 150 945	2 150 944,70	0,00	0,00	2 150 944,70	0,00	0,00	0,00
29.30.25. Aikuiskoulutuksen kehittäminen	0,00	30 502	28 497,21	2 004,79	0,00	30 502,00	30 502,00	30 502,00	28 497,21
29.10.21. Yliopistojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	31 218 000,00	0,00	0,00	0,00		0,00	5 181 213,44	5 181 213,44	0,00
29.10.21.1. Yleiset toimintamenot	30 803 000,00								
29.10.21.2. Työdemyskoulutuksen hintojen alennaminen	45 000,00						4 984 711,10	4 984 711,10	0,00
29.10.21.4. Muun liikelatoudellisen maksullisen toiminnan tukeminen	370 000,00						26 739,91	26 739,91	0,00
29.50.21. Yliopistojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	29 583 000,00	29 583 000,00	23 833 544,21	5 749 455,79		29 583 000,00	169 762,43	29 583 000,00	23 833 544,21
29.50.21.1. Yleiset toimintamenot	28 988 000,00	23 278 740,94	5 709 259,06	28 988 000,00		28 988 000,00	23 278 740,94	28 988 000,00	23 278 740,94
29.50.21.2. Työdemyskoulutuksen hintojen alennaminen	45 000,00	45 000	40 196,73	45 000,00		45 000,00	45 000,00	45 000,00	40 196,73
29.50.21.4. Muun liikelatoudellisen maksullisen toiminnan tukeminen	550 000,00	550 000	550 000,00	550 000,00		550 000,00	550 000,00	550 000,00	550 000,00
29.10.22. Yliopistolaitoksen yhteiset menot (siirtomääräraha 3 v)	148 000,00	0,00	0,00	0,00		0,00	56 526,93	56 526,93	41 303,38

29.10.22.1.	Tutkimus-, kehittämis- ja julkaisutoiminta	100 000,00	-	22 314,65	22 314,65	17 944,38	4 370,27
29.10.22.6.	Yliopistojen aikuiskoulutuksen kehittäminen	48 000,00	-	34 212,28	34 212,28	23 359,00	10 853,28
29.50.22.	Yliopistolaitoksen yhteiset menot (siirtomääräraha 3 v)	65 000	50 054,16	65 000,00	65 000,00	14 945,84	50 054,16
29.50.22.1.	Tutkimus-, kehittämis- ja julkaisutoiminta	15 000	13 001,74	15 000,00	15 000,00	1 998,26	13 001,74
29.50.22.6.	Yliopistojen aikuiskoulutuksen kehittäminen	50 000	37 052,42	50 000,00	50 000,00	12 947,58	37 052,42
29.10.24.	Harjoittelukoulujen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	0	0,00	0,00	127 992,93	127 992,93	0,00
29.50.24.	Harjoittelukoulujen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2 808 000	120 990,93	2 808 000,00	2 808 000,00	2 687 009,07	120 990,93
29.88.50.	Suomen Akatemian tutkimusmäärärahat (siirtomääräraha 3 v)	0	0,00	0,00	115 316,72	95 042,83	20 273,89
29.60.50.	Suomen Akatemian tutkimusmäärärahat (siirtomääräraha 3 v)	1 391 320	224 101,77	1 391 320,00	1 391 320,00	1 167 218,23	224 101,77
29.60.50.1.	Suomen Akatemian tutkimusmäärärahat	1 391 320	224 101,77	1 391 320,00	1 391 320,00	1 167 218,23	224 101,77
29.91.51.	Nuorten työpajatoiminta ja ehkäisevä huumetyö (siirtomääräraha 2 v)	22 000	15 140,69	22 000,00	22 000,00	6 859,31	15 140,69
29.91.51.2.	Nuorten työpajatoiminta ja ehkäisevä huumetyö	22 000	15 140,69	22 000,00	22 000,00	6 859,31	15 140,69
32. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonala		744,65	0	2 221,79	2 221,79	0,00	0,00
32.10.19.	Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalan arvontsivoveronmenot (arvontämääräraha)	744,65	0,00	2 221,79	2 221,79	0,00	0,00
32.10.29.	Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalan arvontsivoveronmenot (arvontämääräraha)	2 221,79	0,00	2 221,79	2 221,79	0,00	0,00
34. Työministeriön hallinnonala		44 038,54	0,00	27 344,79	27 344,79	27 344,79	0,00
34.06.51.	Työllistämisen-, koulutus- ja erityistoimet (kiinteä määräraha)	44 038,54	0,00	27 344,79	27 344,79	27 344,79	0,00
34.06.51.21.	Työllistämistuen palkat	44 038,54	0,00	27 344,79	27 344,79	27 344,79	0,00
35. Ympäristöministeriön hallinnonala		0,00	3 014	167 926,98	174 926,98	171 912,85	3 014,13
35.99.29.	Ympäristöministeriön hallinnonalan arvontsivoveronmenot (arvontämääräraha)	5	0,00	5,35	5,35	0,00	0,00
35.99.63.	Eun ympäristörahaoston osallistuminen ympäristö- ja luonnonsuojeluhakkeisiin (siirtomääräraha 3 v)	7 000	3 014	7 000	174 926,98	171 912,85	3 014,13
35.99.63.1.	Eun ympäristörahaoston osallistuminen ympäristö- ja luonnonsuojeluhakkeisiin (siirtomääräraha 3 v)	7 000	3 014,13	7 000,00	174 926,98	171 912,85	3 014,13
Määri- ja rahatilitt yhteensä		37 573 696,70	36 194 594,75	36 186 109,17	39 720 765,19	33 482 355,16	6 238 410,03

3 TUOTTO- JA KULULASKELMA

LAPIN YLIOPISTON TUOTTO- JA KULULASKELMA

	1.1.2007 - 31.12.2007		1.1.2006 - 31.12.2006	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	1 419 305,56		1 595 601,05	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	256 707,46		174 049,11	
Muut toiminnan tuotot	<u>10 697 282,14</u>	12 373 295,16	<u>8 304 420,20</u>	10 074 070,36
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	1 567 208,23		1 613 493,72	
Henkilöstökulut	30 267 609,87		29 434 680,58	
Vuokrat	6 261 512,03		5 189 326,35	
Palvelujen ostot	4 163 466,13		4 213 317,17	
Muut kulut	1 739 465,45		1 673 887,31	
Poistot	953 048,64		855 481,78	
Sisäiset kulut	<u>920 164,56</u>	-45 872 474,91	<u>1 117 496,26</u>	-44 097 683,17
JÄÄMÄ I		-33 499 179,75		-34 023 612,81
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	1 188,21		469,77	
Rahoituskulut	<u>6 227,92</u>	-5 039,71	<u>2 649,71</u>	-2 179,94
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset tuotot	393,98		3,40	
Satunnaiset kulut	<u>6 220,41</u>	-5 826,43	<u>0,00</u>	3,40
JÄÄMÄ II		-33 510 045,89		-34 025 789,35
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT				
Tuotot				
Euroopan Unionilta	0,00		<u>269 070,00</u>	269 070,00
Kulut				
Siirtotalouden kulut kunnille	0,00		0,00	
Siirtotalouden kulut kuntayhtymille	6 802,11		13 172,27	
Siirtotalouden kulut voittoa tavoittelemattomille yhteisöille	1 150,00		1 500,00	
Siirtotalouden kulut kotitalouksille	274 854,87		299 963,62	
Siirtotalouden kulut ulkomaille	17 865,13		61 541,34	
Muut siirtotalouden kulut	<u>1 671,22</u>	-302 343,33	<u>13 025,26</u>	-389 202,49
JÄÄMÄ III		-33 812 389,22		-34 145 921,84
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Perityt arvonlisäverot	349 477,04		349 231,17	
Suoritetut arvonlisäverot	<u>2 417 963,90</u>	-2 068 486,86	<u>2 447 185,02</u>	-2 097 953,85
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		<u>-35 880 876,08</u>		<u>-36 243 875,69</u>

4 TASE

LAPIN YLIOPISTON TASE

	31.12.2007		31.12.2006	
VASTAAVAA				
KANSALLISOMAISUUS				
Muu kansallisomaisuus	<u>164 945,96</u>	164 945,96	<u>164 945,96</u>	164 945,96
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet	139 741,66		203 914,63	
Muut pitkävaikutteiset menot	<u>302,09</u>	140 043,75	<u>1 357,11</u>	205 271,74
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Koneet ja laitteet	1 575 219,08		1 887 042,82	
Kalusteet	684 116,38		588 768,38	
Muut aineelliset hyödykkeet	1 750,00		500,00	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>0,00</u>	2 261 085,46	<u>0,00</u>	2 476 311,20
KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET				
Käyttöomaisuusarvopaperit	<u>8 493,49</u>	8 493,49	<u>8 493,49</u>	8 493,49
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET YHTEENSÄ				
		2 409 622,70		2 690 076,43
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	894 758,83		942 405,07	
Siirtosaamiset	6 654 635,18		5 309 895,89	
Muut lyhytaikaiset saamiset	3 765,45		11 510,28	
Ennakkomaksut	<u>31 273,92</u>	7 584 433,38	<u>21 488,17</u>	6 285 299,41
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Kassatilit	8 424,20		9 466,60	
Tiliviraston tulotilit	<u>0,00</u>	8 424,20	<u>0,00</u>	9 466,60
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ				
		7 592 857,58		6 294 766,01
VASTAAVAA YHTEENSÄ				
	<u>10 167 426,24</u>		<u>9 149 788,40</u>	

	31.12.2007		31.12.2006	
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA				
Valtion pääoma 1.1.1998	-483 355,36		-483 355,36	
Edellisten tilikausien pääoman muutos	3 460 985,94		2 070 846,49	
Pääoman siirrot	35 877 682,38		37 634 015,14	
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	<u>-35 880 876,08</u>	2 974 436,88	<u>-36 243 875,69</u>	2 977 630,58
RAHASTOJEN PÄÄOMAT				
Muut valtion rahastot ja lahjoitetut varat	<u>51 148,17</u>	51 148,17	<u>46 867,38</u>	46 867,38
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		3 025 585,05		3 024 497,96
VIERAS PÄÄOMA				
LYHYTAIKAINEN				
Saadut ennakot	1 389 403,64		885 515,95	
Ostovelat	1 315 666,79		1 349 269,51	
Tilivirastojen väliset tilitykset	761 807,41		686 885,99	
Edelleen tilitettävät erät	558 526,38		497 744,43	
Siirtovelat	2 789 779,78		2 501 219,22	
Muut lyhytaikaiset velat	<u>326 657,19</u>	7 141 841,19	<u>204 655,34</u>	6 125 290,44
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		7 141 841,19		6 125 290,44
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u>10 167 426,24</u>		<u>9 149 788,40</u>

Selvitys tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja vertailtavuudesta

Tiliviraston nimi ja kolminumeroinen tunnus:
Lapin yliopisto 632

Selvityksessä esitetään tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja vertailtavuudesta sellaiset olennaiset tilinpäätöksen laatimista ja vertailtavuutta edelliseen tilinpäätökseen vaikuttavia seikkoja koskevat tiedot, jotka eivät välittömästi ilmene tilinpäätöksen laadintaa koskevista säännöksistä ja valtiovarainministeriön määräyksistä tai eivät ole yleisesti tunnettuja hyvän kirjanpitotavan asettamia vaatimuksia.

1. Budjetointia koskevat muutokset ja muutosten tärkeimmät vaikutukset talousarvion toteutumalaskelmaan;

Ei muutoksia.
2. Valuuttakurssi, jota on käytetty muutettaessa ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat sekä muut sitoumukset Suomen rahaksi

Lapin yliopistolla ei ole ollut valuttamääräisiä toimittajavelkoja eikä muita ulkomaanmääräisiä saamisia 31.12.2007.
3. Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja –menetelmät sekä erityisesti niissä tapahtuneiden muutosten vaikutukset tilikauden tuotto- ja kulujäämän sekä taseessa ilmoitettavien erien muodostumiseen;

Rästimalkat on kirjattu vuosittain maksuperusteella. Vuoden 2007 rästimalkat ovat olleet 90 093,54 euroa, jotka on kirjattu tilikaudelle 2008 menoksi.
4. Aikaisempiin vuosiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä talousarviotulot ja –menot sekä virheiden korjaukset; jos ne eivät ole merkitykseltään vähäisiä

Ei ole.
5. Selvitys edellistä vuotta koskevista tiedoista, jos ne eivät ole vertailukelpoisia tilinpäätösvuoden tietojen kanssa.
Ei muutoksia.
6. Selvitys varainhoitovuoden jälkeisistä olennaisimmista tapahtumista.

Ei ole ollut.

Lapin yliopiston tilinpäätöksen liite 2: Nettoututut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi	Tilinpäätös 2006		Talousarvio 2007 (TA + LTA:t)		Talousarvion 2007 määrärahojen käyttö vuonna 2007		siirto seuraavalle vuodelle		Tilinpäätös 2007	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot		
	Bruttomenot	Bruttotulot	Nettomenot	Nettomenot	Nettomenot	Nettomenot	Nettomenot	Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytetty vuonna 2007	Käytettävissä vuonna 2007	Käyttö vuonna 2007	Siirretty seuraavalle vuodelle	
29.10.24. Harjoittelukoulujen toimintmenot				0	2 755 609,33				127 992,93	127 992,93	127 992,93	0,00	0,00
	Bruttomenot	2 718 990,89		0	2 755 609,33				127 992,93	127 992,93	127 992,93	0,00	0,00
	Bruttotulot	67 367,82		-	68 600,26								
	Nettomenot	2 651 623,07		2 808 000,00	2 687 009,07		2 808 000,00						120 990,93
29.10.21.1. Yleiset toimintamenot													
	Bruttomenot	32 043 418,62		0	31 504 665,35				4 984 711,10	4 984 711,10	4 984 711,10	0,00	0,00
	Bruttotulot	6 225 129,72		-	8 225 924,41								
	Nettomenot	25 818 288,90		2 898 800,00	23 278 740,94		28 988 000,00						5 709 259,06
29.10.21.2 Täydennyskoulutuksen hintojen alentaminen													
	Bruttomenot	35 908,59		0	18 969,27				26 739,91	26 739,91	26 739,91	0,00	0,00
	Bruttotulot	17 648,50		-	14 166,00								
	Nettomenot	18 260,09		45 000,00	4 803,27		45 000,00						40 196,73
29.10.21.4 Muun liiketaloudellisen maksullisen toiminnan tukeminen													
	Bruttomenot	426 690,57		0	666 004,60				169 762,43	169 762,43	169 762,43	0,00	0,00
	Bruttotulot	226 453,00		-	116 004,60								
	Nettomenot	200 237,57		55 000,00	550 000,00		550 000,00						550 000,00

Lapin yliopiston tilinpäätöksen liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset

Ei ole ollut tilikaudella 2007.

Lapin yliopiston tilinpäätöksen liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat

Ei ole ollut tilikaudella 2007.

Lapin yliopiston tilinpäätöksen liite 5: Henkilöstökulujen erittely

	2007	2006
Henkilöstökulut	24 865 975,10	24 343 328,57
Palkat ja palkkiot	24 722 660,10	24 343 328,57
Tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Lomapalkkavelan muutos	143 315,00	0,00
Henkilösivukulut	5 346 127,96	5 091 352,01
Eläkekulut	4 282 036,19	4 009 084,21
Muut henkilösivukulut	1 064 091,77	1 082 267,80
Yhteensä	30 212 103,06	29 434 680,58
Johdon palkat ja palkkiot, josta*)	0,00	0,00
- tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	10 350,90	0,00
Johto	1 200,00	0,00
Muu henkilöstö	9 150,90	0,00

*) Lapin yliopistolla ei vuonna 2007 ollut käytössä valtion palkkatilastointiluokitusta, joten johdon palkkojen ja palkkioiden erittelyä ei voida esittää.

Lapin yliopiston tilinpäätöksen liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Omaisuusryhmä	Poisto- menetelmä	Poistoaika vuotta	Vuotuinen poisto % 1)	Jäännösarvo €tai %
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIJOITUKSET				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Ostetut atk-ohjelmat	tasapoisto	4	25	0
Itsevalmistetut atk-ohjelmat	tasapoisto	4	25	0
Muut pitkävaikutteiset menot	tasapoisto	6	16,7	0
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Koneet ja laitteet				
Autot ja muut maankuljetusvälineet	tasapoisto	5	20	0
Raskaat työkoneet	tasapoisto	15	6,7	0
Kevyet työkoneet	tasapoisto	5	20	0
Atk-laitteet ja niiden oheislaitteet	tasapoisto	4	25	0
Toimistokoneet ja laitteet	tasapoisto	5	20	0
Puhelinkeskukset ja muut viestintälaitteet	tasapoisto	6	16,7	0
Audiovisuaaliset koneet ja laitteet	tasapoisto	5	20	0
Laboratoriolaitteet ja kalusteet	tasapoisto	5	20	0
Muut tutkimuslaitteet	tasapoisto	5	20	0
Muut koneet ja laitteet	tasapoisto	5	20	0
Kalusteet				
Asuinhuoneisto ja toimistokalusteet	tasapoisto	5	20	0
Muut kalusteet	tasapoisto	5	20	0

Lapin yliopiston tilinpäätöksen liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

Aineettomat hyödykkeet					
	112 Aineettomat oikeudet	114 Muut pitkävaikutteiset menot	Aineettomat hyödykkeet yhteensä	108 Muu kansallisomaisuus	
Hankintameno 1.1.2007	1 353 628,13	74 676,04	1 428 304,17	164 945,96	
Lisäykset	48 420,86	0,00	48 420,86	0,00	
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00	
Hankintameno 31.12.2007	1 402 048,99	74 676,04	1 476 725,03	164 945,96	
Kertyneet poistot 1.1.2007	1 149 713,50	73 318,93	1 223 032,43	0,00	
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	112 593,83	1 055,02	113 648,85	0,00	
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	
Kertyneet poistot 31.12.2007	1 262 307,33	74 373,95	1 336 681,28	0,00	
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	
Kirjanpitoarvo 31.12.2007	139 741,66	302,09	140 043,75	164 945,96	

Aineelliset hyödykkeet					Yhteensä
	125 Koneet ja laitteet	127 Kalusteet	128 Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	
Hankintameno 1.1.2007	8 128 667,06	1 056 583,40	500,00	0,00	9 185 750,46
Lisäykset	327 841,58	295 266,37	1 250,00	0,00	624 357,95
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.2007	8 456 508,64	1 351 849,77	1 750,00	0,00	9 810 108,41
Kertyneet poistot 1.1.2007	6 242 177,51	467 815,02	0,00	0,00	6 709 992,53
Vähennysten kertyneet poistot		0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	639 112,05	199 918,37	0,00	0,00	839 030,42
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot		0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2007	6 881 289,56	667 733,39	0,00	0,00	7 549 022,95
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2007	1 575 219,08	684 116,38	1 750,00	0,00	2 261 085,46

Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset					Yhteensä
	130 Käyttöomaisuusarvopaperit	
Hankintameno 1.1.2007	8 493,49	0,00	0,00	0,00	8 493,49
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.2007	8 493,49	0,00	0,00	0,00	8 493,49
Kertyneet poistot 1.1.2007	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2007	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2007	8 493,49	0,00	0,00	0,00	8 493,49

Lapin yliopiston tilinpäätöksen liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot	2007	2006	Muutos
Korot euromääräisistä saamisista	404,18	469,77	-65,59
Korot valuuttamääräisistä saamisista		0	0,00
Emissio-, pääoma- ja kurssierot saamisista		0	0,00
Osingot		0	0,00
Liikelaitosten voiton tuloutukset		0	0,00
Muut rahoitustuotot	784,03	0	784,03
Rahoitustuotot yhteensä	1188,21	469,77	718,44

Rahoituskulut	2007	2006	Muutos
Korot euromääräisistä veloista	3748,58	858,49	2890,09
Korot valuuttamääräisistä veloista	11,27	0	11,27
Emissio-, pääoma- ja kurssierot veloista		0	0,00
SWAP-maksut veloista		0	0,00
Sijoitusten ja lainasaamisten tileistäpoistot		0	0,00
Muut rahoituskulut	2468,07	1791,22	676,85
Rahoituskulut yhteensä	6227,92	2649,71	3578,21
Netto	-5039,71	-2179,94	-2 859,77

Lapin yliopiston tilinpäätöksen liite 9: Talousarvionaloudesta annetut lainat

Näitä eriä ei ole Lapin yliopiston tilinpäätöksessä vuonna 2007.

Lapin yliopiston tilinpäätöksen liite 10: Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Käyttö- ja rahoitusomaisuusarvopaperit

	31.12.2007					31.12.2006		
	Kappale- määrä	Markkina- arvo	Kirjanpito- arvo	Omistus- osuus %	Myyntioikeuk- sien alaraja	Saadut osingot	Markkina- arvo	Kirjanpito- arvo
Julkisesti noteeraamattomat osakkeet ja osuudet	0		0,00	0,0	0,0	0,00		0,00
Arktikum Palvelu Oy	50		8 409,40	33,3		0,00		8 409,40
Luottokunta	1		84,09					84,09
Osakkeet ja osuudet yhteensä			8 493,49	33,3	0,0	0,00		8 493,49

Muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset : ei ole

Lapin yliopisto 632**Lapin yliopiston tilinpäätöksen liite 12: Valtion takaukset ja -takuut sekä muut vastuut**

€tai sanallinen selitys	31.12.2007	31.12.2006	Muutos
Kansainvälisille rahoituslaitoksille annetut sitoumukset	0,00	0,00	0,00
Vastuut vahinko- ja vakuutuskorvauksista	0,00	0,00	0,00
Liikelaitoksiin liittyvät sitoumukset	0,00	0,00	0,00
Muut vastuut	0,00	0,00	0,00
Toistaiseksi voimassaolevia vuokravastuita on			
Yhteensä	0,00	0,00	0,00

Merkittävät monivuotiset taloudelliset sopimusvastuut**Vuokrasopimukset**

Sitoumuksen kestoaja tai toistaiseksi voimassa olevien irtisanomisaika ilman erityisiä taloudellisia seurauksia Vuosittaiset talousarviomenot yhteensä, arvio

Kestoltaan pidemmät kuin 4 vuoden sopimukset 3 591 674,43

Yhteistyö- ja kumppanuussopimukset

Sitoumuksen kestoaja tai toistaiseksi voimassa olevien irtisanomisaika ilman erityisiä taloudellisia seurauksia Vuosittaiset talousarviomenot yhteensä, arvio

- Kestoajaltaan pidemmät kuin 4 vuoden sopimukset 0,00

Lapin yliopiston tilinpäätöksen liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Rahaston nimi	Varat 31.12.2007	Varat 31.12.2006	Käyttötarkoitus
Lahjoitusrahasto opiskelijoiden opiskelun tukemiseen	51 148,17	46 867,38	Opiskelijoiden opiskelun tukeminen
...	0,00	0,00	...
Yhteensä	51 148,17	46 867,38	

Lapin yliopiston tilinpäätöksen liite 14: Taseeseen sisällyttämättömät rahastoidut varat

Näitä eriä ei ole Lapin yliopiston tilinpäätöksessä 31.12.2007

Lapin yliopiston tilinpäätöksen liite 15: Velan muutokset

Näitä eriä ei ole Lapin yliopiston tilinpäätöksessä 31.12.2007

Lapin yliopiston tilinpäätöksen liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Näitä eriä ei ole Lapin yliopiston tilinpäätöksessä 31.12.2007

Lapin yliopisto 632

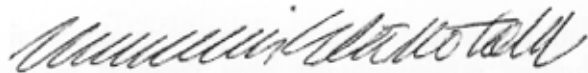
Liite 17: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot

Tase-erien arvostaminen TaA:n 66 c §:n mukaan

Talousarvioasetuksen 66 c §:n mukaan tilinpäätöksessä saamiset on arvostettava niiden nimellisarvoonsa tai niiden todennäköiseen arvoonsa. Tilinpäätöksessä Lapin yliopiston siirtosaamisiin 6,6 M€ (liite) sisältyy 149 000 euroa rakennerahastohankkeisiin liittyviä ns. arvottomia siirtosaamisia. Koska tileistäpoistoa rakennerahastovaroista aiheutuneiden siirtosaamisten osalta rajoittaa määräys siitä, ettei toimintamenomäärärahaa saa käyttää rakennerahastohankkeisiin, ei tileistäpoistoa ole tehty. Valtiovarainministeriön lausunto 8.3.2001 (VM1/071/2001).

6 ALLEKIRJOITUS

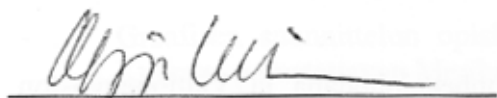
Lapin yliopiston hallitus on hyväksynyt vuoden 2007 tilinpäätösasiakirjat Rovaniemellä 6.3.2008.

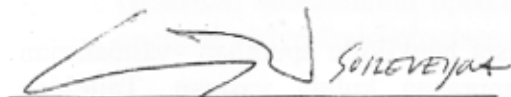
Mauri Ylä-Kotola, puheenjohtaja

Jukka Mäkelä, varapuheenjohtaja

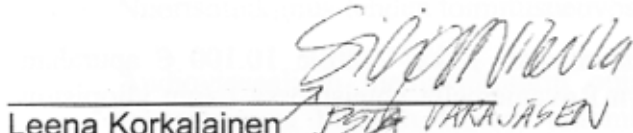
Merja Kinnunen

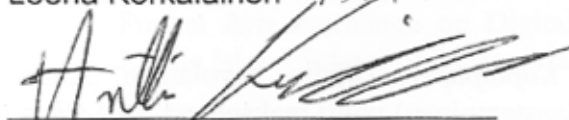
Suvi Ronkainen

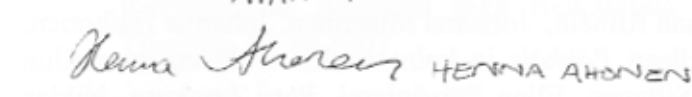
Heikki Huilaja

Leena Korkalainen

Antti Kurvinen

Mikko Heinikoski

Hannele Pokka

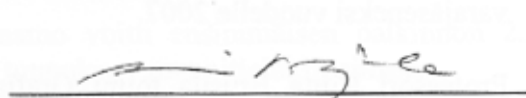
Tilintarkastusmerkintä:

Valtiontalouden tarkastusvirasto on tarkastanut tämän tilinpäätöksen ja tarkastuksesta on annettu tilintarkastuskertomus.

Oulussa / . 2008

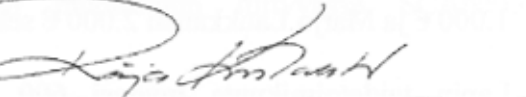
Erkki Niemelä, JHTT

Paula Kankaanpää

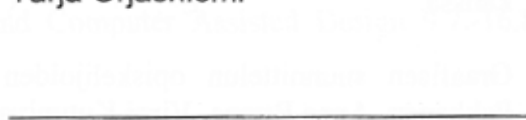
Anneli Pohjola

Terttu Utriainen

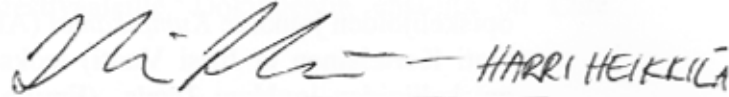

Raija Kivilahti

Tarja Orjasniemi

Jussi Korpi

Antti Määttä

Markku Salomaa

LIITE: LAPIN YLIOPISTON TAITEELLINEN TOIMINTA VUONNA 2007

Taiteiden tiedekunnan opetushenkilökunnan ja opiskelijoiden palkinnot, muut tunnustukset sekä näyttelytoiminta vuonna 2007

LIITE

Palkinnot ja muut tunnustukset

- Professori Juhani Tuominen nimitettiin Valtion kuvataidetoimikunnan puheenjohtajaksi toimikaudelle 2007-2009. Valtion taidetoimikuntien puheenjohtajat ovat jäseninä myös Taiteen keskustoimikunnassa. Professori Veikko Kamunen nimitettiin jäseneksi valtion muotoilutoimikuntaan.
- Päätoiminen tuntiopettaja Esa Meltaus valittiin Lapin Taiteilijaseuran puheenjohtajaksi, lehtori Tom Engblom hallituksen jäseneksi ja amanuenssi Leila Lipiäinen hallituksen varajäseneksi vuodelle 2007.
- Professori Riitta Brusila toimi Grafian hallituksen puheenjohtajana ja Valtioneuvoston tekijänoikeusneuvoston varajäsenenä.
- Lapin yliopiston rehtori myönsi 8.2.2007 kolmelletoista henkilölle apurahan väitöskirjan viimeistelyä varten. Lisäksi neljä henkilöä sai apuraha kuluja vastaan. Taiteiden tiedekunnan jatko-opiskelijoista apurahan saivat Hannu Eerikäinen 4.400 € Kaisu Koski 1.000 € ja Marjo Laukkanen 2.000 € sekä Marja Seliger 3.000 € apurahan kuluja vastaan.
- Lapin taidetoimikunta myönsi 600 € työryhmälle Rainio, Roberts Tuhat Sanaa - valokuvanäyttelyyn kuluihin Galleria Valossa Rovaniemellä 3.-20.4.2006.
- Jenny ja Antti Wihurin rahasto myönsi taidemaalari Ilkka Väättille 10.100 € apurahan kolmen kuukauden taiteelliseen työskentelyyn Rovaniemellä yhteistyössä Lapin yliopiston kanssa.
- Graafisen suunnittelun opiskelijoiden joukkue *Kopiopaperi* (Maija Savolainen, Anna Pakkanen, Anne Rupp, Virpi Kutuniva ja Anna Saastamoinen) voitti teoksellaan *Fifti-siksti* Levitaatio-lumenveistokilpailun Kittilän Levillä. Toisen palkinnon sai teollisen muotoilun opiskelijoiden joukkue *Kumpikampi* (Alana Riihelä, Johanna Mustonen, Johanna Haikonen, Outi Kortelainen ja Jussi Vuoti) teoksellaan *Pähkäle* ja kolmanneksi teollisen muotoilun opiskelijoiden joukkue *Tetris* (Emilia Siltanen, Elina Päiväniemi, Petri Loukusa, Niklas Öberg ja Anna-Mari Koski) teoksellaan *Tetris*.
- Lapin yliopiston ylioppilaskunta valitsi vuoden 2007 Vuoden Opettajaksi lehtori Sisko Ylimartimon.
- Suomen Kulttuurirahasto myönsi audiovisuaalisen mediakulttuurin koulutusohjelman opiskelija Mark Robertsille taiteelliseen työskentelyyn 16.000 € apurahan sekä dosentti Ritva Koskennurmi-Sivoselle suomalaisen muodin, vaateollisuuden ja työvaatesuunnittelun historiaa käsittelevän tutkimuksen kuvituksen toteuttamiseen Huhtamäen rahastosta 5.000 € apurahan.
- Suomen Kulttuurirahaston Lapin rahasto myönsi lehtori Tomi Knuutilalle musiikin visualisointia käsittelevään väitöskirjatyöhön 8.000 € tait.yo Pia Laitille saamelaisuuden ilmenemistä Suomen saamelaisten taiteilijoiden taiteessa käsittelevään pro gradu -työhön

Irja ja Väinö Pekkalan rahastosta 2.500 € ja professori Juha Pentikäiselle, professori Eija Timoselle ja projektipäällikkö Tuomas Hongalle Juha Pentikäisen etnograafisten arkistojen pysyväisnäyttelyn toteuttamiseen Rovaniemellä 10.000 €

- Suomen Kulttuurirahaston Etelä-Karjalan rahasto myönsi taiteiden tiedekunnan jatko-opiskelija Päivi Ruutiaiselle *Nykykoru – taiteen sisarpuoli ja julistaja* -väitöskirjatyöhön 4.000 €apurahan.
- Tekstiilialan opiskelija Tanja Tsupari valittiin satojen kilpailuluonnosten joukosta 60 parhaan mukaan kansainvälisessä painokankaiden suunnittelukilpailussa *Where fashion steps, it leaves a print* Ranskassa.
- Cannes Lions Young Creatives Finland –kilpailussa saivat diplomin Print-sarjassa graafisen suunnittelun opiskelijat Kukka-Maria Kiuru ja Pauli Kervinen työllään *Real Business*, diplomin Film-sarjassa graafisen suunnittelun opiskelijat Harri Filppa ja Hannu Kyyriäinen.
- Graafisen suunnittelun opiskelija Petteri Laamo voitti ensimmäisen palkinnon 2.500 € Kotkaan perustettavan Merikeskus Vellamon tunnuksen suunnittelukilpailussa.
- Graafisen suunnittelun opiskelija Olli Österberg voitti Jätelaitosyhdistys ry:n järjestämän energiahöydyntämiskelpoisen jätteen logokilpailun.
- Teollisen muotoilun opiskelija Kati Posio voitti kolmannen palkinnon 750 € Scanfinn Oy:n järjestämässä ovi- ja ikkunapainikesarjan muotoiluun liittyvässä SCANFORMA-muotoilukilpailussa.
- Assistentti Mari Mäkiranta nimettiin vuosiksi 2005-2007 ja edelleen 2008-2009 Nuorisotutkimus-lehden toimitusneuvoston jäseneksi.
- Audiovisuaalisen mediakulttuurin opiskelija Matti Niinimäki valittiin yhtenä kolmesta suomalaisesta mukaan USA:n ulkoministeriön rahoittamaan kansainväliseen ohjelmaan Fusion Arts Exchange on Digital Media and Computer Assisted Design 9.7.-16.8.2007 Rhode Island School of Designissa.
- Audiovisuaalisen mediakulttuurin opiskelijoiden *Roihu*-dokumentti valittiin esitettäväksi Rakkautta & Anarkiaa sekä Reikäreuna -festivaaleille. Dokumentin ensi-ilta oli Cafe Tivolissa 26.10.2007.
- Teollisen muotoilun opiskelijat Riika ja Saara Anundi voittivat Habitaren Modomuotoilukilpailun 3. palkinnon 1000 € työllään *Ucco* (hierova matto).
- Jenny ja Antti Wihurin rahasto myönsi tekstiilialan lehtori Heidi Pietariselle 14.000 € apurahan väitöskirjatyön loppuunsaattamiseen. Väitöskirjatyön aiheena on *Teen huoneita ja suljen ovia – Todellisuus ja illuusio. Closed Collection – sisustustekstiilikokoelma ja tekstiilitoimisto tekstiilitaiteilija Marjatta Metsovaaran representaationa*.
- Arktista Vimmaa – elokuva- ja mediafestivaalin yhteydessä järjestettävän Vimma07-elokuvakilpailun kilpasarjaan valittiin 11 työtä, joiden joukossa ovat audiovisuaalisen mediakulttuurin opiskelijat Kai Tuomola työllään *Vaivaiskoivut*, Antti Tuomaala työllään *Roihu – Elokuva oikiasta journalismista* ja Arttu Nieminen töillään *Booze King of Shadow Alleys* ja *Met’ ollaan vaan lappalaisia*.

- Arktista Vimmaa –elokuva festivaaleilla myönnettiin toinen palkinto 500 € audiovisuaalisen mediakulttuurin opiskelija Arttu Niemisen lyhytelokuvalle *Booze Kings of Shadowy Alleys*. Yleisön suosikki oli audiovisuaalisen mediakulttuurin opiskelija Antti Tuomaalan dokumenttielokuva *Roihu – elokuva oikiasta journa lismista*.
- Suomen kulttuurirahaston Lapin rahasto myönsi tekstiilialan opiskelija Susanna Schwartz-Materolle lasten taide- ja käsityöpajojen järjestämiseen 1.900 €apurahan.
- Tasavallan Presidentti myönsi professori Kristiina Hänniselle Suomen Valkoisen Ruusun I luokan ritarimerkin.

Näyttelytoiminta

- Taiteiden tiedekunnan galleria Katveessa kuvataidekasvatuksen koulutusohjelman mediapedagogiikka-kurssin näyttely *MEeDIA-PEDA* 10.-23.1.2007.
- Voipaalan Taidekeskuksessa 27.1.-3.6.2007 pidettävässä näyttelyssä *Pohjoisen puoleista - kuvataidetta Lapista* toimi kuraattorina professori Juhani Tuominen. Näyttelyssä oli esillä mm. lehtori Maria Huhmarniemen, professori Timo Jokelan ja pt.tuntiopettaja Esa Meltauksen töitä.
- Taiteiden tiedekunnan galleria Valossa Lapin yliopiston ja Jenny ja Antti Wihurin säätiön vierailevan taiteilijan Heikki Marilan näyttely *Metsän siimeksessä* 31.1.-15.2.2007.
- Taiteiden tiedekunnan galleria Kilossa kuvataidekasvatuksen opiskelijoiden Emilie Ugglan ja Maijan Savolaisen valokuvauksen apron lopputyönäyttely *Muotokuvia* 19.2.-8.3.2007.
- Taiteiden tiedekunnan galleria Kajossa professori Timo Jokelan näyttely *Silverett Atelier* 22.2.-9.3.2007.
- Jatko-opiskelija Kaisu Kosken installaatio *Flat Teatteri* hui saan de Werfissä Utrechtissä Hollanissa 22.-24.2.2007 ja performanssi *Gravity* DasArts Daily-festivaaleilla Amsterdamissa Hollannissa 6.6.2007.
- Jatko-opiskelija Mervi Auttin dokumenttielokuvaa *Auttin neidit ikkunalla* esitettiin Tampereen 37. kansainvälisten lyhytelokuvajuhlien Uutta Kotimaista 2007 -esityssarjassa 7.-11.3.2007 ja TV 2 Dokumenttiprojektissa 11.3.2007 ja TV2 Dokumenttiprojektissa 11.3.2007. Elokuvan musiikin sävelsi ja äänet toteutti av-suunnittelija Vesa Tuisku.
- Tekstiili- ja vaatetusalan laitoksen 10 toimintavuoden juhlanäyttelyt tiedekunnan gallerioissa Kilo, Katve ja Vitriini 13.3.-29.3.2007.
- Professori (ma) Marjatta Heikkilä-Rastaa retrospektiivinen pukunäyttely *Oikku* galleria Valossa 13.3.-29.9.2007.
- Tekstiili- ja vaatetusalan laitoksen juhlavuoden muotinäytös *Kellon ympäri* Agora-aulassa 24.3.2007.
- Kuvataidekasvatuksen opiskelija Sampo Kaikkosen yksityisnäyttely *Hetki ja ikuisuus* Oskari Jauhiaisen taidemuseossa Kiimingissä 14.3.-5.4.2007.

- Professori (ma) Marjatta Heikkilä-Rastas osallistui töillään Pirkanmaan Tevanakelaiset ry:n järjestämään ”Uusi pumpuli” –näyttelyyn Taidekeskus Verkarannassa Tampereella 15.3.-7.4.2007. Näyttely sai tukea Tekstiili- ja vaateusteollisuus ry:ltä.
- Taiteiden tiedekunnan galleria Katveessa kuvataidekasvatuksen opiskelijoiden Mari Salo ja Linda Sjöholm projektinäyttely *Wapenduka? -Kuinka heräsit? – Neljä sarjakuvatyöpajaa Namibiassa* 3.-19.4.2007 sekä galleria Kilossa kuvataidekasvatuksen opiskelija Tiina Turtiaisen kuvataiteen cum laude opintojen loppunäyttely *LIIKE KUVAN RAKENTAJANA* ja galleria Valossa kuvataidekasvatuksen opiskelija Anu Jormalaisen valokuvanäyttely *Jaetut vuodenaajat – syksy ja talvi*.
- Jatko-opiskelija Ilkka Väätin yksityisnäyttely Rovaniemen taidemuseossa 3.-8.4.2007.
- Lehtori Tomi Knuutilan näyttely *jotain* yhdessä jatko-opiskelija Teijo Pellisen kanssa galleria Belleza y Felicidadissa Buenos Airesissa huhtikuussa 2007.
- Kuvataidekasvatuksen opiskelija Sampo Kaikkonen oli kutsuttuna taiteilijana toisena Suomen edustajana näyttelyssä *European Masters of Modern Art* Burgaussa Itävallassa 14.4.-6.5.2007.
- Jatko-opiskelija Jussi Ängeslevän installaatio *Exposure* Berliinissä Saksassa 15.4.2007.
- Taiteiden tiedekunnan galleria Kilossa kuvataidekasvatuksen opiskelija Sampo Kaikkosen maalauksia *Hetki ja ikuisuus*, galleria Valossa kuvataidekasvatuksen opiskelija Johanna Pöytäarin *Ajatuskuplia*, galleria Kajossa kuvataidekasvatuksen opiskelija Maija Minnin *Mistä sie oot poissa?* ja galleria Katveessa kuvataidekasvatuksen opiskelija Elisa Tuohimaan tilateoksia ja valokuvia *Tragedia: SUSANNA* 23.4.-10.5.
- Media Expression -kurssin opiskelijoiden lopputöiden näyttely *Display & environment*” F-siiven toisessa kerroksessa 25.4.-11.5.2007.
- Professori Juhani Tuomisen näyttely *Sema-liina ja muita maalauksia* galleria Harmajassa Oulussa 3.-27.5.2007.
- Tiedekunnan gallerioissa Valo, Kajo ja Katve kuvataidekasvatuksen opiskelijoiden syventävien opintojen taideproduktioita *Kenen kulttuuria* ja galleria Kilossa taidekasvatuksen laitoksen yhteistyöyliopiston TEI of Athensin opettajien Margaret Perivoliotis ja Barbara Toumazatousin kokoama tekstiilitaidenäyttely *Textiles for Ancient Drama* 15.-31.5.2007.
- Kuvataidekasvatuksen opiskelija Anni Honkalan näyttely *Peikkojen parissa* Galleria Lyhdyssä 5.-26.6.2007.
- Tiedekunnan galleria Kilossa kuvataidekasvatuksen opiskelija Ulla Hoikan *Avaa mustat veikit*, galleria Katveessa kuvataidekasvatuksen opiskelija Marja-Leena Nenosen *Paluu uuteen: Kotona – Lähdössä – Komerot – Suru – Suunnitelma* ja galleria Valossa kuvataidekasvatuksen opiskelija Hanna Schroderuksen *Täydellinen tyttö – reviving* 4.-21.6.2007.
- *Isien merkit* dokumenttielokuva Raattaman kylästä esitettiin Sodankylän elokuvafestivaaleilla 15.6.2007 ja TV2:ssa 7.12.2007. Dokumentin on ohjannut kahdeksan henkilön kollegio, jossa taiteiden tiedekunnasta olivat mukana pt.tuntiopettaja Timo

Haanpää ja lehtori Max Juntunen sekä audiovisuaalisen mediakulttuurin opiskelija Ulla Vilponen. Elokuvassa esiintyy myös professori Timo Jokela.

- Projektipäällikkö Tuomas Honka, av-suunnittelija Vesa Tuisku ja suunnittelija Ritva Kuure toteuttama dosentti Juha Pentikäisen kokoelmiin perustuva etnografinen näyttelyn *Karhun kannoilla, samaanien opissa* Arktikumissa 19.6.-26.8.2007. Näyttely oli esillä Firenzen Antropologisessa museossa nimellä *Orsi e sciamani* ajalla 30.11.2007 – 29.2.2008.
- Professori Timo Jokelan ympäristötaideteoksia ja talvitaiteen dokumentteja esillä suomalaista ympäristötaidetta esittelevässä näyttelyssä *Close to Nature: Mark of the Forest* Adelainessa Australiassa kesä-heinäkuun ajan.
- Tiedekunnan gallerioissa Taiteen ja kulttuurin tutkimuksen konferenssiin liittyvät näyttelyt ajalla 30.8.-13.9.: galleria Katveessa unkarilaisten taiteilijoiden yhteisnäyttely *Regards from Hungarian villages Somogyfajsz and Nagygorbor*, galleria Kilossa lehtori Mirja Hiltusen *Jakamisia*, galleria Kajossa lehtori Maria Huhmarniemen *Pohjoinen sukupuu ja* galleria Valossa sekä yliopiston puistossa Eemil Karilan ja Kalle Lampelan *Nulle terre san seigneur*.
- Professori Timo Jokelan dokumentteja talvitaideteoksista ja lumi-installaatiota oli esillä kansainvälisessä jurytetyssä näyttelyssä *SYNTHESIS. Collaborations, Investigations and Discoveris* Alaskassa syyskuussa 2007.
- Suunnittelija Maria Keskipoikelan töitä jurytetyssä PROTO – Pohjois-Suomen taideteollisen suunnittelijat ry:n näyttelyssä *Jäänsärkijä* Galleria Norsussa Helsingissä 16.8.-15.9.2007 sekä *Arktiset helmet* osana Poron jäljillä –näyttelyä Suomen Käsityö-museossa Jyväskylässä 1.8.-9.9.2007.
- Taiteiden tiedekunnan galleria Kajossa kuvataidekasvatuksen opiskelija Heikki Länkisen kuvataiteen aineopintojen lopputyönäyttely *Naamion takaa* sekä audiovisuaalisen mediakulttuurin koulutusohjelman 15-vuotisjuhlaan liittyvä *Evoluutio* galleria Valossa ja *Aallon harjalla* galleria Katveessa 17.9.-4.10.2007.
- Taiteiden tiedekunta osallistui Habitare 07 –messuille Helsingissä 19.-23.9.2007. Sama messuosasto oli esillä tiedekunnan ala-aulassa Rovaniemellä 19.11.-12.12.2007. Messuosasto oli rakennettu Lapin yliopiston taiteiden tiedekunnan teollisen muotoilun ja Lapin ammattiopiston Proto Design –hankkeen yhteistyönä. Teollisen muotoilun opiskelijat Mikael Heikkilä, Laura Kesti, Young-hye Kim, Elina Kristo, Perttu Luomala, Miia Mattila, Anna Mella, Aurora Nieminen, Kati Posio, Namita Savla ja Tuomas Seppälä ja tekstiili- ja vaatetusalan opiskelijat Kaisa Karvonen, Taija Leinonen, Tiia Lepistö, Milja Ovaskainen, Anna-Leena Pyylampi, Eija-Riitta Vähämaa ja Jenni-Liisa Yliniva sekä audiovisuaalisen mediakulttuurin opiskelija Henna Ahonen vastasivat tuotteiden muotoilusta.
- Taiteiden tiedekunnan galleria Valossa graafisen suunnittelun opiskelijoiden Siru Lämsä ja Annika Hanhivaara *Kaunottaret*, graafisen suunnittelun opiskelija Anna Pakkasen *Tuopillinen tunturia* galleria Kilossa ja galleria Kilon välittömässä läheisyydessä *Kortilla on kääntöpuolensa – Kaksi Leviä*, galleria Kajossa graafisen suunnittelun opiskelija Timo Takalan *Mittauksia* ja galleria Katveessa teollisen muotoilun opiskelija Sanda Viña ajalla 8.-25.10.2007.
- Jatko-opiskelija Bettina Schülken installaatio oli esillä Center of Islandic Art –galleriassa Reykjavikissa Islannissa 28.10.2007.

- Tiedekunnan galleria Katveessa Jenny ja Antti Wihurin Säätiön vieraileva taiteilija Päivi Sirénin näyttely *Astu kuvaan olevan yli*, galleria Kilossa kuvataidekasvatuksen opiskelija Senni Sollon näyttely *Muistojen Rethymnon* ja galleria Kajossa graafisen suunnittelun opiskelija Olli Nurmisen maalauksia *Kymmenen käskyä* ajalla 29.10.-15.11.2007.
- Tekstiili- ja vaatetusalan laitoksen tiloissa HOIVI, DUODJI ja VAPI-hankkeiden yhteisnäyttely 20.11.-12.12.2007.
- Kuvataidekasvatuksen opiskelija Johanna Latvalan nukketeatterilavastus on nähtävissä Turun kaupunginteatterin Sopukassa 21.11.-13.12.2007 tarinassa *Keskitalven uni*.
- Tila-aika-paikka –työpajan teoksia Dream House –projektin tyhjäksi jääneessä omakotitalossa 13.12.2007 klo 16-20 ja performansseja klo 17, 18 ja 19.
- Lapin yliopiston taiteiden tiedekunnan taidekasvatuksen laitos ja Rovaniemen ammattikorkeakoulu toteuttivat *Winter Conversation* –seminaariin liittyvän talvitaide- ja lumiarkkitehtuurikonaisuuden Rovaniemen Vanhalla torilla. Teos on avoinna 16.12.2007 – 15.2.2008. Taiteellisena ja pedagogisena suunnittelijana toimi professori Timo Jokela ja suunnitteluapulaisina kuvataidekasvatuksen opiskelijat Antti Stöckell ja Antti-Jussi Yliharju. Tapahtumaan osallistui Harbinin kaupungin talvifestivaalin lumi- ja jääveistäjiä Kiinasta.